

MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ

STRATEJİK PLAN

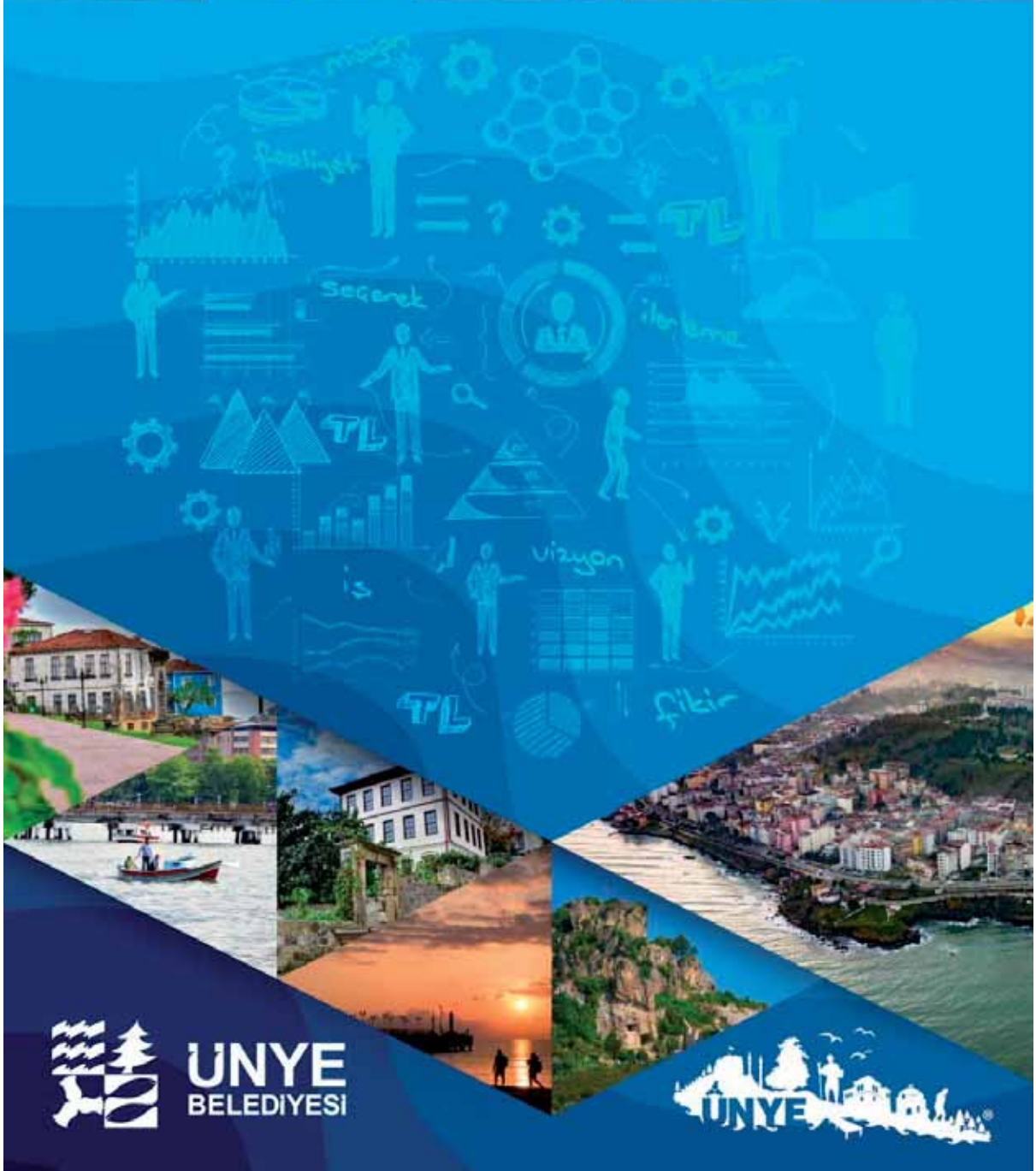
2020

2021

2022

2023

2024

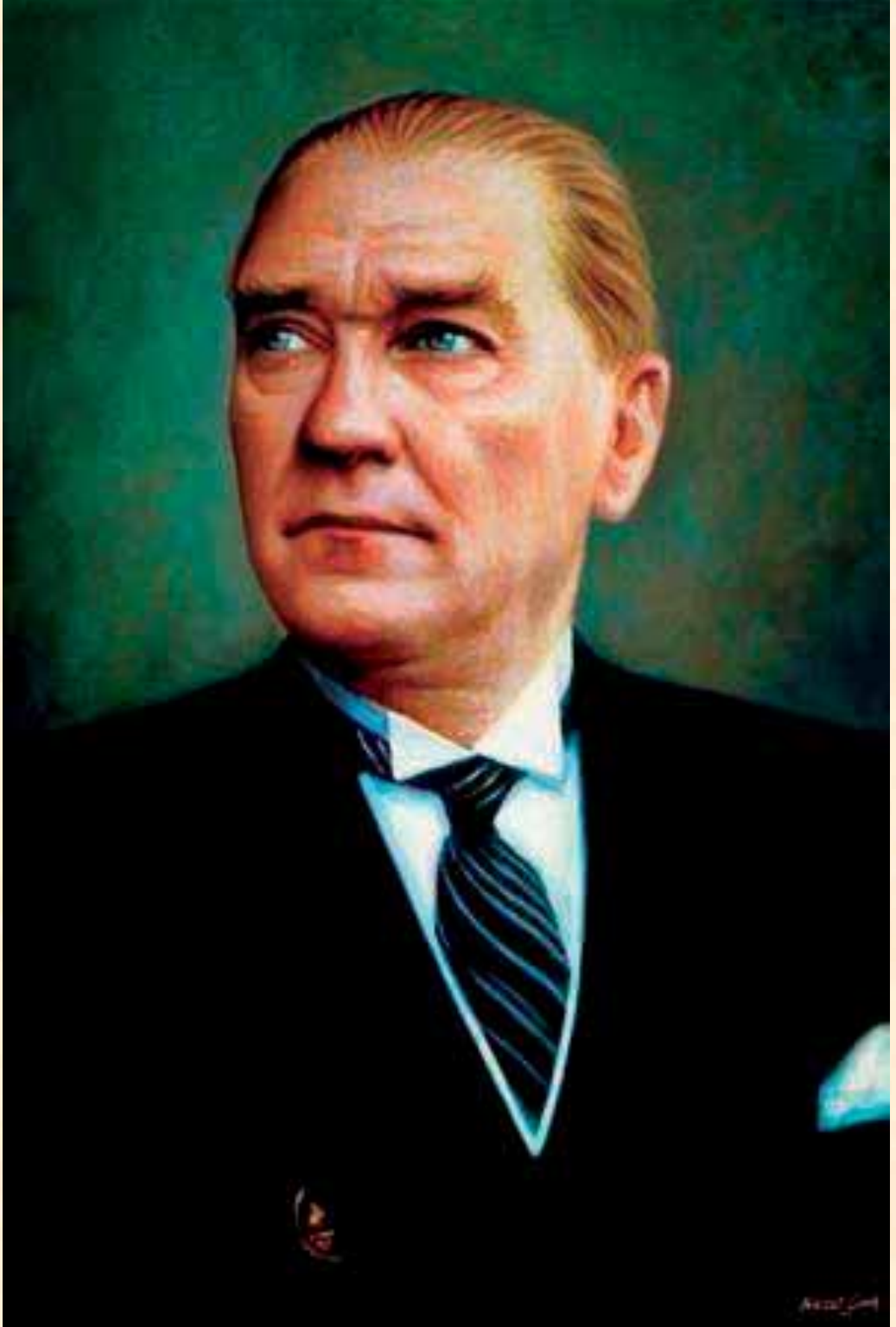

İçindekiler

1.BAŞKANIN SUNUŞU	6
2.GİRİŞ.....	7
3.STRATEJİK PLANLAMA TEMEL KAVRAMI	9
4.STRATEJİK PLANLAMAYA İLİŞKİN HUKUKİ DAYANAK	11
5.STRATEJİK PLAN AŞAMALARI VE İŞ AKIŞ ŞEMASI	15
6. STRATEJİ GELİŞTİRME KURULU VE STRATEJİK PLAN EKİBİ.....	22
7.KURUM DIŞI MEVCUT DURUM ANALİZİ.....	23
7.1.ÜNİYE'NİN TARİHİ.....	23
7.2.ÜNİYE'NİN COĞRAFI YAPISI	42
7.3.ÜNİYE'NİN İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	48
7.4.ÜNİYE'NİN KENT ESTETİĞİ VE TARİHİ ALANLARI	48
7.5.ÜNİYE'NİN NÜFUSU	53
7.6.ÜNİYE'DE EĞİTİM.....	57
7.7.ÜNİYE'NİN EKONOMİSİ	58
7.8.ÜNİYE'DE SANAYİ.....	62
7.9.ÜNİYE'DE ULAŞIM	64
8.KURUM İÇİ MEVCUT DURUM ANALİZİ	68
8.1.BELEDİYE'NİN TARİHİ	68
8.2.BELEDİYE'NİN HUKUKSAL YAPISI VE MEVZUATI.....	70
8.3.BELEDİYE'NİN KURUMSAL YAPISI	85
8.3.1.BELEDİYE MECLİSİ	85
8.3.2.BELEDİYE ENCÜMENİ.....	87
8.3.3.BELEDİYE BAŞKANI	88
8.3.4. MEVZUAT ANALİZİ.....	89
8.4. ÜRÜN VE HİZMET ANALİZİ.....	97
8.5. BELEDİYE'NİN GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI	102
8.6. BELEDİYE'NİN TEŞKİLAT YAPISI	108
8.6.1. BİNA VE TESİSLER	108
8.6.2. MEVCUT ARAÇ LİSTESİ	109
8.6.3. MEVCUT İŞ MAKİNE LİSTESİ	110
8.6.4. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	111

8.7.	BELEDİYE'NİN PERSONEL YAPISI.....	113
8.8.	BELEDİYE'NİN MALİ YAPISI.....	114
8.9.	PAYDAŞ ANALİZİ.....	117
8.9.1.	İÇ PAYDAŞLAR.....	118
8.9.2.	DIŞ PAYDAŞLAR.....	119
8.9.3	MÜŞTERİLER (YARARLANICILAR).....	119
8.9.4	PAYDAŞ ANALİZİNİN YAPILMASININ AMAÇLARI.....	119
8.9.5	PAYDAŞ AÇIKLAMALARI.....	120
8.10.	GZFT ANALİZİ.....	121
8.10.1	GÜÇLÜ YÖNLER.....	121
8.10.2.	ZAYIF YÖNLER.....	122
8.10.3	FIRSATLAR.....	123
8.10.4.	TEHDİTLER.....	123
9.	GELECEĞE BAKIŞ.....	123
9.1.	BELEDİYESİ'NİN MİSYONU.....	124
9.2.	BELEDİYESİ'NİN VİZYONU.....	124
9.3.	İLKELERİMİZ.....	124
9.4.	ÖNCELİKLERİMİZ.....	124
10.	STRATEJİK ALAN, AMAÇ VE HEDEFLER.....	126
10.1	STRATEJİK ALANLAR.....	127
10.2	STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER.....	128
	STRATEJİK ALAN 1. KURUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARI.....	136
	STRATEJİK ALAN 2. KENTSEL İLERLEME ÇALIŞMALARI.....	138
	STRATEJİK ALAN 3. TOPLUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARI.....	140
11.	İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	142
11.1.	İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	142
11.1.	İZLEME VE DEĞERLENDİRME SORUMLULUĞU.....	143

“Yolunda yürüyen bir yolcunun yalnız ufku görmesi kâfi değildir.
Muhakkak ufkun ötesini de görmesi ve bilmesi lazımdır.”

K. Atatürk

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

HÜSEYİN TAVLI
ÜNVE BELEDİYE BAŞKANI

1.BAŞKANIN SUNUŞU

Günümüz toplumunda, hayatı en güzel yaşama gayreti içerisinde olan halkımızın yaşamını kolaylaştırmak açısından, temel belediyecilik anlayışının, hızlı olması etkin ve verimlilik açısından büyük önem arz etmektedir. Hizmet, hızlı, kolay ulaşılabilir ve sonuç odaklı olmalıdır. Hizmetlerin yerinde yapılması ve sürecin pullanabilmesi açısından toplumun tüm dinamikleri ile istişare halinde olmamız gerekmektedir. Bunun uygulamalı olarak en fazla tatbik edildiği kurumlardan bir tanesi de Ünye Belediyesi'dir. Çünkü ilçemizde bulunan sivil toplum kuruluşları ile sürekli diyalog halinde bulunmaktayız. Bu diyalog, hizmetlerin öncelik sırasını belirlemekte bize kılavuzluk görevi yapmaktadır.

Bir kentin ivme kazanabilmesi için ortak akıl ve istişare ile yörgülerek ortaya çıkan iki plan modeli vardır. Bu planlar kentin istikametini belirler ve yöneticilere kılavuz olurlar. Birincisi kent imar planı ikinci ise Stratejik Plandır. Birincisinde neyi nereye koyacağımızı planlarken ikincisinde ise nasıl koyacağımızı belirleriz. İşte bu maksatla, kentimizi idare ederken yoğun istişare ve ortak akıl süzgecinden sonra bize kılavuzluk edecek olan 2020 -2024 yılı Ünye Belediyesi Stratejik Planını hazırlamış bulunmaktayız.

Bu bağlamda emeği geçen tüm paydaşlarımıza ve çalışanlarımıza Ünye halkı adına şükranlarımı sunuyorum.

Tüm çalışma arkadaşlarıma ve Ünye'nin geleceği için emek ve ter döken tüm vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Saygılarımla

Hüseyin TAVLI
Ünye Belediye Başkanı

2.GİRİŞ

Kamu yönetimi; devlet ve toplum düzeninin kesintisiz olarak işleme ve kamunun ortak ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik mal ve hizmetlerinin üretilip halka sunulmasına ilişkin bir sistemdir.

Kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla kurulan kamu yönetimi merkezi (Merkezden) ve yerel (Yerinden) olmak üzere iki ayrı yapılanmadan oluşmaktadır.

Merkezden yönetim ; kamu yönetiminde karar mekanizmalarının merkeze bağlı olması ve merkez tara fından belirlenmesi, mali kaynak yönetiminin (gelir ve giderlerin), her türlü personel işlemlerinin ve kamu hizmetlerinin organizasyonunun merkezi birimler veya onlara bağlı birimler tarafından yapılmasını ifade eder.

Yerinden yönetim ise; merkezi yönetimden ayrı bir tüzel kişiliğe sahip bulunan idari kuruluşların yönetimle ilgili kararlar alıp uygulayabildiği sistemdir.

Yerel yönetimler, yöre halkının ihtiyaçlarını etkin bir şekilde karşılamak üzere, yerel topluluğa kamu hizmeti sağlayan ve yerel halkın kendi seçtiği organlarca yönetilen, yönetsel, siyasal ve toplumsal bir kurumdur.

Kamu yönetiminde özellikle 1980’li yıllardan sonra yeniden yapılanma çalışmaları iki alanda yürütülmektedir. Makro düzeyde merkezi ve yerel yönetimlerin yetki ve kaynak açısından yeniden konuşlandırılması için reformlar yapılırken, diğer yandan kamu yönetimlerinin işleyiş ve hizmet süreçlerine yönelik etkinlik ve verimlilik artırıcı çalışmalar sürdürülmektedir.

Stratejik Planlama ya da daha geniş ifade ile stratejik yönetim modelinin kamu yönetimlerinde uygulanması da bu çalışmaların bir sonucudur.

Stratejik plan, bir kurumun bulunduğu iç ve dış çevre şartlarını değerlendirerek, gelecekle ilgili ulaşmak istediği amaçları, bu amaçlara ulaşmak için takip edeceği politikaları (Stratejik Hedef) ve bu politikalara uygun proje ve faaliyetlerini belirlemesidir.

Stratejik plan 4 aşamadan oluşan bir çalışmadır:

1.Aşama: Durum analizi (Checkup): Kurumun içinde bulunduğu dış şartların (dünya trendi, ulusal gelişmeler, mevzuat, kent gelişim seviyesi, vb) belirlenmesinin yanı sıra iç şartların yani kurumun mali, örgütsel, beşeri kaynak, süreç yönetimi, projeleri ve benzeri unsurlarının analiz edilmesidir. Bir başka ifade ile “Neredeyiz?” sorusuna cevap arama aşamasıdır.

2.Aşama: Kurumun gelecek öngörüsünün, yani vizyon, misyon, ilkeler ile orta ve uzun vadede hangi alanlara odaklanılacağı (Stratejik amaç), bu alanlarda neyin amaçlandığının (Stratejik amaçlar) belirlenmesi çalışmasıdır. Bir başka ifade ile “Nereye ulaşmak istiyoruz?” sorusunun cevaplandırılması çalışmasıdır.

3.Aşama: Kurumun öngördüğü geleceğe nasıl ulaşacağını belirlediği çalışmadır. İkinci aşamada belirlenen amaçlara ulaşmak için hangi politikaların izleneceği (Stratejik hedefler) ve bu politikalara uygun, uygulama proje ve faaliyetlerin belirlendiği çalışmadır. Bir başka ifade ile “Nasıl ulaşabiliriz?” sorusunun cevaplandırılma çalışmasıdır.

4.Aşama: Yapılan faaliyet ve gerçekleştirilen projelerin amaçlara uygunluğunun nasıl ölçüleceğinin, ölçüm kriter ve metodunun belirlenmesidir. Bir başka ifade ile “Nasıl ölçer ve değerlendiririz?” sorusunun cevaplandırılmasıdır.

Stratejik planlar, paydaşların görüşleri de alınmak sureti ile kurumca hazırlanır ve en az beş yıllık bir dönemi kapsar.

Stratejik plan ve bu plan kapsamında hazırlanan performans planı değişen ve gelişen şartlara göre revize edilecek olan dokümanlardır.

Aynı zamanda Stratejik Plan çalışmaları idarelere değer kattığı gibi, faaliyetlerin daha planlı yürütülmesini, başarı veya başarısızlıkların takibini, amaç ve hedeflerin belirlenerek, kurumsal sinerjinin yaratılması sonuçlarını doğurmaktadır.

Stratejik Planlama;

Sonuçların planlanmasıdır: Girdilere değil, kamu hizmetleri ile elde edilecek sonuçlara odaklıdır.

Değişimin planlanmasıdır: Değişimin istenilen yönde olabilmesini sağlamaya gayret eder ve değişimi destekler. Dinamiktir ve geleceği yönlendirir. Düzenli olarak gözden geçirilmesi ve değişen şartlara göre uyarlanması gerekir.

Gerçekçidir: Arzu edilen ve ulaşılabilir bir geleceği resmeder.

Kaliteli yönetimin aracıdır: Disiplinli ve sistemli bir şekilde, bir kuruluşun kendisini nasıl tanımladığını, neler yaptığını ve yaptığı şeyleri niçin yaptığını değerlendirmesi, şekillendirmesi ve bunlara rehberlik eden temel kararları ve eylemleri üretmesidir.

Hesap verme sorumluluğuna temel oluşturur: Sonuçların nasıl ve ne ölçüde gerçekleştirildiğinin izlenmesine, değerlendirilmesine ve denetlenmesine temel oluşturur.

Katılımcı bir yaklaşımdır: Stratejik Planlama sürecinin kuruluşun en üst düzey yetkilisi tarafından tam olarak desteklenmesi şarttır. Bununla beraber, ilgili tarafların, diğer yetkililerin, idarecilerin ve her düzeydeki personelin katkısı, ortak çabası ve desteği olmaksızın, stratejik planlama başarıya ulaşamaz.

Günü kurtarmaya yönelik değildir: Uzun vadeli bir yaklaşımdır.

Bir şablon değildir: Kuruluşların farklı yapı ve ihtiyaçlarına uyarlanabilen esnek bir araçtır.

3.STRATEJİK PLANLAMA TEMEL KAVRAMI

Strateji; Latince “stratum” kelimesinden türemiştir. Latince de stratum; yol, çizgi anlamlarına gelmektedir. Türkçe’ de strateji kelimesi “sürme, gönderme, götürme, gütme ve bir amaca varmak için eylem birliği sağlama ve düzenleme sanatı” olarak tanımlanmaktadır.

Strateji, bir işletmenin uzun süreli temel amaçlarının belirlenmesi ve bu amaçlara ulaşabilmek için gerekli kaynakların tahsis edilerek onların kullanılmasında kabul edilen yollardır. Ayrıca yönetim önceden belirlenen misyon, amaç ve hedeflere nasıl ulaşacağına planlanmasıdır.

Stratejik planlama; bir örgütün ne olduğu, ne yaptığı ve nasıl yaptığı konusunda temel kararlar üretme ve davranışlar gelişimine yönelik ilkeli çabalar bütünüdür. Stratejik plan bir kurumun bulunduğu iç ve dış çevre şartlarını değerlendirerek, gelecekle ilgili ulaşmak istediği amaçları, bu amaçlara ulaşabilmek için takip edeceği politikaları ve bu politikalara uygun proje ve faaliyetleri belirlemesi ve ayrıca örgütün misyonun ve geleceğe yönelik, uzun ve kısa dönemli performans hedeflerinin ve stratejisinin bir taslağının oluşturulmasıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 3/n maddesinde stratejik planın tanımı; kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olarak tanımlanmıştır.

Stratejik plan hazırlanmasının dolaylı zorluğu bir kenara, stratejik plan kamu idaresi bakımından son derecede faydalı bir yönetim aracıdır. İyi yönetimin anahtarıdır. Tüm dünyada stratejik yönetim anlayışına geçilmiştir. Stratejik yönetim, bir organizasyonun ne yaptığı, varlık nedenini ve gelecekte ulaşmak istediği hedefleri ortaya koyan bir yönetim tekniğidir.

Stratejik planlama yaklaşımı ile politika belirleme ve maliyetlendirme kapasite sinin güçlendirilmesi, amaç ve hedeflere dayalı yönetim anlayışı ve bütçeleme geliştirilmesi, kamu hizmetlerinin arzında yararlanıcı taleplerine duyarlılığın artırılması, hedef verme sorumluluğunun tesis edilmesi sağlanmaktadır.

Kamu Mali Y önetimi ve Kontrol Kanununun 9 uncu maddesiyle kamu idarelerinin; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmaları, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamaları, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda Belediyemizin 2020 -2024 dönemine ilişkin üçüncü Stratejik Plan çalışmaları “Kamu İdarelerince Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ve “Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi” doğrultusunda 16/04/2019 tarih ve 2019/1 nolu Genelge ile başlatılmış olup

stratejik planlama sürecindeki ihtiyaçları ortaya koymak üzere planın başından sonuna kadar stratejik planlama ekibine kılavuzluk etmesi için bu Hazırlık Programı oluşturulmuştur.

Stratejik plan çalışmalarının planlı ve düzenli bir biçimde yürütülebilmesi için hazırlık sürecinin doğru çalıştırılması ve zamanın iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Stratejik plan çalışmalarını yürütmek üzere Strateji Geliştirme Birimi danışmanlığında oluşturulan Stratejik Planlama Ekibi, hazırlık çalışmalarının yönlendirilmesi amacıyla oluşturulan Strateji Geliştirme Kurulu ile planın ortaya çıkmasında Üst Yönetimin desteği ve Belediyemizin tüm birimleri ve tüm çalışanların da stratejik planlama sürecine dâhil edilmesi planın uygulanabilirliği ve kurum kimliğinin benimsenmesi açısından önemlidir.

4.STRATEJİK PLANLAMAYA İLİŞKİN HUKUKİ DAYANAK

5018 sayılı Kanun'da stratejik plan, "kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan" olarak tanımlanmıştır. Kanun'la, kamu idarelerine kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde misyon ve vizyonlarını oluşturmak, amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve uygulamanın izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama görevi verilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un dokuzuncu maddesine göre, stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 26/05/2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.

Kamuda stratejik planlamaya ilişkin elde edilen deneyimler ve kamu idarelerinden gelen talepler doğrultusunda Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in yenilenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda yenilenen Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Ek A) 26/02/2018 tarihli ve 30344 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'da belirtilen kamu idarelerinin yanı sıra 13/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'yla nüfusu 50.000 ve üzerindeki tüm belediyeler ve 23/07/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla büyükşehir belediyeleri stratejik plan hazırlamakla yükümlüdür. Ayrıca 04/03/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'yla il özel idarelerine de stratejik planlama yükümlülüğü getirilmiştir.

Bakanlar Kurulunun 15/10/2007 tarihli ve 2007/12702 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2008 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespiti Hakkında Kararı gereğince 5018 sayılı Kanun'un ekli cetvelinde sayılmayan kamu iktisadi teşebbüsleri için de stratejik planlama uygulaması zorunlu hale getirilmiştir.

Madde 34- Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plan ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

Madde 38- Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilatının en üst amiri olarak belediye teşkilatını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek,

Madde 41- Belediye başkanı, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plan yapılması zorunlu değildir.

Stratejik plan ve performans programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.

Geçici Madde 4- 41'nci maddede öngörülen stratejik plan, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde hazırlanır.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Madde 7- Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) İlçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.

Madde 18- Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

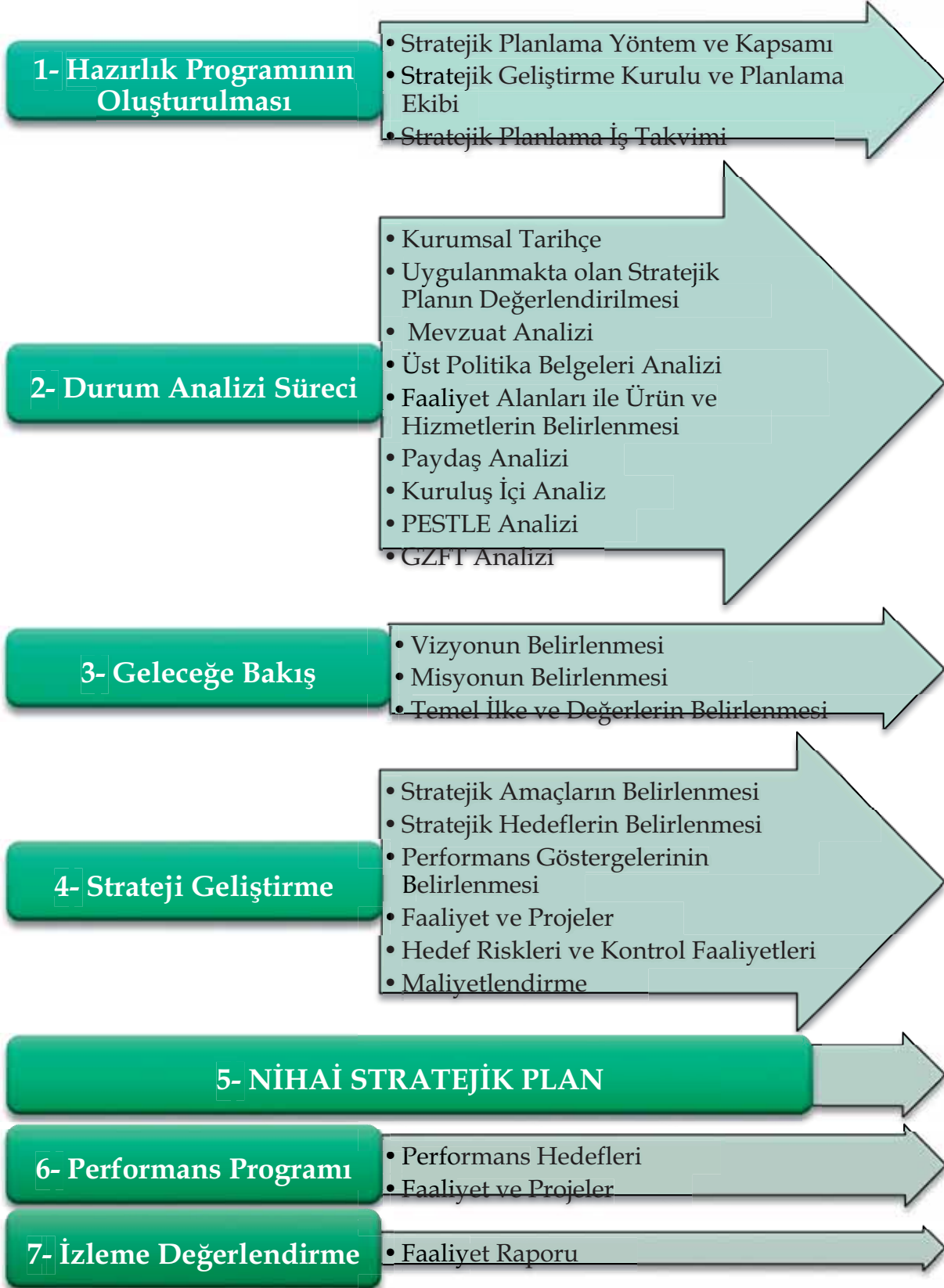
b) Belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi hazırlamak ve uygulamak, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini belirlemek, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

Bu bağlamda bu Stratejik Plan, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

5.STRATEJİK PLAN AŞAMALARI VE İŞ AKIŞ ŞEMASI

Ünye Belediyesi Stratejik Planlama Modeli

Stratejik plan belediyemizin tümünü ilgilendiren önemli ve zaman alıcı bir süreç olduğu ve stratejik planlama çalışmalarının başarısı büyük ölçüde planlama sürecinin hazırlanmasına bağlı olduğu için, öncelikle belediyemiz tarafından plan çalışmaları sahiplenilmiş, planlama sürecinin organizasyonu yapılmış, sürece ilişkin ihtiyaçlar tespit edilmiş ve zaman planlaması yapılarak bir hazırlık programı oluşturulmuştur

Stratejik planın hazırlık çalışmaları, planlama süreci ve katılımcılığın sağlanması yöntemleri aşağıda özetlenmektedir.

a. Stratejik planlama genelgesinin yayımlanması

Bilindiği üzere, stratejik planlamanın başarısı, önemli ölçüde belediye çalışanlarının, paydaşlarının ve vatandaşların planı sahiplenmesi ile mümkündür. Bu nedenle, stratejik plan çalışmalarının başlatıldığına bir iç genelge yayınlanmıştır. Genelge kapsamında aşağıdaki hususlara yer verilmiştir.

1. Ünye Belediyesi Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzunun Hazırlanması Genelge ekinde yayımlanan bu dokümanda; Stratejik Planın hazırlanması çalışmaları esnasında birimlerin ihtiyaç duyabileceği her türlü teknik bilgi ve genel esaslara yer verilmiştir.

2. Stratejik Plan hazırlama gruplarının oluşturulması ve grupların çalışma usul ve esasları hakkında yönerge

Stratejik Plan çalışmalarının yönlendirilmesi amacıyla teşkil edilecek gruplar belirlenmiştir. Bu kapsamda oluşturulan gruplar;

• Stratejik Plan Hazırlama Üst Kurulu

Stratejik Planın hazırlanmasından ve uygulanmasından sorumlu birim olup, Belediye Başkanının başkanlığında belediye başkan yardımcıları ve Mali Hizmetler Müdüründen oluşturulmuştur. Kurulun sekretaryalığı Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir. Kurul “ Stratejik Plan Taslağına son şeklini vererek üst yönetime sunmaktan sorumludur.

• Stratejik Plan Hazırlama Ekibi

Mali Hizmetler Müdürünün başkanlığında birim müdürleri ve birimleri temsil eden personelden meydana gelmiştir. Ekip, tüm birimlerden gelen bilgiler kapsamında “ Stratejik Plan Taslağını” hazırlayarak Üst Kurula sunmaktan sorumludur. Stratejik Planın hazırlanmasından sorumlu grupların faaliyetlerini koordine etmek amacıyla çalışma usul ve esaslarının belirtildiği bir yönerge hazırlanarak Genelge kapsamında yayımlanmıştır.

3. Stratejik Planının hazırlanmasına ilişkin çalışma takvimi ve aşamaları

Stratejik Planın zaman alıcı bir süreç olduğu ve öngörülen zamanda tamamlanabilmesinin önemi göz önünde bulundurularak, çalışma sürecine ilişkin aşamaların neler olduğu ve hangi tarihlerde sonuçlandırılması gerektiği konusunda bir çalışma takvimi genelge çerçevesinde yayımlanmıştır.

b. Stratejik Planlamaya ilişkin eğitim düzenlenmesi

Stratejik Plan hazırlama çalışmalarında izlenecek yöntem ve yapılacak faaliyetler hakkında birim temsilcilerine yönelik olarak bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Söz konusu toplantıda Stratejik Yönetim esasları kapsamında; Stratejik Planlamaya ilişkin genel esaslar konusunda da personele bilgi verilmiştir.

c. Mevzuat Analizi yapılması

Bu aşamada belediyemizin mevzuattan kaynaklanan yükümlülükleri tespit edilmiştir. Bu çerçevede; belediyeye görev ve sorumluluklar yükleyen, faaliyet alanımızı düzenleyen mevzuat gözden geçirilerek bir mevzuat listesi oluşturulmuştur. Mevzuat Analizi sonrası kurumumuza ilişkin yasal yükümlülükler ortaya konularak, bunların birimlerle ilişkilendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada daha önce hazırlanmış olan birim çalışma usul ve esasları da gözden geçirilmiştir.

d. Paydaş görüşlerinin alınması

Katılımcılık Stratejik Planlamanın temel unsurlarından biridir. Belediyenin etkileşim içinde olduğu tarafların görüşlerinin alınması ve plana ithal edilmesi, Stratejik Planın sahiplenilmesini sağlayarak uygulama şansını artıracaktır. Bu nedenle paydaş analizi yapılması önem arz etmektedir. Paydaşlar; kuruluşun ürün ve hizmetleri ile ilgisi olan, kuruluştan doğrudan veya dolaylı olarak olumlu veya olumsuz etkilenen veya kuruluşu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır. Paydaşlar bu doğrultuda; iç ve dış paydaşlar ile yararlanıcılar/müşteriler olarak sınıflandırılabilir. Bu kapsamda tarafımızdan yapılan paydaş analizi kapsamında tespit edilen iç ve dış paydaşlarımıza belediyemize ilişkin anket formları gönderilerek; hangi faaliyetlerimizin ve hizmetlerimizin onlar için önemli olduğu, belediyemizin güçlü ve zayıf tarafları, geliştirmemiz gereken hususlar ile bizden beklentileri konularında görüşlerine başvurulmuştur bazı dış paydaşlar ile de çalışma masaları vasıtası ile swot analizi yapılmıştır. Belediye personeline yönelik olarak da, çalışma sistemimiz ile belediyemizin daha iyi hizmet yürütmesine ilişkin olarak hususları içeren İç Paydaş çalışması gerçekleştirilmiştir. Belediye Üst Yönetimi ile Meclis üyelerimize ve birim müdürlerimize yönelik olarak özellikle Vizyonumuzun ortaya konmasında esas alınacak soruları içeren ayrı bir anket formu uygulanmıştır. Ünyeli vatandaşlarımıza yönelik olarak; vatandaş memnuniyeti anketi düzenlenmiştir. Söz konusu anket 85 mahallemizde uygulanmış ve vatandaşlarımıza ulaşım gerçekleştirilmiştir. İç ve Dış Paydaşlar ile vatandaşlarımızdan gelen anket cevapları kapsamındaki görüş ve öneriler stratejik plan hazırlama ekibi tarafından analiz edilerek, stratejik plan hazırlama sürecinde değerlendirilmiş ve amaç, hedef ve stratejilerin belirlenmesinde esas alınmıştır.

e. Kurum İçi Analizi Yapılması

Kuruluş içi analiz, kuruluşun mevcut durumunu ve geleceğini etkileyebilecek, iç ortamdan kaynaklanan ve kuruluşun kontrol edebildiği koşulların ve eğilimlerin incelenerek güçlü ve zayıf yönlerin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Güçlü yönler kuruluşun amaçlarına ulaşması için yararlanılabileceği olumlu hususlardır. Zayıf yönler ise kuruluşun başarılı olmasına engel teşkil

edebilecek eksiklikler, diğeri bir ifadeyle, aşılması gereken olumsuz hususlardır. Bu açıklamalar kapsamında birimlerden aşğıdaki başlıkları içeren konularda bilgiler istenmiştir.

1. Kuruluşun Yapısı

- Kuruluşun örgüt yapısı
- Aynı ya da benzer görevi yapan birimler ve yetki çakışmaları
- Son dönemde kuruluş yapısında ve görev alanında yapılan önemli değişiklikler
- Kuruluşun yapısında ve görev alanında yapılması gündemde olan önemli değişiklikler
- İzleme ve değerlendirme sistemi

2. Beşeri Kaynaklar

- Kuruluş personelinin sayısı ve dağılımı
- Personelin eğitim düzeyi, yetkinliği ve deneyimi

3. Kurum Kültürü

- İletişim süreçleri
- Karar alma süreçleri
- Gelenekler ve değerler

4. Teknoloji

- Kuruluşun teknolojik alt yapısı
- Teknolojiyi kullanma düzeyi

5. Mali Durum

- Mali kaynaklar
- Bütçe büyüklüğü
- Araç, bina envanteri ve diğeri varlıkları

Birimlerden yukarıdaki esaslar kapsamında gönderilen bilgiler değerlendirilerek, Ünye Belediyesinin güçlü ve zayıf tarafları belirlenmiştir.

f. Kurum Dışı Çevre Analizi Yapılması;

Belediyemiz faaliyetlerine dış çevre koşullarının da etkili olduğu, bu kapsamdaki gelişmelerin bazı fırsatların ve tehditlerin ortaya çıkmasına neden olduğu düşüncesinden hareketle, Politik, Ekonomik, Sosyal ve Teknolojik çevredeki önemli değişimler ve gel işme eğilimleri değerlendirilerek analiz edilmiştir. Bu analizler sonucu Belediyemiz için fırsat ve tehditlerin mevcut durumu ortaya konmuş, oluşan fırsat ve tehditler değerlendirilmiştir. Bilahare elde edilen sonuçlar hazırlanan plana ithal edilmiştir.

g. Geleceğe Bakış

Çalışmaların bu aşamasında, Belediyenin Misyon ve Vizyonlarını ifade edilerek, temel değerleri belirlenmiştir. Ayrıca bu kapsamda; amaçlar, hedefler ve stratejiler de tespit edilmiştir. Bu hususların belirlenmesinde;

- Belediye Üst Yönetimi, Belediye Meclis Üyeleri ile Birim Müdürlerine yönelik olarak 5 yıl sonra nasıl bir Ünye düşündüklerine ilişkin anket sonuçları,
- Dış Paydaşlardan gelen anket sonuçları,
- İç Paydaşlardan alınan anket sonuçları,
- Vatandaşlardan alınan memnuniyet anketi sonuçlarının değerlendirilmesi sonrası tespit edilen yaklaşımlardan yararlanılmıştır. Belediyeye ilişkin temel değerlerin tespiti amacıyla stratejik plan ekibi ile 20 adet temel değer seçilmiştir. Seçilen temel değerler değerlendirilmiş, üst yönetime arz edilerek onay alınmıştır. Ayrıca Stratejilerin belirlenmesi aşamasında, tespit edilen hedeflerin nasıl gerçekleştirilebileceği sorusu esas alınmıştır. Hedefler kapsamında bu soruya verilen cevaplar stratejilerin oluşturulmasını sağlamıştır.

h. Faaliyet / Projelerin Tespiti

Stratejik Plan aşamasında sadece stratejiler belirlenmiş, süreç olarak ifade edilen faaliyetler ve alt faaliyetler ile bunlara ilişkin performans göstergeleri ve doğrudan ve dolaylı maliyetler Performans Programlarında yer alacaktır.

i. Stratejik Planın Belediye Meclisine Sunulması

Hazırlanan Stratejik Plan Taslağının yazılımı yapılmış ve üst yönetime gönderilmiş, bilahare üst yönetimin onayının alındığı plan Eylül 2019 ayı içinde Belediye Encümenine gönderilmiştir. Stratejik Plan Encümenin görüşleri kapsamında Üst Yönetim tarafından Belediye Meclisinin Eylül 2019 Toplantısına sunulmuştur.

Stratejik Plan Ana Aşamaları	Stratejik Planlama Alt Aşamaları	Sorumlusu
Hazırlık Dönemi Çalışmaları ve Hazırlık Programı	Strateji Geliştirme Kurulu ve Planlama Ekibinin Oluşturulması	Belediye Başkanı
	Stratejik Plan Genelgesinin Duyurulması	
	Hazırlık Programının Hazırlanması	Stratejik Planlama Ekibi Strateji Geliştirme Müdürlüğü Strateji Geliştirme Kurulu
	Eğitim İhtiyacının Belirlenmesi	Strateji Geliştirme Müdürlüğü
Durum Analizi Süreci	Kurumsal Tarihçe	Strateji Geliştirme Kurulu
	Uygulanmakta olan Stratejik Planın Değerlendirilmesi	Stratejik Planlama Ekibi Strateji Geliştirme Birimi
	Mevzuat Analizi	Harcama Birimleri
	Üst Politika Belgeleri Analizi	

	Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi	
	Paydaş Analizi	
	Kuruluş İçi Analiz	
	PESTLE Analizi	
	GZFT Analizi	
	Tespitler ve İhtiyaçların Belirlenmesi	
Geleceğe Bakış	Misyonun Belirlenmesi	Belediye Başkanı
	Vizyon Bildirimi	Stratejik Planlama Ekibi
	Temel Değerler	Strateji Geliştirme Birimi Strateji Geliştirme Kurulu
Strateji Geliştirme	Stratejik Amaçlar Belirlenmesi	Belediye Başkanı
	Stratejik Hedefler Belirlenmesi	Stratejik Planlama Ekibi
	Performans Göstergeleri Belirlenmesi	Harcama Birimleri
	Faaliyet ve Projeler	Strateji Geliştirme Birimi
	Hedef Riskleri ve Kontrol Faaliyetleri	Strateji Geliştirme Kurulu
	Maliyetlendirme	
Nihai Stratejik Plan	Taslak Stratejik Plan'ın Belediye Encümen'ine sunulması	Strateji Geliştirme Birimi
	Taslak Stratejik Plan'ın Belediye Meclis'ine sunulması	
	Onaylanan Stratejik Planın Kamuoyuna Duyurulması	Mali Hizmetler Müdürlüğü Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Bilgi İşlem Müdürlüğü
	Stratejik Planın Kitap Haline Getirilmesi	
	Stratejik Planın Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmesi	Mali Hizmetler Müdürlüğü
	Stratejik Plan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilmesi	
İzleme ve Değerlendirme	Stratejik Plan İzleme Raporları	Belediye Başkanı
	Stratejik Plan Değerlendirme Raporları	Strateji Geliştirme Birimi
	Faaliyet Raporları	Harcama Birimleri

EK 2 STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA TAKVİMİ

STRATEJİK PLAN AŞAMALARI	2019												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	
Hazırlık Dönemi Çalışmaları ve Hazırlık Programı													
Durum Analizi Süreci													
Geleceğe Bakış													
Strateji Geliştirme													
Nihai Stratejik Plan													
STRATEJİK PLAN AŞAMALARI	2020-2021-2022-2023-2024												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	
İzleme ve Değerlendirme													

6. STRATEJİ GELİŞTİRME KURULU VE STRATEJİK PLAN EKİBİ

EK 3 STRATEJİ GELİŞTİRME KURULU

STRATEJİ GELİŞTİRME KURULU		
Hüseyin TAVLI	Belediye Başkanı	Başkan
Ahmet ŞAHİN	Başkan Yardımcısı	Üye
Ali Kemal MEHEL	Başkan Yardımcısı	Üye
Orhan GÜREL	Başkan Yardımcısı	Üye
İsmail ÇINKIL	Mali Hizmetler Müdürü	Üye

EK 4 STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ		
Ahmet ŞAHİN	Başkan Yardımcısı	Ekip Başkanı
Sevdal TOPRAK	Basın Yayın Halkla İlişkiler Müdürü	Üye
Ahmet DİKİCİ	Bilgi İşlem Müdürü	Üye
Oktay OKUYUCU	Destek Hizmetleri Müdürü	Üye
Orkun ORAL	Fen İşleri Müdürü	Üye
Uğur ATİK	Hukuk İşleri Müdürü	Üye
Vural YILDIRIM	İmar ve Şehircilik Müdürü	Üye
Nebati ALTUN	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü	Üye
İrfan İNCE	İşletme ve İştirakler Müdürü	Üye
İsmail ÇINKIL	Mali Hizmetler Müdürü	Üye
Nebati ALTUN	Özel Kalem Müdürü Vekili	Üye
Sibel CERRAHOĞLU	Plan ve Proje Müdürü	Üye
Civan İKİNCİ	Temizlik İşleri Müdürü	Üye
Nebati ALTUN	Yazı İşleri Müdürü	Üye
Mehmet SARIKOCA	Zabıta Müdürü	Üye
Yunus Sinan BAYOĞLU	Strateji Geliştirme Şefi	Sekreteryaya

7.KURUM DIŞI MEVCUT DURUM ANALİZİ

7.1.ÜNİYE'NİN TARİHİ

İlk yaşam izlerinin M.Ö. 15000 yıllarında görüldüğü ve sonrasında sırası ile Hitit- Kaşka, Frig, Med, Pers, Pont Satraplığı, Doğu Roma, Trabzon Devleti, Selçuklu, Hacıemiroğulları Beyliği, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemlerine kadar tarihsel bir süreç kronolojik olarak verilebilmektedir.

Kentin bilinen ilk kuruluş yeri bugün ki Güzelyalı (Bozukkale) Mahallesi sınırları içinde bulunan alanda Boztepe'nin eteklerinde, Karadeniz'in fırtınalarından korunan küçük bir sığınak limanın kenarında Milet'in Sinop kolonisine bağılı olarak "Kotyora" ismi ile kurulmuştur. Kotyora antik çağda kullanılan dilde dağ eteğı anlamına gelmektedir. Anabasis'in Onbinlerin Dönüşü adlı eserinde, ismi geçen yerleşmenin her ne kadar Miletlilerce kurulmuş olduğı söylene de, o dönemde Otokton halklardan Tibarenlerin yörede yaşadıkları belirtilmektedir. Kotyora'nın tarih sahnesinden çekilmesi MÖ 185 yıllarında Pontos Kralı 1. Pharnakes'in Pharnakia adında bugün ki Giresun'da kurduğı kente Kotyoralıların aktarılması ile olmuştur. Bu dönemden sonra 1718 . Yüzyıllara kadar kentin bulunduğı alanda meskûn bir yerleşme izlerine rastlanmaz.

Osmanlı Dönemi'ne kadar kentin bulunduğı bölgede sırasıyla Pers İmparatorluğu, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu hüküm sürmüştür . Yörenin Türkmenler tarafından iskân edilmeye başlaması Anadolu Beylikleri Dönemine rastlar. 14. Yüzyıl'ın sonlarında önce Niksar'ın doğu taraflarındaki bölgede kurulmuş olan Hacı Emir Beyliği, faaliyetlerini 14. yy sonlarında doğuya doğru geliştirmiş ve bu Türk beyliğinin en büyük beylerinden birisi olan Süleyman Bey, 1396-97'de Giresun'u zapt etmiştir. Süleyman Bey'in bu fethiyle birlikte, bölgeye, Çepni, Döğer, Eymir, Karkın, Alan-Yutlu, Bayındır, İğdir gibi Oğuz boyları gelip yerleşmişlerdir. Bu boylar ın kültürleri bölgede hala yaşamaktadır. Bundan çok kısa bir süre sonra yine aynı bey tarafından, Ordu toprakları fethedilmiştir. Bu dönemden 1461 yılına kadar ki döneme kadar yöre Trabzon İmparatorluğu'nun hâkimiyeti altında kalmış, bu tarihten sonra Osmanlıların eline geçmiştir.

Osmanlı Dönemi ile birlikte kentin çevresindeki Türk nüfusun sistemli bir şekilde artırılması ile birlikte yöredeki Pazar ihtiyaçlarını karşılamak amacı ile günümüzde Eskipazar olarak bilinen yörede kasaba iskân edilmiştir. Bu kasabadan önce Bayramlı Köyü yörenin bir nevi

idari merkeziydi. Yöredeki fındık tarımının 18. Yüzyılda artması ile birlikte liman ihtiyacı oluşmuş, kent günümüzde Bülbül Deresi'nin oluşturduğu alüvyon düzlükte bir iskelenin kurulmasından sonra Bucak ismi ile gelişmeye başlamıştır. Nahiye merkezi olarak hizmet vermeye başlaması ile hızla gelişmiştir. Adını Türkçe kent anlamına gelen “Ordu” kelimesinden alır. Kaza Merkezi olması ile gelişmesini sürdürmüş 1869 yılında belediye teşkilatına sahip olmuştur. 1883 yılında büyük bir yangın ile baştan sona yanmış ve yeniden iskân edilmiştir. 1924 yılında büyük mücadeleler sonunda Türkiye Cumhuriyeti'nin aynı adla anılan ilinin merkezi olmuştur.

Ordu ilçesi 1920 yılına kadar Trabzon Vilayetine bağlı bir kaza merkezi iken 17 Nisan 1920 tarih ve 69 sayılı “Ordu Müstakil Livası Teşkiline Dair Kanunla” merkezi Ordu olmak üzere Canik Sancağına bağlı olan Fatsa kazası da Ordu'ya bağlanmış ve müstakil Ordu Livası teşkil edilmiştir. 1923 yılında Sancak adı Vilayet olarak değiştirilerek bugünkü mülki taksimata Ordu Vilayeti olarak yerini almış bulunmaktadır. Bugün bilindiği gibi 18 ilçesi 5 bucağı 65 belediyesi 505 köyü ve 327 mahallesi bulunmaktadır. Doğukaradeniz bölgesinin eşsiz doğa güzelliklerini sinesinde toplayan Ordu İl imizinin İlçeleri; Akkuş, Aybastı, Çamaş, Çatalpınar, Çaybaşı, Fatsa, Gölköy, Gülyalı, Gürgentepe, İkizce, Kabadüz, Kabataş, Korgan, Kumru, Mesudiye, Perşembe, Ulubey ve Ünye'dir.

18. Yüzyılda tarım ile uğraşan Türkmen grupların liman ihtiyacı doğrultusunda Bülbül Deresi'nin batısında kalan alanda Boztepe eteklerine kadar olan bölgede gelişmesini sürdürmüştür. Fındık tarımının oluşturduğu gelir ve hizmet sektörünün gelişmesi ile birlikte gayrimüslim nüfus da kentte barınmakta idi. Kirazlımanı Mevkii'nde şimdi iki Zafer-i Milli ve Aziziye Mahallelerinin bulunduğu alanda yer seçen bu guruplar Cumhuriyetin kurulmasına kadar kentte yaşamışlardır.

Gelişmesini sürdüren kent 1950'lerden sonra Bülbül Deresi'nin doğusunda o dönem Trabzon ve Sivas Şoseleri olarak adlandırılan iki temel aks üzerinde kentleşmekteydi. 1960'lı yıllarda yeni sahil yolu ile birlikte doğuya yönelen kent 1980'lerin başında Civil Deresi'ne kadar genişlemişti. 2000'li yıllarda batıda Efirli Köyü'nden doğuda Turnasuyu Köyü'ne, güneyde Eskipazar Köyü'ne ve son yıllarda güneydeki yamaçlara ve TOKİ aracılığıyla Terzili Köyü'ne kadar yayılmıştır.

1914 yılında Ünye ve civarında çok sayıda can ve mal kaybına yol açan seller oldu. Aynı yıl, Osmanlı Devleti birinci dünya savaşına girdi. Bu savaş halk arasında “Seferberlik” diye anılmaktadır.

Doğu Anadolu'da Rusya ile yapılan savaşlar kaybedildi ve Ruslar Harşit Irmağına kadar olan bölgeyi işgal ettiler. Bunun üzerine, işgal edilen bölgeden yeni ve büyük bir Müslüman ahali göçü başladı. Aynı sıralarda, Rusya ile işbirliği yapan yerli Ermeniler çeşitli yerlerde ve bu arada Canik bölgesinde isyan hareketleri başlattılar. Sarala adında reisi olan bir Ermeni eşkıya çetesi Ünye'nin köylerine baskınlar yapıyordu. Savaş sırasında cephe gerisinin emniyetini garanti altına almak için Osmanlı Hükümeti Ermeni nüfusun geçici olarak o zaman Türkiye'nin bir vilayeti olan ve kritik konumda olmayan Suriye'ye nakledilmesi kararını verdi. Ünye ve bazı köylerinde yaşayan Ermeniler de nakledildi. Savaş bitince herkes eski memleketine dönecekti. Fakat savaş kaybedilip Suriye Fransızlar tarafından işgal edilince Ermeniler de orada yerleştiler ya da Fransa ve Amerika'ya göç ettiler. Birinci dünya savaşı Türk milletinin tarih boyunca uğradığı en büyük felaket oldu. Savaş öncesi elimizde bulunan toprakların üçte ikisinden fazlasını kaybettik. Askere alınan iki milyona yakın Mehmetçiğin dörtte biri geri dönebildi; kalanları şehit oldu veya kayboldu. Bu ülke nüfusunun onda biri, erkek nüfusun beşte biri, eli iş tutabilecek nüfusun ise yarıdan çoğunun kaybedildiği manasına geliyordu. Binlerce yıllık tarihi boyunca Türk milleti ilk defa dünya çapında bir devlete sahip olmaktan çıkıp küçük bir coğrafyaya sıkışmıştı. Kurtuluş savaşındaki üstün gayretler olmasaydı, düşmanların bize o kadarını da fazla görecekleri şüphesizdi. Savaşta Ünye kıtlık, göç ve sefalet çekti ise de, düşman işgali felaketine uğramadı. Sadece 1916 yılının Kasım ayı civarında Rus gemileri tarafından bombalandı. Halk arasında anlatıldığına göre, Şehnuz türbesi civarından Rus gemilerinin ateşine top atışı ile karşılık verilmiştir. Ahali bunu Şeyh Yunus'un bir kerameti diye yorumlamıştır. Rusya'da komünist ihtilal yapıp Kafkas cephesinde savaş sona erdikten sonra Ünye'ye ilk vapur 9 Nisan 1918 tarihinde mısır yüklü olarak gelmiş, bu münasebetle bir tören yapılarak dualar edilmişti. Savaş ve çok sayıdaki muhacir nüfus sebebiyle bu yıllarda Ünye ve bütün doğu Karadeniz'de sıtma salgını ortaya çıktı. Sıtma ile mücadele için Ünye'de ve birkaç merkezde laboratuvarlar ve sağlık tesisleri kuruldu. Yunanlılar İzmir'i işgal edince Ünye halkı 21 Mayıs 1919 tarihinde toplu olarak hükümete telgraf çekerek bir an önce işgalin sona erdirilip adaletin sağlanmasını istemişlerdir. Bu sıralarda, Karadeniz bölgesindeki Rumlar da Pontus devletini ihya etme k hayaliyle çeteler kurmuşlardı. Ünye'de de bu gizli örgütün Müdafaa-i Meşruta Cemiyeti legal adı altında bir şubesi faaliyet göstermekteydi. Pontusçular bölgedeki Müslüman ahaliye hücum edip yıldırıma çalışıyorlardı. Orta ve doğu Karadeniz bölgesinde Rum nüfus % 15 civarında bir azınlık idi. Ünye'de ise Rumlar nüfusun % 7 kadarını oluşturuyordu.

Nüfusu çoğaltmak için Rusya'da yaşayan Rumlar gemilerle getirilip Karadeniz sahillerine çıkarılıyordu. Pontusçu Rumları desteklemek için Yunan savaş gemileri Karadeniz sahillerini bombaladılar. Pontusçuların niyetinin ciddi olduğu anlaşılınca bölgedeki Türk ahali de silaha sarılıp direniş örgütleri kurdular. Daha sonra, Giresunlu milis kumandanı Topal Osman'ın önderliğinde Büyük Millet Meclisi'ne bağlı düzenli bir güç haline gelen Türk kuvvetleri Pontus çetecilerinin faaliyetlerine son verdi. Sonunda,

bölgedeki Rum ahali yapılan anlaşmalar gereğince Yunanistan'a gönderildi; Yunanistan'da kalan Türkler de Türkiye'ye getirildi. 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde (TBMM) Canik mebusu olarak Ünyeli Hasan Fehmi Efendi de bulunmaktaydı. Pontusçu Rumlara karşı daha iyi mücadele edilmesi için TBMM'de Giresun'un vilayet olması yolunda karar alındı. Ordu kazası Giresun'a bağlanmayı reddedince, yeni bir TBMM kararı ile Ordu da vilayet yapıldı. Fakat Ordu'nun nüfusu ve çevresi bunun için yeterli değildi. Bu sebeple, Canik vilayetinin Ünye ve Fatsa kazalarının da Ordu'ya bağlanmasına karar v erildi. Ordulular vilayet olma k için gereken masrafı tamamen kendileri karşıladılar. Bu karar, coğrafi ve iktisadi farklılık sebebiyle tarih boyunca Ordu ile ilgisi pek az olan Ünye ve Fatsa'da büyük tepki ile karşılandı. Ünye ve Fatsa halkı TBMM'ne çok sayıda telgraf çekerek, bu kararın değiştirilmesi, Ünye'nin vilayet yapılp Fatsa, Terme ve Karakuş'un buraya bağlanması isteklerini milletvekillerine bildirdiler. Ünye'de 17 Aralık 1920 tarihinde bunun için bir de miting yapıldı. Ancak bu teşebbüsler sonuç vermedi ve Ünye o tarihten bu yana Ordu'ya bağlı bir kaza olarak kaldı. Cumhuriyet ilan edildikten sonra hazırlanan idari bölünüşe göre Ünye, Ordu iline bağlı bir ilçe idi. Karakuş nahiyesi 1954 yılında Ünye'den ayrılarak Akkuş adı ile ilçe haline getirildi. 1990 yılında da, Çaybaşı ve İkizce Ünye'den ayrılarak ilçe haline getirildi.

Ünye'nin çok eski ve köklü bir tarihi vardır. Kuruluşu tarih öncesi çağlara, yani yazının kullanılışından daha eskilere kadar uzanmaktadır. Bu tarihi,

- 1)En Eski Dönem
- 2)Türk Fetihlerine Kadar Olan Dönem
- 3)İlk Fetihlerden Osmanlılara Kadar Olan Devre
- 4) Osmanlı Dönemi
- 5) İstiklal Harbi Ve Cumhuriyetten Günümüze Kadar Geçen Dönem

olmak üzere beş bölümde incelemek faydalı olacaktır.

1. TARİH ÖNCESİ DÖNEMDE ÜNYE ÇEVRESİ

Yapılan araştırmalar Ünye çevresinin Anadolu'daki en eski yerleşim yerleri arasında olduğunu göstermiştir. Ünye çevresinin prehistorik dönemi ile ilgili olarak en geniş çaplı araştırma, kendisi de Ünyeli olan Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bilim Dalı Profesörlerinden rahmetli Kılıç Kökten tarafından yapılmıştır. Kılıç Kökten'in Ünye'nin doğusunda Yüceler köyü civarındaki mağaralarda 1944 - 45 yıllarında ve 1963 yılında Cevizdere vadisinde yaptığı kazılar sonucu, bu yörede milattan önce Kazılarda

yontma ve cilalı taş devirlerine ait aletler ve silahlarla toprak kapların yanı sıra, insan ve evcil hayvanlara ait iskelet parçaları da bulunmuştur. Araştırmalar esnasında bulunan çakmaktaşıdan bir el baltası, Alt Paleolitik döneme aittir ve Karadeniz kıyılarında elde edilen en eski buluntu olma özelliğini taşımaktadır. Bunun yanı sıra Orta ve Üst Paleolitik dönemlere ait olarak da çeşitli çakmaktaşı aletler elde edilmiştir. Bütün bu bulgulara göre, Ünye çevresinde milattan önce (MÖ) XV. Bin yıla kadar uzanan bir yerleşik hayat olduğu kesin olarak anlaşılmıştır.

2. TÜRK FETİHLERİNDEN ÖNCE ÜNİYE

Ünye ve çevresinde yazılı tarihlerde adı geçen ilk topluluk Kaşkalar'dır. MÖ 2000'lerden itibaren tarih sahnesine çıkan Kaşkalar bugünkü Sinop ile Perşembe arasındaki bölgede yerleşmişlerdi. Kaşkalar'da hem göçebe hem de yerleşik hayat tarzı vardı. Kaşkalar zaman zaman İç Anadolu'daki Hititlerle savaşmışlar ve onlar için kuzeyden yönelen en önemli tehdidi oluşturmuşlardır. Zaman zaman kaşkalar Hitit başkenti Hattuşaş'a (Boğazköy) kadar ilerlemişlerdi. Hititlerin Kaşkalar'ı durdurduğu hat ta kısmi egemenlik altına aldıkları dönemler olduysa da, bu dönemler kısa süreli ve geçici olmuştur. Bu iki komşu ve düşman kavmin ömrü MÖ 12. yüzyılda sona erdi. Sonraki devirde uzun bir süre Ünye çevresi tam bir devlet yapısı olmaksızın Asya kaynaklı ve Hititlerden arta kalan insan topluluklarının yaşama alanı oldu. MÖ 9. Asırdan itibaren, İskitler bu bölgeyi ele geçirdi. İskit Devletinin ağırlık merkezi Karadeniz kuzeyi idi ve Türk asıllı unsurlar bu devlette önemli yere sahipti. Muhtemelen İskit ordularında kadınların da bulunması sebebiyle "Amazonlar" efsanesi ortaya çıktı. Amazonlarla ilgili olarak aktarılan bilgilere göre, bunlar tamamen kadınlardan oluşan, savaşabilmek için bir memelerini kesen savaşçı bir topluluktur. Günümüzde, tarihte tamamen kadınlardan meydana gelen bir "Amazon" topluluğunun bulunduğu tarihçilerce kabul edilmemektedir. MÖ 8. Yüzyıldan itibaren Ege denizi kıyılarındaki kolonilerden gelenler Karadeniz kıyılarındaki ve bu arada Ünye'de koloniler kurdular. Daha önce Sinop'ta koloniler kuran Milet'li koloniciler gelerek bugünkü Ünye şehrinin bulunduğu yerde ticaret kolonisi kurdular. Böylece Ünye şehrinin kesin olarak kuruluşu yaklaşık olarak MÖ 750 tarihlerini bulmaktadır. Ünye ve civarında bu sıralarda Khalibler adındaki bir kavim yaşamaktaydı ve demircilikle uğraşıyorlardı. Bu demir madenleri son asırlara kadar işletilmeye devam edilmekte idi. Bazı tarihçilere göre, Yunanlılar çelik elde etmeyi Khalibler'den öğrenmişlerdir. İran'da kurulan Med İmparatorluğu doğu Anadolu'yu aldıysa da, hakimiyetini Karadeniz kıyılarına kadar yayamadı. Fakat Medler'in yerine geçen Persler'in hakimiyet sahası daha geniş oldu. MÖ 550 yılında Pers İmparatoru I. Darius bütün Anadolu ile beraber Ünye bölgesine de hakim oldu. Bölgede şiddetli bir dirençle karşılanan Pers hakimiyetini güçlendirmek için I. Darius bölgeye güçlü ve zorba valiler gönderdi. "Satraplık" denilen vilayetlerdeki bu valilere "Satrap" adı veriliyordu. Makedonyalı İskender MÖ 331 yılında Persler'i yenerek topraklarını ele geçirdi. Fakat Anadolu'daki Pers satraplıkları üzerinde kesin bir hakimiyet kuramadı. Pers asıllı yöneticiler özerkliklerini sürdürmeyi başardılar. İskender'in ölümünden

s onra ülkesi parçalandı. Karadeniz kıyılarında Pontus Devleti kuruldu. Pontus Devletinin kurucuları eski Pers İmparatorluğunun asilleri olup, Yunanlı değillerdi. Devlet gelenekleri Persler'le aynıydı. Onlar gibi Ahuramazda (Hürmüz) adındaki i Yılık Tanrısına tapıyorlardı. Bir süre sonra sahildeki ticari koloniler de Pontus'a bağlandı. Pontus Devleti zamanla, özellikle Makedonyalı prenseslerle evlenme ve Helen kültürüne meyletme sebebiyle eski özelliklerini ve gücünü kaybetti. Günümüzde Kale köyün sınırları içinde bulunan Ünye kalesi muhtemelen ilk olarak bu dönemler de kullanılmaya başlandı. MÖ 1. yüzyılda, Roma İmparatorluğu ile Pontus Devleti bölgenin hakimiyeti için mücadele ettiler. Önceleri Pontus Devleti, bölgedeki diğer kavimlerin de yardımı ile Roma'ya karşı bazı başarılar elde eti. Ancak MÖ 71 yılında Kelkit vadisinde yapılan savaşta Pontuslular kesin olarak yenildiler. MÖ 63 yılında Pontus Devletinin yıkılması ile Ünye ve civarında Roma hakimiyeti kesinleşmiş oldu. Roma İmparatorluğu döneminde Ünye çevresi Pontos Polemoniacus adıyla anılan bir uydu devlet şeklinde yönetilmekteydi. Zalimliği ve garip davranışları ile ünlü olan Neron imparator olmadan önce bu bölgeyi yönetmişti. Roma milattan sonra (MS) 395 yılın da ikiye bölününce, Ünye Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğunun sınırları içinde kaldı. Bizans döneminde de Ünye çevresi, yönetim merkezi Niksar olan Pontos Polemoniacus adındaki bölgede yer aldı. İslamiyet'in yayılma döneminde ilk kez 705 yılında Emevi orduları Canik bölgesine kadar geldi. 733 -739 yılları arasında Samsun civarı Arap egemenliğinde kaldı. Abbasiler devrinde, Malatya bölgesindeki üstün hareket eden ve mühim bir kısmı Türklerden meydana gelen İslam orduları Bizans topraklarına sık sık akınlar düzenliyor ve bunların bazıları Canik bölgesine kadar uzanıyordu. 843 yılında Ünye civarını aldılar, ancak bu durum kısa sürdü. Abbasilerin Türk komutanı Ahmed İbn İnanç et -Türki 893 yılında bütün orta ve doğu Karadeniz bölgesini ele geçirdi. Abbasi ordusundaki Türk komutanların Anadolu'da Bizans'la yaptığı mücadelelerin hatıraları Seyyid Battal Gazi destanları şeklinde dilden dile aktarılarak günümüze kadar ulaşmıştır.

3. İLK TÜRK FETİHLERDEN OSMANLILARA KADAR ÜNYE

Tarih boyunca İskitler, Sabirler ve Hunlar gibi çeşitli Türk asıllı veya içinde Türk unsurlar da bulunan kavim ve devletler Anadolu'ya ilgi göstermiş ve zaman zaman da daha ziyade kısa süreli olmak üzere çeşitli fetihler yapmışlardır. Abbasiler döneminde de, İslam ordularının çoğunluğu Türklerden meydana geliyordu. Bizans ile uzun süreli savaşlar sebebi ile sınırları korumak için Abbasiler Doğu Anadolu'ya çok sayıda Türk ailesini yerleştirmişlerdi. Ancak, Anadolu'nun tümüyle ve kesin olarak Türk vatanı haline gelmesi Selçuklular döneminde olmuştur. Selçuklular Anadolu'ya ilk kez daha imparatorluk haline gelmeden önce 1018 tarihinde Çağrı Bey komutasında keşif mahiyetinde bir akın yaptılar, ve Orta Asya'da sıkışmış olan Türk milleti için ikinci vatan toprağını seçtiler. 1037 tarihinde Büyük Selçuklu İmparatorluğunun kurulmasından sonra giderek artan Selçuklu akınları ve Bizans ordusuna karşı

kazanılan Hasankale ve bilhassa Malazgirt zaferlerinden sonra Anadolu tümüyle Selçuklu hakimiyetine girdi. Büyük Selçuklu İmparatorluğu, eski Türk devletlerinin çoğunda olduğu gibi, büyük bir konfederasyon şeklinde idi. Anadolu'nun orta -batı kesiminde, başkenti İznik olan Anadolu Selçuklu Devleti, orta -kuzey kesimlerinde de Danişmendliler Devleti hakimdi.1080 yılında Ünye dahil bütün Karadeniz sahilleri Büyük Selçuklu İmparatorluğu'na bağlanmıştı. Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan'ın Bizans karşısında el de ettiği Malazgirt zaferinden sonra, onun emri ve izniyle, çok sayıda Türk beyi fethettikleri yerler kendi beylikleri sayılmak üzere Anadolu'da fetihler yaptılar. Canik bölgesindeki fetihler Danişmendli Devletinin kurucusu olan Melik Ahmed Danişmend Gazi tarafından başlatılmıştır.

DANIŞMENDLİLER DÖNEMİ

Melik Ahmed Danişmend Gazi'nin asıl adı Taylu'dur. Bilindiği gibi "Danişmend" kelimesi o dönemin yüksek eğitim kurumları olan medreselerdeki "Doçent" seviyesindeki öğretim üyelerine verilen ünvanıdır. İbn'ül Esir tarihinde Melik Ahmed Danişmend Gazi'ye bu ünvanın Türkmen boylarına öğretmenlik yaptığı için verildiği bildirilmektedir. Melik Ahmed Danişmend Gazi Malazgirt savaşına bizzat katılmış ve zaferden sonra Tokat, Sivas, Amasya, Çorum ve Niksar bölgelerini fethetti. Hâkimiyetini bu bölgelere komşu olan sahil bölgelerine kadar genişletti. Danişmend Gazi 1085 tarihinde ölünce, yerine oğlu Gümüştengin geçti. Melik Ahmed Danişmend Gazi ile başlayan Danişmendli akın ve fetihleri Ünye ve Canik havalisinde insanların hafızasında kalıcı biçimde yer etmiştir. Bu akın ve fetihlerle ilgili, destani hayal unsurları ve menkıbelerle süslenerek zenginleştirilmiş çeşitli efsane ve rivayetler günümüzde de bölge ahalisi arasında anlatılmaktadır. Danişmendli hükümdarlarının hepsi de halk tarafından Melik Gazi diye anılmaktadır. Melik Gazi ile ilgili bölgede yaygın olarak anlatılan bir rivayet şöyledir: Melik Gazi Ünye Çataltepe civarında kafirlerle yaptığı savaşlardan birinde ağır yaralanmıştı. Kendisine, eğer bu yaradan dolayı ölürse nereye defnedilmek istediğini sordular. Atacağı okun düştüğü yere gömülmesini söyledi. Çataltepe'ye çıkarak yayını gerdi ve okunu attı. Bu ok, Niksar'a kadar gitti ve vasiyeti üzerine Melik Gazi oraya defne dildi. Bu menkıbe, bölgedeki ilk fetihleri yapmasının sağladığı yüksek itibarın, Canik bölgesindeki Türkler arasında Melik Gazi'yi adeta bir evliya mertebesine yükselttiğini göstermektedir. Danişmendliler 1086 yılında Karadeniz sahillerine sefer yaptılar ve Canik bölgesini ele geçirip Samsun 'u kuşattılar. Muhtemelen bugünkü şehrin tepesinde yer alan eski Samsun şehrini ele geçiremediler. Bunun üzerine şehre 3 kilometre mesafede yeni bir şehir kurdular. Eski şehre "Gâvur Samsun" adını verdiler, yeni şehre ise "Müslüman Samsun" dediler. Müslüman Samsun'un yeri muhtemelen bugünkü Samsun şehir merkezi idi. Bu iki şehir uzun zaman komşu olarak yaşadı. 1096 tarihinde Türkler ve İslam dünyasına karşı başlatılan Haçlı seferlerinin birincisi yapıldı. Anadolu Selçukluları ve Danişmendliler kat kat üstün durumdaki düşmana karşı çete savaşı ağırlıklı bir mücadele vererek, Anadolu'nun merkezi kısmında

toplanmak ve tüm sahil kesimlerinden çekilmek zorunda kaldılar. Anadolu Selçuklularının ilk başkenti olan İznik ile birlikte Ünye de 1100'ler civarında artık Bizans'a aitti. Haçlılar Anadolu'yu Türklerden temizlemek, Kudüs'ü almak ve mümkünse bütün İslam topraklarını ele geçirmek arzusundaydılar. Ancak, Bizans ve Haçlıların umduğu gerçekleşmedi; Türkler Anadolu'dan sökülüp atılmadı. Bir asır kadar Haçlılar ve Bizans ile çetin mücadeleler devam etti. Anadolu Selçuklu Devleti ile Bizans arasında 1176 yılında yapılan Miryokefalon savaşında Bizans ordusu bir kez daha ve kesin olarak hezimet uğrayınca, Bizans ve Hıristiyan dünyası artık Anadolu'nun yeni bir Türk vatanı olduğu gerçeğini ister istemez kabul etti. Bu tarihlerden itibaren Anadolu batılılar tarafından Türkiye ve Türkomanya adlarıyla anılmaya başladı. Danişmendli Gümüştegin 1100 yılında yapılan bir savaşta Antakya Haçlı Prensi Bohemund'u esir edip Niksar'a hapsedti. Bu olay ikinci ve büyük bir haçlı seferinin yapılmasına yol açtı. Prens Bohemund'u kurtarmak için, Ankara'yı ele geçirdikten sonra Ni ksar istikametinde ilerleyen Haçlı ordusu Merzifon yakınlarında Danişmendli ve Selçuklulardan müteşekkil 10 000 kişilik Türk ordusu tarafından 1101 yılında bozguna uğratıldı. Haçlı ordusunun beşte dördü imha edildi; küçük bir kısmı Bafra'ya kaçarak gemilerle İstanbul'a ulaşabildiler. Haçlılarla daha sonra yapılan çeşitli muharebeler de Türk tarafının başarısı ile sonuçlandı. 12 yüzyılın ilk yarısında, Danişmendliler Anadolu'daki en güçlü Türk devleti idi. Danişmendliler bir taraftan orta ve batı Karadeniz için Bizans ile mücadele ederken, bir yandan da Anadolu hâkimiyeti için Konya Selçukluları ile çekişme içindeydiler. 1104 yılında hükümdar olan Emir Gazi zamanında Danişmendli Devletinin gücü zirveye ulaştı. Emir Gazi Anadolu Selçuklu Devletinin tahtına da kendi damadı olan I. Sultan Mesud'un çıkmasını sağladı. Malatya, Kayseri, Kastamonu, Çankırı, Karadeniz sahilleri ve Sakarya bölgesine kadar olan yerleri devletine kattı. Kilikya Ermenilerini de vergiye bağladı. Bizans Devleti ile mücadelesinde Bizans'ın iç karışıklıklarını da değerlendirdi. Bizans tahtına çıkmak için isyan edenleri destekledi. Emir Gazi'nin 30 yıl devam eden bu parlak devri 1134 tarihine kadar sürdü. Yerine oğlu Melik Muhammed geçti. Melik Muhammed devrinde Danişmendli Devletinde iç karışıklıklar çıktı. Bunu fırsat bilen Bizanslılar 1135 tarihinde Çankırı, Kastamonu ve Karadeniz sahillerini işgal ettiler. Melik Muhammed aynı yıl Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Mesud ile birlikte hareket edip Bizans tarafından işgal edilen toprakların çoğunu geri aldı. Karadeniz sahil kesimleri ise Bizans işgalinde kaldı. 1139 yılında Bizans'ın Niksar'ı ele geçirmek için giriştiği büyük bir hücumla başarıyla mukavemet eden Melik Muhammed, 1140-1141 yıllarında da Karadeniz sahillerini ve Ünye'yi Bizanslılardan geri aldı. Fethedilen bu bölgelere büyük miktarda Türkmen nüfus yerleştirilerek bölge emniyet altına alındı. Melik Muhammed 1143 yılında öldüğünde, Danişmendli Devletinin sınırları Gürcistan, Mezopotamya, Çukurova, Karadeniz sahilleri ve Sakarya boylarına kadar ulaşıyordu. Melik Muhammed'den sonra Danişmendli Devleti Sivas Kayseri ve Malatya merkezli üç kısma bölündü. Sivas - Amasya bölümünün başına Melik Yağbasan geçti. Bu durumdan faydalanan Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Mesud bir kısım

Danışmendli topraklarını zaptetti. Danışmendliler büyük ölçüde Anadolu Selçuklu Devleti'nin himayesine girdiler. Bu arada Ünye ve bazı Karadeniz sahilleri de Bizans'ın eline geçti. Melik Yağlıbasan 1150 yılında Bafra, Samsun ve Ünye'yi yeniden ele geçirdi. Sultan I. Mesud ölüp Sultan II. Kılıç Arslan Konya tahtına çıkınca, Anadolu Selçuklu Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmek istemeyen Melik Yağlıbasan, kendisine müttefikler buldu. Hatta Selçuklulara karşı Bizans ile de anlaşıp, buna karşılık 1157 yılın da Ünye ve Bafra'yı tekrar Bizans'a terk etti. Selçuklu ve Danışmendli orduları iki defa karşı karşıya geldi ise de, din bilginleri araya girerek, Haçlılar ve Bizans ile savaşıldığı böyle günlerde kardeşin kardeşle savaşmasının doğru olmayacağını söyleyerek kan dökülmesini engellediler. 1162 yılında Melik Yağlıbasan Sultan II. Kılıç Arslan'a ait düğün alayına hücum edip yağmalayınca savaş k açılmaz hale geldi. II. Kılıç Arslan ordusu ile Yağlıbasan'ın üzerine yürüdüyse de, Bizans ordusunca desteklenen Danışmendli ordusuna karşı yenildi. Yağlıbasan 1164 tarihinde öldü. Melik Yağlıbasan, güçlü bir şahsiyet olmakla beraber, hataları da vardı. Daha önce çok güçlü olan Danışmendli Devletinin Anadolu Selçukluları karşısında ikinci derecede kalmasını kabullenememiş, devleti eski gücüne kavuşturmak için çareler aramış, fakat bu arada Selçuklular'a karşı Bizans ile ittifak yapmak ve Ünye'yi fethettikte n sonra bu ittifak uğruna geri vermek gibi vahim hatalar da yapmıştır. Yine de, Ünye'nin Türk hakimiyetine geçme aşamaları içinde Melik Yağlıbasan'ın rolü çok önemlidir. Melik Yağlıbasan'ın adı da bölge ahalisi arasında yüzyıllar boyunca anılagelmiştir. Ünye'nin Yağlıbasan köyü de adını bu Danışmendli hükümdarından almaktadır. Bilindiği gibi "Yağlı" düşman, "basmak" ise hücum etmek ve yenmek, mânâsına gelen has Türkçe bir kelimelerdir. "Yağlıbasan" da, düşmanlarına galip gelen kişi mânâsına gelmektedir. Melik Yağlıbasan'ın türbesi Danışmendli meliklerinin çoğu gibi Niksar'dadır.

ANADOLU SELÇUKLULARI DÖNEMİ

Ünye'nin ve bütün orta - kuzey Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşmasında mühim rol oynamış olan Danışmendliler, Yağlıbasan'dan sonra giderek güçlerini daha da yitirdiler. Anadolu Selçuklu hükümdarı Sultan II. Kılıç Arslan 1176 yılında Bizans'a karşı Miryokefalon'da büyük bir zafer kazandı. Bunun ardından Anadolu'da Türk birliğini sağlama çabalarını arttırdı ve 1178 yılında bütün Danışmendli toprakları Anadolu Selçuklu Devleti'ne katıldı. 1170 -1180 yılları arasında, orta Asya ve Azerbaycan üzerinden Anadolu'ya çok büyük sayıdaki Türkmen boyları göç etmiştir. Orta Asya ve Maverâünnehir'e hakim olan Moğol asıllı Karahitaylar'ın baskısı sebebi ile meydana gelen bu göçler Anadolu'da bazı geçici sıkıntı ve çatışmalara yol açmıştır. Bu göçlerin sonucunda, artık Anadolu'da Türkler nüfusun büyük bir çoğunluğunu meydana getirmişlerdir. Sultan II. Kılıç Arslan yaşlandığı için 1186 yılında eski Türk devlet geleneklerine göre ülkesini 11 eyalete ayırıp, her birinin başına oğullarından birini melik olarak tayin etti. Kendisi ise merkezde olan Konya'da idi. Bu meliklerden Rükneddin Süleyman Tokat ve yöresine hakimdi.

Rükneddin Süleyman Karadeniz sahillerine sefer yaparak Samsun ve Ünye bölgelerini Anadolu Selçuklu Devletine bağladı. Rükneddin Süleyman daha sonra 1196 yılında Anadolu Selçuklu sultanı oldu. 1196 yılında Bizans İmparatoru III. Aleksios Angelos bir filo göndererek Samsun limanındaki ticari gemileri yağma ettirip tüccarları da esir etti. Bunun üzerine Rükneddin Süleyman Şah Bizans'a bir elçi göndererek, esirlerin serbest bırakılmasını ve malların geri verilmesini istedi. Selçuklular'la savaşı göze alamayan Bizans hükümdarı istenenleri yerine getirdi ve Selçuklulara yıllık vergi ödemeyi de kabul etmek zorunda kaldı. Bu sıralarda, Hıristiyan âlemi Müslümanlara göre medeniyetçe oldukça geri durumda idi. Bizans, Hıristiyan âlemi içindeki en güçlü ve gelişmiş devletti. Ancak, Selçuklu akınlarına karşı koyamayacağını anlayınca, diğer Avrupa devletlerinden yardım iste miş ve Haçlı Seferleri de bu yardım çağrısı üzerine 1096 yılında başlamıştı. Haçlılar, Hıristiyan olmakla birlikte farklı mezhepten olduğu için Bizanslılardan nefret ediyorlardı. Ayrıca, Avrupa'nın diğer kısımları sefil bir hayat sürerken, Bizans'ın içinde bulunduğu zenginlik ve ihtişam Haçlıların gözünü kamaştırmış ve kıskançlık duygularını alevlendirmişti. Bizanslılar da Haçlıların ıkkelliğini, yağmacılığını ve saldırganlığını gördükçe onlardan nefret etmeye başlamışlardı. Dördüncü Haçlı Seferi sırasında, 1204 yılında Haçlılar Müslümanlarla ve Türklerle savaşmak yerine, zenginliğine göz diktikleri İstanbul'u işgal edip yağmaladılar. Ortodoks olan Bizans Devletinin yerine bir Katolik Latin Devleti kurulmuş oldu. Bizans imparator ailesinin bazı fertleri kaçarak İznik ve Trabzon'da ayrı devletler kurdular. Böylece, Türklerin karşısındaki Bizans gücü zayıflamış ve parçalanmış oldu. Trabzon Rumları 1204 yılında buldukları bölgeden batıya doğru hücum ederek Ünye, Samsun ve Sinop'a kadar olan sahil kesimlerini ele geçirdiler. Samsun şehrindeki Müslüman ve Hıristiyanların yardım istemesi üzerine, Anadolu Selçuklu Sultanı Gıyaseddin Keyhüsrev sefere çıkarak Trabzon hükümdarı Aleksis'i yendi ve bölgeden uzaklaştırdı. Orta ve batı Karadeniz sahilleri, Selçuklulara tâbî olarak mahalli idarecilerin elinde kaldı. Böylece Sinop ve Samsun üzerinden gemilerle yapılan ticaret yeniden canlandı. 1214 senesinde, Trabzon Hükümdarı Aleksis yeniden orta ve batı Karadeniz sahillerine hücum etti. Selçuklularla yapılan savaşı kaybeden Aleksis esir edildi. Selçuklulara tâbî olmayı ve yıllık vergi vermeyi kabul ederek serbest bırakıldı. Sinop'tan Ünye'ye kadar olan sahiller bir kez daha Anadolu Selçuklularına bağlandı. 1228 yılında, Harezmsahlar'ın Anadolu Selçuklu Devletine saldırmasını fırsat bilen Rumlar yeniden Ünye'den Sinop'a kadar olan Selçuklu topraklarını işgal edip yağmaladılar. Dönemin büyük hükümdarı Sultan Alâeddin Keykubad sefere çıkarak işgal edilen toprakları kurtardı. Rumların saldırganlığına kesin çözüm bulmak amacıyla Trabzon'u kuşatmaya karar verdi. Selçuklu donanması Trabzon'u kuşattı. Fakat çok iyi savunulan Trabzon'un fethi mümkün olmadı. Bu sırada 1230 yılında yapılan Yassıçimen savaşında Selçuklular Harezmsahlar'ı kesin bir yenilgiye uğratmıştı. Bunun üzerine Rumlar barış istediler. Trabzon Rum Devleti'nin Selçuklular'a tâbî olması ve vergi vermesi bir kez daha kabul edildi. Selçuklular, sürekli hakimiyet mücadelesi yapılan bu bölgeyi düşman hücumlarına karşı

korumak için Orta Karadeniz bölgesine Çepni Türkmenlerini yerleştirdi. Sinop'tan Trabzon'a kadar uzanan bölgenin Osmanlılara kadar olan tarihinde Çepniler'in oynadığı rol önemlidir. Sultan Alâeddin Keykubad 1237'de öldüğünde Anadolu Selçuklu Devleti gücünün zirvesindeydi. Cengiz Han'ın kurduğu Türk-Moğol İmparatorluğu bu yıllarda Ön Asya'yı da tehdit eder hale gelmişti. Bu imparatorluğun bir parçası olan ve merkezi İran'da bulunan İlhanlı Devleti, Anadolu Selçuklularını kendi yüksek hakimiyetini tanımaya davet etti. Bunun kabul edilmemesi üzerine 1243 yılında yapılan Köseadağ Savaşı Selçukluların yenilmesiyle sonuçlandı. Selçuklular ve bölgedeki bütün devletler İlhanlılar'a tâbî oldu. Ön Asya'da Memlûk Devleti dışında bağımsız devlet kalmadı.

BEYLİKLER DÖNEMİ

Anadolu Selçuklularının güç kaybedip Moğollara tâbî olduğu bu yıllarda Anadolu'ya yeni ve yoğun bir Türk muhacereti meydana geldi. Anadolu'da merkezi hakimiyet zayıflayınca, o zamana kadar Selçuklular'a bağlı olan Türkmen boyları kendi başlarına buyruk hareket etmeye başladılar. Hepsi de görünüşte Selçuklular'a tâbî beylikler sayılmakla beraber, onlardan izin almaksızın savaşlar ve fetihler yaptılar. Bu beyliklerden biri de Bilecik ve Eskişehir bölgesindeki Osmanlı Beyliği idi. 1300 yılına doğru, Anadolu'da Türkmen Beylikleri tarafından fethedilmeyen pek az yer kalmıştı. Bunlar da, Trabzon Rum Devleti, Çukurova'daki Kilikya Prensiği ve Marmara Denizi'nin Anadolu sahilindeki bazı yerlerdi. Ayrıca Biga, Alaşehir, Gâvur Samsun ve Amasra gibi bazı kaleler de hâlâ Hıristiyanların elindeydi. İlhanlı hakimiyeti döneminde Ünye ve Orta Karadeniz bölgesinde zaman zaman hakimiyet mücadeleleri oldu. İlhanlılar Müslümanlara karşı Hıristiyanları destekleyen bir politika uyguladıkları için, Trabzon Rum Devleti kendi sınırlarını genişletmeye çalıştı. Ünye de sık sık el değiştirdi. 1297 yılında Ünye Türkmenler (muhtemelen Çepniler) tarafından bir kez daha Rumlardan alındı ve Trabzon şehrine kadar uzanan akınlar yapıldı. Bu dönemde Türkmenlerin Kuşdoğan adlı bir beyi vardı ve Giresun şehrini de ilk kez Rumlar'dan almıştı. Ünye'nin Kuşdoğan köyü muhtemelen adını bu tarihi şahsiyetten almaktadır. 14. yüzyıl başlarında diğer Türkmen beylikleri gibi, Orta Karadeniz bölgesinde de muhtelif beylikler ortaya çıktı. Bunların hepsi birden Canik Beyleri diye anılır. Diğer Anadolu Beyliklerine göre daha küçük olan Canik Beylikleri şunlardır: Bafra'da Bafra Beyleri, Samsun ve Lâdik civarında Kubadoğulları, Vezirköprü, Havza Merzifon bölgesinde Taşanoğulları, Amasya'da Kutluşahlar diye de anılan Amasya Beyleri, Çarşamba ve Niksar bölgesinde Taceddinoğulları ve Terme'den Giresun'a kadar olan bölgede Hacı Emir Beyliği. Bu beylikler ilk fetihler sırasında bölgeye yerleştirilen Türkmen boylarına ve bilhassa Çepniler'e dayanıyordu. Hacı Emir Beyliği dışındaki beylikler Amasya Beyleri'ne tâbî idiler. Hacı Emirli Beyliği ise, Sivas'ta bulunan Eretna Devleti'ne ve daha sonra da Kadı Burhaneddin Devleti'ne tâbî idi. Hacı Emir Beyliğinin bilinen ilk beyi olan Bayram Bey Rumlar üzerine akınlar yapıyordu ve topraklarını doğu yönünde genişletiyordu.

Ordu'nun Bayramlı köyü adını muhtemelen Bayram Bey'den almıştır. 1323 yılında Bayram Bey Trabzon Hamsiköy'e kadar uzan an bir sefer yapmıştı. Bu seferler sırasında bütün doğu Karadeniz sahillerinin art bölgeleri Türkmen nüfusla doldu. 1340 yıllarında Giresun bir kez daha ele geçirildi. Bayram Bey'den sonra beyliğe adını veren oğlu Hacı Emir Bey başa geçti. 1346'da Ünye Hacı Emir Bey tarafından son kez fethedildi. 1358 yılında Hacı Emir Bey Trabzon Maçka'ya kadar uzanan bir seferde büyük başarı kazandı. Trabzon Rum hükümdarı Hacı Emir'e karşı koyamayacağını anlayınca kız kardeşi Teodora'yı onunla evlendirerek barışı temin etti. 1361 yılında Trabzon Rum imparatoru artık hısımı olan Hacı Emir Bey'i ziyaret için Ünye'ye geldi. Dönüşte Hacı Emir Bey de Giresun'a kadar onu uğurladı. 1387 yılında Hacı Emir hastalanınca yerine oğlu Emir Süleyman geçti. Hacı Emir iyileşince tekrar başa geçmek istedi. Emir Süleyman bunu kabul etmeyince baba oğul arasında çatışma çıktı. Niksar beyi Taceddin Bey kargaşa ortamından faydalanıp Hacı Emir Beyliği'ne saldırdı. Yapılan iki seferi Emir Süleyman geri püskürttü. Taceddin Bey'in yeni bir sefere hazırlandığını öğrenince, Sivas hükümdarı Kadı Burhaneddin'den yardım istedi. Fakat Kadı Burhaneddin yardım hazırlıklarını tamamlayamadan Taceddin Bey bir kez daha ordusuyla Emir Süleyman'ın üzerine yürüdü. Bu defa yapılan savaşı Emir Süleyman kesin olarak kazandı. Taceddin Bey bu savaşta öldü ve adamlarının da çoğu esir edildi. Taceddin Bey'den sonra yerine geçen Mahmud Çelebi Hacı Emir Beyliği ile barış yaptı ve Kadı Burhaneddin'in yüksek hakimiyetini kabul etti. Kadı Burhaneddin Devleti ile Osmanlılar bu yıllarda Anadolu hakimiyeti için çekişmekteydiler. 1391 yılında Osmanlı hükümdarı Yıldırım Bayezid Yeşilırmak vadisine kadar uzanan bir sefer yaptı. Küçük bir beylik olan ve Kadı Burhaneddin Devletine bağlı olan Amasya Beyliği ve Yeşilırmak havzası 1392 yılında Osmanlılar tarafından alındı. Bu sırada bütün Canik beyleri Osmanlılara tâbî oldular. Ancak Kadı Burhaneddin bu durumu kabullenmedi. Ve Yıldırım Bayezid Balkanlarda savaşırken Canik beylerinden yeniden kendi hakimiyetini tanımalarını istedi. Önce Taceddinoğulları'nı yenerek hakimiyetini kabul ettirdi. Bunun üzerine bütün Canik Beylikleri Kadı Burhaneddin'e karşı ittifak kurmaya teşebbüs ettiler, ancak bunu da sağlayamadılar. Bu sırada Kadı Burhaneddin'in ordusu bir Osmanlı ordusunu mağlup edince Canik beyleri yeniden Kadı Burhaneddin'e bağlılığı kabul etmek zorunda kaldılar. Hacı Emir oğlu Süleyman Bey 1397 senesinde Giresun'un kuşatarak kesin olarak topraklarına kattı. Bu durumu bağlı olduğu Kadı Burhaneddin'e ve çeşitli İslam ülkesi hükümdarlarına bir fetihname ile bildirdi. Bu fetihnamede "İslamın zuhurundan beri Müslümanların eline hiç geçmemiş olan Giresun'un fethedildiği" bildirmekteydi. Böylece Hacı Emir Beyliği'nin sınırları Trabzon'a çok yaklaşmış oluyordu. Niğbolu zaferinden sonra Sultan I. Bayezid (Yıldırım) 1398 yılının baharında Canik üzerine bir sefer düzenledi. Kubadoğlu beyliğine ait olan Müslüman Samsun'u aldı. Kubadoğlu Cüneyd Bey Osmanlı Devleti'ne bağlılığı kabul etti ve kendisine Ladik civarı bırakıldı. Samsun ve civarının Osmanlılar tarafından kolayca ele geçirilmesi üzerine, Bütün Canik bölgesi emirleri Osmanlı Devleti'ne tâbî olmayı kabul ettiler. Böylece,

Çarşamba, Terme, Niksar civarına hakim olan Tacüddinoğlu Mahmud Bey ve Alparslan Bey, Bafra civarına hakim olan Taşanoğulları ile, Ünye'den Tirebolu'ya kadar olan kesime hakim olan Hacıemiroğlu Süleyman Bey'in Osmanlılara bağlanmasıyla, Osmanlı Devleti Harşit Irmağına kadar ulaşmış ve Trabzon Rum İmparatorluğu ile sınırdaş ol muşt u. Büyük bir devlet adamı olup, aynı zamanda bilgin ve şâir olan, Osmanlı Devleti'nin bile kendisinden çekindiği, Şehzade Ertuğrul Bey'in k umanda ettiği Osmanlı ordusunu Kırkdilim meydan savaşında mağlup eden Sivas hükümdarı Kadı Burhaneddin Ahmed 1398 yılında isyancı aşiretler tarafından katledildi. Kadı Burhaneddin'den sonra meydana gelen karışıklıklar sebebiyle Sivas halkı Osmanlılar'dan yardım istedi. Bunun üzerine Yıldırım Bayezid 1399 yılında ordu göndererek şehri isyancılardan kurtardı ve bölgede Osmanlı hakimiyeti kuruldu. Böylece hem iç Anadolu'nun büyük bir kısmı Osmanlı Devletine bağlanmış oluyor, hem de daha önemlisi, bu bölgede Osmanlılara rakip olabilecek hiç bir güç kalmamış oluyordu. 1402 yılında Timur ile Yıldırım Bayezid arasında yapılan ve Osmanlıların yenilip Yıldırım Bayezid'in esir düştüğü Ankara savaşından sonra Osmanlı Devleti ciddi bir sarsıntı geçirdi. Bütün Anadolu beylikleri Timur'a tâbi olarak Osmanlılardan ayrıldılar. Hacı Emir Beyliği de Timur Devleti'nin hakimiyetini tanıdı. Bu yıllarda Timur'un yanına Semerkand'a elçi olarak giden İspanyol seyyah Clavijo Ünye'den de geçmiştir. Seyahatnamesinde, Hacı Emirli beyliğinin 10000 askeri olan önemli bir beylik olduğunu yazmaktadır. Aynı yıllarda, Kubadoğlu Cüneyd Bey Samsun'u yeniden ele geçirdi. Kısa süre sonra Taceddinoğlu Hasan Bey, Cüneyd Bey'in üzerine hücum ederek onu öldürdü. Taceddinoğulları Çarşamba civarına hakim oldular. Bafra ve Samsun'a ise Candaroğulları hakim oldular. Timur Devleti'nin Anadolu'ya ilgisi azalınca, Osmanlı hükümdarı Çelebi Mehmed Canik bölgesine kendine bağlamak için 1419 yılında bir sefer düzenledi. Cenevizlilere ait olan Kara Samsun'u aldı. Bunun üzerine Candaroğulları Müslüman Samsun'u sava şsız olarak Osmanlılar'a terk ettiler. Taceddinoğulları ve Hacı Emir Beyliği de yeniden Osmanlılar'a tâbi oldu. 1428 yılında Taceddinoğulları beyliğine son verilip Çarşamba ve havalisi doğrudan Osmanlılar'a bağlandı. Sultan II. Murad zamanında Osmanlı kuvvetleri kara ve denizden Trabzon'a kadar hücum ettiler de, fırtına sebebi ile başarılı olamadılar. Fatih Sultan Mehmed zamanında da padişahın katılmadığı küçük çaplı Osmanlı orduları Trabzon'u kuşattılar ama başarılı olamadılar. Hacı Emir Beyliği ise Trabzon'un Osmanlılar tarafından fethine kadar varlığını sürdürmüş gibi görünmektedir. Uzun Hasan döneminde Akkoyunlu Devletine tâbi olarak, 1461 yılında Osmanlılar'a ait Tokat şehrine yapılan hücumda katıldılar. Bu esnada Hacı Emir Beyliğinin başında Emir Ali adlı bir bey vardı. Aynı yıl Fatih Sultan Mehmed bizzat çıktığı seferle Trabzon Rum Devleti'ni Osmanlı Devleti'ne kattı ve sınırları Kafkasya'ya kadar genişletti. Bu sırada Hacı Emir Beyliği de kesin olarak ortadan kaldırılıp Ünye doğrudan Osmanlı Devleti'ne bağlanmış oldu.

4. OSMANLI DÖNEMİNDE ÜNYE

Osmanlı Devleti bütün Karadeniz'e hakim olduktan sonra, Ünye ve civarı uzun bir huzur ve sükûn dönemine girdi. Sahip olduğu uygun coğrafi konum sebebiyle Ünye bu dönemde önemli bir liman ve ticaret merkezi haline geldi. Bu dönemde siyasi tarih açısından çok önemli olaylar olmadıkça Ünye'nin adının tarihlerde geçmediği görülüyor. 16. asır ortalarında, Kanuni Sultan Süleyman'ın kanunnamelerine göre Ünye'nin dahil olduğu Canik livası Sivas eyaletine bağlanmıştı. Bu dönemde Ünye kalesinde 32, şehirde 152 asker nüfus vardı. Kalede bulunanların biri dizdar, biri kethüda, biri mehter 29'u muhafızdı. Belli görevlerden muaf tutulma kaydıyla 8 nefer kalenin tamirâtı işini üstlenmişlerdi. Aynı haklarla Ünye derbendinde 8 nefer beklemekteydi. Bu dönemde Ünye'nin 70.000 akçeden fazla yıllık geliri vardı. 16. yüzyılın ikinci yarısında başlayan, medrese öğrencisi olan veya kendisine bu süsü veren kişilerin yaptığı, uzun yıllar devam eden eşkıyalık faaliyetlerine topluca "Suhte Hareketi" denmektedir. Bu kelime günümüzde bozulmuş haliyle "Softa" şeklinde kullanılmaktadır. Suhte hareketinin en yoğun olduğu bölgeler Kastamonu, Bolu ve Canik yöresi idi. Zaman zaman devlet idarecilerinin halka adaletsiz şekilde davranması sonucu, halkın da suhte hareketine sempati duyması söz konusu olabiliyordu. 1576 yılında Amasya sancak beyi Şehsuvar Bey Canik havalisindeki suhtelere karşı görevlendirildi. Yaptığı baskınlar ve çatışmalarla suhteleri büyük oranda sindirdi. Gene de suhte hareketi 17. Yüzyılın ortalarına kadar zaman zaman devlet in başını ağrıtmaya devam etti. 16. yüzyılın sonlarında III. Mehmed Avusturya seferine çıktığında, askerde sayıca eksiklik olduğu tesbit edilmiş ve yapılan sayımda 30 bin kadar tımarlı sipahinin orduya katılmadığı anlaşılmıştı. Bunların kanunen cezalandırılması gerekiyordu. Kaçak sipahilerin önemli bir kısmı cezalandırılacaklarını duyunca isyan edip etraflarına da çok sayıda insan topladılar. Tarihe "Celâli İsyânları" diye geçen ve uzun yıllar devam eden bu hareketler hem devletin güç kaybetmesine, hem de Anadolu ahâlisinin fakirleşmesine sebep olmuştur. Celâli hareketinden Ünye ve Canik sancağı da etkilenmiştir. Celâli reislerinden Karayazıcı 1601 yılında devlet kuvvetleriyle yapılan bir savaşta bozguna uğrayınca kaçarak Canik dağlarına sığındı. Fakat orada muhtemelen kendi adamlarınca öldürüldü. Celâli hareketi 17. yüzyıl boyunca şiddeti değişmek üzere devam etti. İkinci Viyana kuşatmasında Osmanlı Devleti mağlup olunca, uzun yıllar süren bir savaşlar dönemi başladı. Bu arada Karadeniz bölgesini de içine alan geniş çaplı eşkıyalık faaliyetleri ortaya çıktı. Dönemin Canik mutasarrıfı olan Cafer Paşa eşkıyayı tenkile memur edildi. Cafer Paşa Canik bölgesinin yüksek kesimleriyle Koyulhisar ve Şebinkarahisar bölgelerinde bulunan çok sayıda eşkıya reisini yakalayıp kellelerini İstanbul'a gönderdi. 17. yüzyılda Karadeniz sahillerinin bir başka derdi de Hıristiyan Don Kazaklarının küçük ve süratli gemilerle yaptıkları yağmacılık hareketleri idi. Giresun ve Samsun bu yağmalardan nasibini almıştı. Ünye'nin ise bu saldırılardan doğrudan etkilenip etkilenmediğini bilmiyoruz. Meşhur seyyah Evliya Çelebi 1640 yılında Ünye'yi ziyaret etti. Kitabında Ünye'nin Ünyes adında bir hükümdar tarafından kurulduğunu ve adını da ondan aldığını yazmaktadır ki; bu tarihi gerçeklere uygun bir değerlendirmedir. Karadeniz sahilinde 16. ve

17. yüzyıllarda en mühim ticaret iskelesi Ünye idi. Eflak, Boğdan, Ukrayna ve Karadeniz havzası tüccarları Diyarbakır'dan ham kırmızı ipek ve sahtiyan, Haleb'den dirayi ve mavi futa ve başka mallar getirirlerdi. Bu malların ticari muameleleri Ünye'de yapılırdı ve buradan gemilerle nakledilirdi. Ünye'de mühim bir tersane mevcuttu ve devletin ihtiyaç duyması halinde savaş gemileri de inşa edilirdi. Özellikle Osmanlı Devletinin savaşa girdiği yahut donanmanın güçlendirilmesi ihtiyacı duyulduğu zamanlarda, çeşitli tersanelerle birlikte Ünye tersanesine de belli sayıda savaş gemisinin inşa edilmesini emreden فرمانlar gönderildiğini biliyoruz. Ünye tersanesinde savaş gemilerinden başka özel müteşebbislere ait ticari gemiler de inşa edilmekteydi. Devlet arşivlerinde, Ünye'de hicri 1200 -1300 tarihleri arasında inşa olunan 100 çok sayıda ticari gemi için sened-i bahri (armatörlük belgesi) verilmesine dair belgeler mevcuttur. Ünye civarı gemilerde kullanılan halatların hammaddesi olan kendirin de en önemli üretim ve dağıtım merkezi idi. Osmanlı Devletinin kendiri ihtiyacının yarısından çoğu buradan sağlanıyordu.

AYANLAR DÖNEMİ

18. yüzyılda Osmanlı Devletinin girdiği uzun süren savaşlar ve dış gailer yüzünden, devlet tarafından vergi toplama ve bazı mahalli problemlerin halledilmesi görevi ülke içindeki bir kısım nüfuzlu ailelere verildi. Bu aileler zamanla nüfuz alanlarını genişleterek mahalli güç odakları haline geldiler. Bunlar arasında Çapanoğulları ve Kozanoğulları en meşhur olanlarıdır. Bu dönemde Ünye merkez olmak üzere Canik bölgesi ayanı olarak da Caniklioğulları veya bir başka adlandırma ile Hacı Ali Paşa ailesini görmekteyiz.

Ailenin kurucusu olan Canikli Hacı Ali paşa İstanbul'da Dergah-ı âli kapıcıbaşlarından olan Fatsalı Ahmed Ağa'nın oğludur. 1762'de Kafkasya bölgesindeki isyanların bastırılmasında gösterdiği başarılar üzerine Babıali tarafından Canik bölgesine muhasıl (Vergi toplamaya yetkili idareci) olarak tayin edildi. 1768 Osmanlı - Rus savaşına katıldı. Dönüşte Canik bölgesini eşkıyadan temizledi. Bu arada kendine rakip olabilecek nüfuzlu kişileri de bertaraf etti. Gösterdiği başarılarından dolayı devlet tarafından yetki alanı genişletilerek önce Amasya daha sonra da Tokat bölgesi kendisine bağlandı. Ayrıca, kendisine kapıcıbaşılık unvanı verildi. 1773 yılında Kırım Hanı Devlet Giray'ın tavsiyesi ile Kırım seraskeri oldu ve Trabzon sancağı da uhdesine verildi. 1775 yılında İran ile Osmanlı Devleti arasında gerginlik çıkması üzerine çıkan gelişmelerde rol aldı ve bunun neticesinde Erzurum eyaleti ile Şarkikarahisar (Şebinkarahisar) bölgesi de kendi ailesine bağlandı. Daha sonra Sivas ve Kastamonu bölgesinde nüfuz alanına girdi. Hükümet, bunlara karşılık Hacı Ali Paşa'nın bulunduğu bölgeden 40 000 asker toplayarak Rusya'ya karşı savaşmak için Kırım üzerine gitmesini istedi. 1778 yıllarındaki bu savaşta üzerine düşen görevi gerektiği gibi yapmayan, hakim olduğu bölgede ahaliye eziyet ettiğinden şikâyet olunan ve Bozok (Yozgat) bölgesinde nüfuz sahibi olan Çapanoğulları ile sürtüşmeye giren Hacı Ali Paşa'nın bu sebeplerle görevden alınmasına karar verildi. Sivas valiliği elinden alınıp kendisi Trabzon'a gönderildi. Sonraki yıllarda affedildikten sonra yine Kırım ve

Kafkasya taraflarında çeşitli devlet görevlerinde bulundu. 1785 yılında öldü. Ali Paşa'dan sonra oğulları Battal Hüseyin Bey ve Mikdad Ahmed Paşa çeşitli önemli devlet görevlerinde bulundular. 1787-1792 arasında Osmanlı Devleti ile Rusya ve Avusturya arasında yapılan savaşta üzerlerine düşen görevi gereği gibi yapmayan Canikli oğulları ailesinin fertlerinin çoğu idam ve sürgün cezasına çarptırıldılar. Sadece savaşa Ruslara esir düşmüş olan Battal Hüseyin Paşa ve onun oğlu Tayyar Mahmud Paşa sağ kaldı. Esirlikten kurtulunca kendilerine Canik bölgesi yeniden verildi. 1801 yılında Battal Hüseyin Paşa öldü. Tayyar Mahmud Paşa ise Nizam-ı Cedid aleyhtarı tutumu sebebi ile Padişah ile uyuşamadı. Nihayet Sultan II. Mahmud tarafından 1808 yılında idam ettirildi. Böylece Caniklioğullarının 18. yüzyıl ortalarından beri süren devlet içinde devlet konumu sona ermiş oldu. 19. yüzyılın başlarında Canik bölgesinin idarecisi olan Süleyman Paşa Ünye'de büyük bir saray inşa ettirmiştir. Güzelliği ile dillere destan olan bu saray, sonraları bir yangında tümüyle harab oldu. Bu sarayın batılı bir seyyah tarafından çizilen bir gravürü mevcuttur. Süleyman Paşa Karadeniz bölgesindeki çeşitli derebeyleri ile devlet namına mücadele etmiştir. Mezarı Çarşamba'dadır. Bilindiği gibi eski tarihlerde Ordu adlı bir yerleşim yeri yoktu. İlk olarak 19. asrın başlarında Trabzonlu Avedik adlı bir kişinin önyak olmasıyla sahilde küçük bir iskele ve evler yapıldı ve gayrimüslimlerle iç kısımdaki köylerden göçen bir kısım Türk ahali buraya yerleşti. Önceleri Bucak diye adlandırılan yerleşim yeri, bir askeri birliğin uzun süre burada yerleşmesi sebebiyle sonraları Ordu adıyla anılmaya başladı ve bu ad yaygınlık kazandı. Uygun konumu sebebi ile bu asrın sonlarına doğru Ordu mühim bir kasaba haline geldi. 1867 yılında yapılan idari taksimata göre Ünye, Trabzon vilayetine bağlı Canik sancağının 4 kazasından biri idi. Diğer 3 kaza ise Samsun, Çarşamba ve Bafra idi. İlk defa 1869 yılında Ordu Trabzon merkez sancağına bağlı bir kaza yapıldı. 1877 yılında Canik Trabzon'dan ayrılıp bağımsız sancak oldu. 1888 yılında yeniden Trabzon vilayetine bağlandı. 1908 yılında ilan edilen II. meşrutiyet döneminde Canik sancağı yeniden müstakil oldu. 19. yüzyılın sonlarında Ünye şehir nüfusu 10 bin civarındaydı. Köyleriyle birlikte toplam nüfusu ise 50 bin kadardı. Ünye'nin o tarihte 104 köyü vardı. Ünye'de 75 cami 2 han 3 hamam, 400 dükkan vardı. Yine 19. asrın sonlarında Ünye'de 271 öğrencisi olan 1 medrese, 91 öğrencisi olan 1 rüşdiye okulu, toplam 1554 öğrencisi olan 79 müslüman okulu ve 403 öğrencisi olan 14 gayrimüslim okulu vardı. Rusya'nın Kafkasya'yı istilası ve Müslümanlara katliam uygulaması yüzünden 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren Anadolu'ya Kafkasya'dan göçler başladı. Bu göçler bilhassa 93 harbi diye anılan 1877-78 mağlubiyetinden sonra yoğunluk kazandı. Muhacir Müslümanlar daha çok, padişahın kendi mülkü olan arazilerden yer gösterilerek iskân edildiler. Kendilerine bir süre için askerlik muafiyeti tanındı. 1893 yılında Ünye'de mühim bir kolera hastalığı salgını ortaya çıktı. Bunun üzerine Ünye karantina altına alınarak ve hastalığın başka yerlere yayılmasına karşı tedbirler alındı. Balkan harbi ile başlayıp büyük seferberlik ve istiklal savaşı ile nerede ise kesintisiz olarak

imtiyazlı konumda görünmesi sebebiyle, halk arasında bazı hoşnutsuzluklar ortaya çıktı. Bu sebeple, 20 yüzyılın başlarında ortaya çıkan bazı eşkıya hareketleri muhacirlere karşı bir tavır takınmış gibi görünmektedir. Bunlardan özellikle Hekimoğlu ve Soyтарыoğlu adlı şakiler çok ünlü ve halk katında itibarlı idiler. Her ikisi de çatışmada öldürülen bu kişiler için yakılan türküler bölgede hâlâ söylenmektedir.

5. SEFERBERLİK, İSTİKLAL HARBİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE ÜNYE

1914 yılında Ünye ve civarında çok sayıda can ve mal kaybına yol açan seller oldu. Aynı yıl, Osmanlı Devleti birinci dünya savaşına girdi. Bu savaş halk arasında "Seferberlik" diye anılmaktadır. Doğu Anadolu'da Rusya ile yapılan savaşlar kaybedildi ve Ruslar Harşit Irmağına kadar olan bölgeyi işgal ettiler. Bunun üzerine, işgal edilen bölgeden yeni ve büyük bir Müslüman ahali göçü başladı. Aynı sıralarda, Rusya ile işbirliği yapan yerli Ermeniler çeşitli yerlerde ve bu arada Canik bölgesinde isyan hareketleri başlattılar. Sarala adında reisi olan bir Ermeni eşkıya çetesi Ünye'nin köylerine baskınlar yapıyordu. Savaş sırasında cephe gerisinin emniyetini garanti altına almak için Osmanlı Hükümeti Ermeni nüfusun geçici olarak o zaman Türkiye'nin bir vilayeti olan ve kritik konumda olmayan Suriye'ye nakledilmesi kararını verdi. Ünye ve bazı köylerinde yaşayan Ermeniler de nakledildi. Savaş bitince herkes eski memleketine dönecekti. Fakat savaş kaybedilip Suriye Fransızlar tarafından işgal edilince Ermeniler de orada yerleştiler ya da Fransa ve Amerika'ya göç ettiler. Birinci dünya savaşı Türk milletinin tarih boyunca uğradığı en büyük felaket oldu. Savaş öncesi elimizde bulunan toprakların üçte ikisinden fazlasını kaybettik. Askere alınan iki milyona yakın Mehmetçiğin dörtte biri geri dönebildi; kalanları şehit oldu veya kayboldu. Bu ülke nüfusunun onda biri, erkek nüfusun beşte biri, eli iş tutabilecek nüfusun ise yarıdan çoğunun kaybedildiği mânâsına geliyordu. Binlerce yıllık tarihi boyunca Türk milleti ilk defa dünya çapında bir devlete sahip olmaktan çıkıp küçük bir coğrafyaya sıkışmıştı. Kurtuluş savaşındaki üstün gayretler olmasaydı, düşmanların bize o kadarını da fazla göreceklere şüphesizdi. Savaşta Ünye kıtlık, göç ve sefalet çekti ise de, düşman işgali felaketine uğramadı. Sadece 1916 yılının Kasım ayı civarında Rus gemileri tarafından bombalandı. Halk arasında anlatıldığına göre, Şehnuz türbesi civarından Rus gemilerinin ateşine top atışı ile karşılık verilmiştir. Ahali bunu Şeyh Yunus'un bir kerameti diye yorumlamıştır. Rusya'da komünist ihtilal yapıp Kafkas cephesinde savaş sona erdikten sonra Ünye'ye ilk vapur 9 Nisan 1918 tarihinde mısır yüklü olarak gelmiş, bu münasebetle bir tören yapılarak dualar edilmişti. Savaş ve çok sayıdaki muhacir nüfus sebebiyle bu yıllarda Ünye ve bütün doğu Karadeniz'de sıtma salgını ortaya çıktı. Sıtma ile mücadele için Ünye'de ve birkaç merkezde laboratuvarlar ve sağlık tesisleri kuruldu. Yunanlılar İzmir'i işgal edince Ünye halkı 21 Mayıs 1919 tarihinde toplu olarak adaletin sağlanmasını istemişlerdir.

Pontusçular bölgedeki müslüman ahaliye hücum edip yıldırıma çalışıyorlardı . Orta ve doğu Karadeniz bölgesinde Rum nüfus % 15 civarında bir azınlık idi. Ünye'de ise Rumlar nüfusun % 7 kadarını oluşturuyordu. Nüfusu çoğaltmak için Rusya'da yaşayan Rumlar gemilerle Karadeniz sahillerine çıkarılıyordu. Pontusçu Rumları desteklemek için Yunan savaş gemileri Karadeniz sahillerini bombaladılar. Pontusçuların niyetinin ciddi olduğu anlaşılınca bölgedeki Türk ahali de silaha sarılıp direniş örgütleri kurdular. Daha sonra, Giresunlu milis kumandanı Topal Osman'ın önderliğinde Büyük Millet Meclisi'ne bağlı düzenli bir güç haline gelen Türk kuvvetleri Pontus çetecilerinin faaliyetlerine son verdi. Sonunda, bölgedeki Rum ahali yapılan anlaşmalar gereğince Yunanistan'a gönderildi; Yunanistan'da kalan Türkler de Türkiye'ye getirildi . 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde (TBMM) Canik mebusu olarak Ünyeli Hasan Fehmi Efendi de bulunmaktaydı. Pontusçu Rumlara karşı daha iyi mücadele edilmesi için TBMM'de Giresun'un vilayet olması yolunda karar alındı. Ordu kazası Giresun'a bağlanmayı reddedince, yeni bir TBMM kararı ile Ordu da vilayet yapıldı. Fakat Ordu'nun nüfusu ve çevresi bunun için yeterli değildi. Bu sebeple, Canik vilayetinin Ünye ve Fatsa kazalarının da Ordu'ya bağlanmasına karar verildi. Ordulular vilayet olmak için gereken masrafları tamamen kendileri karşıladılar. Bu karar, coğrafi ve iktisadi farklılık sebebiyle tarih boyunca Ordu ile ilgisi pek az olan Ünye ve Fatsa'da büyük tepki ile karşılandı. Ünye ve Fatsa halkı TBMM'ne çok sayıda telgraf çekerek, bu kararın değıştirilmesi, Ünye'nin vilayet yapıp Fatsa, Terme ve Karakuş'un buraya bağlanması isteklerini milletvekillerine bildirdiler. Ünye'de 17 Aralık 1920 tarihinde bunun için bir de miting yapıldı. Ancak bu teşebbüsler sonuç vermedi ve Ünye o tarihten bu yana Ordu'ya bağlı bir kaza olarak kaldı. Cumhuriyet ilan edildikten sonra hazırlanan idari bölünüşe göre Ünye, Ordu iline bağlı bir ilçe idi. Karakuş nahiyesi 1954 yılında Ünye'den ayrılarak Akkuş adı ile ilçe haline getirildi. 1990 yılında da, Çaybaşı ve İkizce Ünye'den ayrılarak ilçe haline getirildi. Ünye'nin geçen yüzyıl sonlarında 10 bin civarına varan nüfusu, Cumhuriyet kurulduğunda uzun savaş yıllarındaki kıtlık, göç ve salgın hastalıklar sebebiyle azalmıştı. 1927 yılında yapılan sayımda şehir nüfusu 5443 bulundu. 1950'ye gelindiğinde nüfus 8735 olmuş, 1960'ta geçen asrın seviyesini aşarak 11350'e ulaşmıştı. 2012 yılında yapılan son sayımda ise Ünye'nin nüfusu 77.568 olarak belirlendi. 2014'te Ordu'nun Büyükşehir olması ile birlikte, beldelerinde Ünye'ye dahil edilmesinin ardından nüfus 2015 yılı itibarı ile 118.910'a yükselmiştir. 2018 yılı itibarı ile Ünye nüfusu 126.702 olmuştur.

TARİH	GELİŞİM
MÖ 15.000	Ünye civarında ilk yerleşik hayat
MÖ 2000	Kaşkalar ve Hititler
MÖ 1200	Kaşkalar ve Hititlerin sonu

MÖ12.-9. yy	Hitit bakiyeleri ile Asya kaynaklı kavimlerin bir devlet yapısı olmadan yaşaması
MÖ 9.-8. yy	İskit hâkimiyeti
MÖ 8. yy	Khalibler
MÖ 750	Milet'li denizciler tarafından Ünye şehrinin kuruluşu
MÖ 550	Pers İmparatorluğunun bütün Anadolu ile beraber Ünye civarına da hakim oluşu
MÖ 331	İskender İmparatorluğu
MÖ 280	Pontus devleti
MÖ 63	Roma hâkimiyeti
MS 395	Bizans hâkimiyeti
1080	Büyük Selçuklu Devletinin tüm Anadolu'ya hâkim olması
1100	Danışmendiler
1178	Anadolu Selçukluları
1243	Moğol İstilas
1290	Canik beyliklerinin ortaya çıkması
1346	Ünye'nin Hacı Emir Bey tarafından nihai olarak alınması
1380	Canik beyliklerinin Kadı Burhaneddin'e tâbi olması
1398	Canik beyliklerinin Osmanlılara tâbi olması
1461	Hacı Emir Beyliğinin sonu, Ünye ve çevresinin doğrudan Osmanlı hâkimiyetine girmesi
16. yy	Canik bölgesinde suhte hareketleri
1640	Evliya Çelebi'nin Ünye ziyareti
17. ve 18. yy	Ünye'nin Anadolu'nun Karadeniz sahilindeki en önemli limanı oluşu
1762-1809	Canik bölgesinde ayanların nüfuz kazanması
1877	Doksan üç Harbi ve Ruslardan kaçan Müslüman muhacirlerin Ünye'ye yerleşmesi
1893	Ünye çevresinde kolera salgını
1900	Ünye çevresinde eşkıyalık hareketleri
1914	Seferberlik (Birinci Dünya Savaşı)
1914-1922	Canik bölgesinde Rum ve Ermeni çetelerinin faaliyetleri
1916	Rus savaş gemilerinin Ünye'yi bombalaması
1918	Ünye ve çevresinde sıtma salgını
1920	Ordu'nun il yapılarak Ünye ve Fatsa'nın bu ile bağlanması
1923	Cumhuriyetin ilanı

1954	Karakuş nahiyesinin Ünye'den ayrılarak Akkuş adıyla ilçe olması
1990	İkizce ve Çaybaşı'nın Ünye'den ayrılarak ilçe olması
2000	Ünye ilçesinin mülki sınırları 7 belde, 18 mahalle, 60 köyden oluşmaktadır.
2014	Erenyurt, Hanyanı, İnkur, Tekkiraz, Pelitliyatak, Yenikent, Yeşilkent beldelerinin kapatılarak Ünye ilçe mülki sınırlarına dahil edilmesi ve Ordu Büyükşehir Belediyesi il mülki sınırlarına dahil olması
2019	Bugün İnternet Sayfası

7.2.ÜNYE'NİN COĞRAFI YAPISI

Ordu İli, Asya Kıtası üzerinde, Küçük Asya (Ön Asya) olarak da isimlendirilen Anadolu'nun kuzeyinde, Karadeniz Bölgesi'nin Orta ve Doğu Karadeniz Bölümleri içinde, 40° 18' ile 41° 09' kuzey enlemleri ve 38° 40' ile 38° 07' doğu boylamları arasında yer almaktadır. İl, kuzeyden Karadeniz ile çevrilidir.

Ordu ilinin yüzölçümü 5963 km² olup, Türkiye topraklarının %0,8'ini kapsamaktadır. Kuzeyde Karadeniz ile batıda Samsun, doğuda Giresun, güneyde Tokat ve Sivas illeri ile komşudur. Coğrafi ve kültürel özellikler açısından Orta ve Doğu Karadeniz Bölümleri arasında geçiş bölgesinde yer almaktadır. Doğu batı doğrultusunda kesintisiz bir coğrafi ilişki kurmaktadır fakat güneyi ile bağlantıları zayıftır.

Ordu ili, coğrafi bölgeler içerisinde, Karadeniz bölgesinin hem Doğu Karadeniz bölümü hem de Orta Karadeniz bölümü içerisinde yer almaktadır. İstatistiki bölge birimleri sınıflandırmasında (İBBS) Düzey I bölgelerinden Doğu Karadeniz (TR9) bölgesi içerisinde, Düzey II bölgelerinden Trabzon alt Bölgesi (TR90) içerisinde yer alır. Kendi idari sınırları ile Düzey III (TR902) bölge birimini oluşturur. (2006 Çevre Düzeni Planı, Ordu)

İl, Kuzey Anadolu Dağlarının doğu -batı yönünde Orta Karadeniz Bölümü'nü tanımlayan ve Karadeniz kıyılarına paralel olan "Canik Dağları" ile Karadeniz arasındaki alandır. Karadeniz kıyısı 97km uzunluğunda olan ilde, Perşembe yarımadasının oluşturduğu, deniz araçlarının kolaylıkla barınabilecekleri küçük koy ve körfezler bulunmaktadır. Güneyden denize doğru akan Akçaova Deresi, Ilıca deresi, Bolaman Irmağı, Elekçi Deresi, Curi Deresi, Ceviz Deresi ve Akçay Deresi Canik Dağları'nı derin vadiler halinde ve eğimli bir şekilde bölmektedir. Melet Irmağı'nın

doğu kısmında il topraklarını Giresun Dağları engemelendirir. Turnasuyu ve Melet Irmağı, Giresun Dağları'nı derin bir şekilde yarıp denize dökülürler.

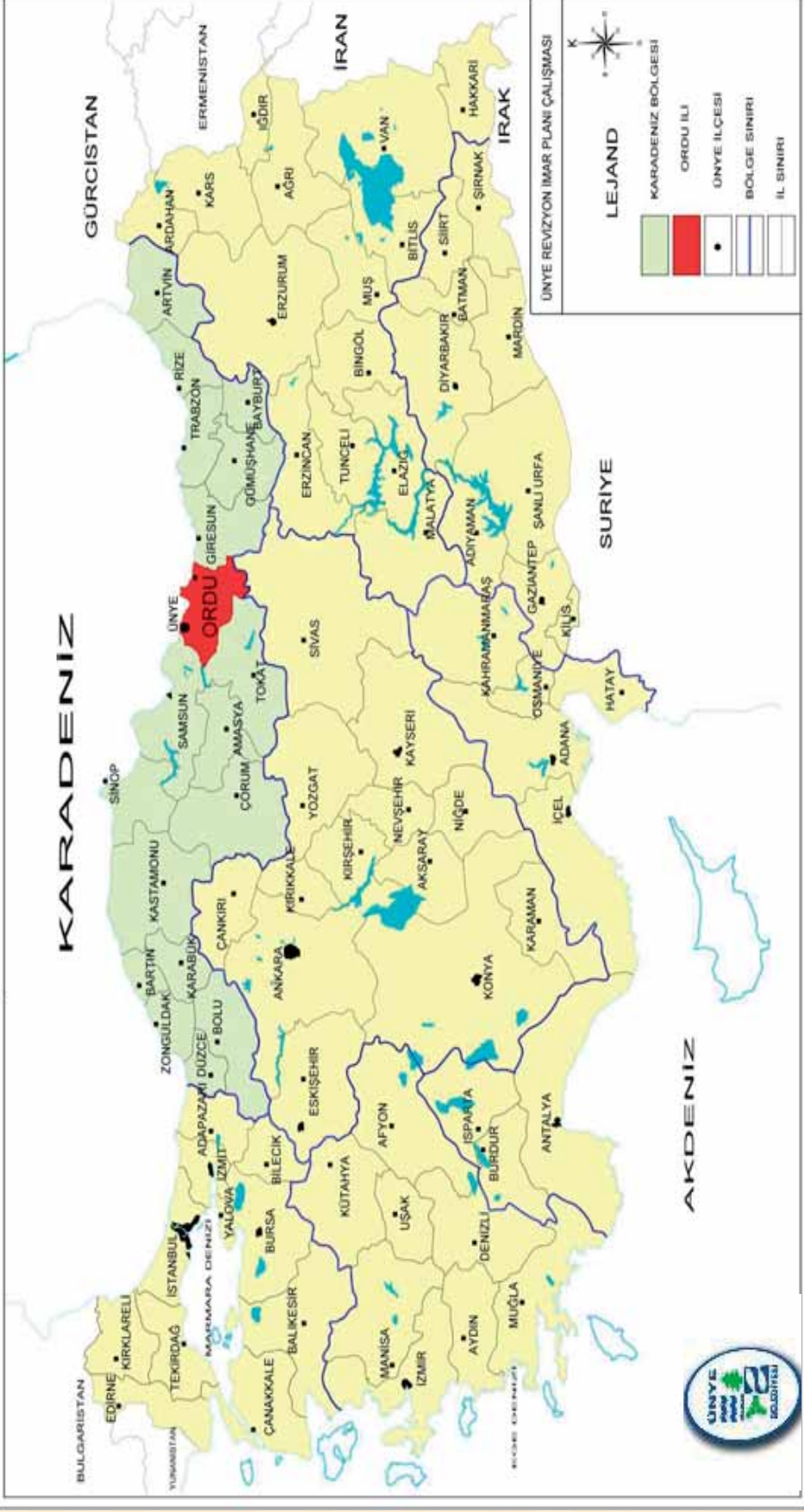
Dağlar batıya gidildikçe yükseltisini kaybetmektedir. İlin en yüksek noktası Giresun ve Sivas il sınırlarının kesiştiği alanda yer alan 3107m yükseklikteki Karagöl Dağı'dır.

Bunun yanında Göndeliç Tepesi 2933m ile ilin ikinci en yüksek noktasını oluşturmaktadır. Yükseltinin o imasından kaynaklı olarak ilde yaylalar geniş yer tutmaktadır. Bunlar; Çambaşı Yaylası, Çukuralan ve Keyfalan yaylaları, Perşembe Yaylası, Güllüyazı, Düzdağ ve Yedigöz yaylalarıdır.

Ordu ilinin en büyük ilçelerinden olan Ünye, 41 -09 ' kuzey paralelleri ile 37 - 88 ' doğu meridyenleri üzerinde yer almaktadır. Ünye'de arazi dağlık ve engebelidir. Rakım 10 metreden 550 metreye kadar çıkmaktadır. Kuzeyde denize paralel olarak uzanan Canik Dağları sahile kadar kademeli bir şekilde alçalmaktadır.

Ünye'de tipik Karadeniz iklimi hakim olup, kışlar ılık geçer, yaz ise aylarında bunaltıcı sıcaklar olmaz. Isı farkları azdır.

ÜLKE VE BÖLGE İÇİNDEKİ YERİ

Ülke ve Bölge İçindeki Yeri

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması -1

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırılmasına göre Devlet Planlama Teşkilatı Türkiye’de sınıflandırmalar yapmıştır. DPT tarafından yapılan bu sınıflandırmada Düzey 1’e göre Türkiye 12 bölgeye ayrılmıştır. Ordu İli Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yer almaktadır.

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması -2

DPT, Düzey 2'ye göre bölgesel kalkınma olarak Türkiye'yi 26 bölgeye ayırmıştır. Avrupa Birliği Hibe Programlarını ve kalkınmayı yönlendirmek amaçlanmıştır. Ordu TR 90 Bölgesi içerisinde Giresun, Gümüşhane, Trabzon, Rize, Artvin illeriyle birlikte yer almaktadır. Bu bölge içerisinde de Trabzon cazibe merkezidir.

Ordu İli merkez ilçesi ile birlikte 19 ilçeden ve 724 mahalleden oluşmaktadır. Batıdan doğuya sırasıyla Ünye, Fatsa, Perşembe, Ordu Merkez ve Gülyalı ilçelerinin Karadeniz'e kıyısı bulunmaktadır ve bu ilçelerin merkezleri Karadeniz Kıyısında kurulmuşlardır. Diğer ilçelerin kıyısı yoktur. İkizce ve Çaybaşı İlçeleri Ünye'den, Kabataş, Çatalpınar ve Çamaş Fatsa'dan, Gürgentepe Gököy'den, Kabadüz ve Gülyalı ilçeleri merkez ilçeden koparak ilçe olmuşlardır. Akkuş, Kumru, Korgan ve Mesudiye ilçeleri bu bölünme sırasında mevcutta var olan ilçelerdir. Alan bakımından en büyük ilçe Mesudiye iken, nüfus açısından en büyük ilçe merkez ilçedir.

Doğusunda Fatsa, Kumru, batısında İkizce, Çaybaşı, Terme, güneyinde Akkuş, ilçeleri, kuzeyinde ise Karadeniz yer almaktadır. Ünye İlçesi 84 mahalleden oluşmaktadır.

7.3.ÜNYE'NİN İKLİM VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Karadeniz kıyılarını belli bir yükselti kuşağına kadar kaplayan bitki örtüsünün oluşumunda, ılık ve bol yağışlı iklim özelliklerinin etkisi büyüktür. Doğal bitki örtüsü olarak, kıydan başlayıp, 500-600 m yükseltili yamaçları izleyerek yer yer yüzey şekillerine bağlı olarak daralan yada genişleyen bir orman şeridi vardır. Kıyı şeridinde yayvan yapraklı etek ormanları ve fundalar görülür. Bu şerit, Karadeniz kıyıları ile kenar dağlarının orta kısımlarıdır. Tarla tarımına en uygun alanlarda buradadır. Kıyı şeridindeki bitki örtüsünde yer yer bakıma ve toprak özelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan bozulmalar ve seyrekleşmeler vardır. Örneğin, Vona (Perşembe) Burnu'ndan Ordu'ya kadar uzanan kesimde de Vona Yarımadası'ndaki dağların bol yağış alan kesiminde kalan kıyı şeridinde, ormanlar seyrekleşmiş, orman altı örtü ve orman gülleri vb. çalılar azalmış bunların yerini sandal, defne, funda, mersin gibi Akdeniz bitkileri almıştır. Orman etekleri ile yaylalar arasında kalan kesimde ise, yayvan yapraklı, karışık ve iğne yapraklı bitki örtüsü görülür. Bu alanları kızılbaş, gürgen, çam, ladin, orman gülü türleri bitki örtüsünü oluşturur. Yayla kesimlerinde ise 1500-1800 metre yükseklikte çam, ladin, ince çalı öbekleri ve orman altı bitki türleri görülür. Orman ağaçları dışında, en çok böğürtlen, ısırgan otu, papatya, nane, sütleğen, ebegümece ve baklagiller türleri gibi bitkilere rastlanır. Ordu Kenti yakınlarında Boztepe eteklerinde de bitki örtüsü yer yer, taflanlar, zakkumlar, serviler ve tek tük zeytinlerle, Akdeniz bitki örtüsünü andırır. Ordu'nun doğusunda Melet Çayı deltasında da sığır kuyruğu vb. kurakçıl bitkilerden oluşan çok seyrek ve yabanıl bir bitki örtüsü vardır.

7.4.ÜNYE'NİN KENT ESTETİĞİ VE TARİHİ ALANLARI

Kaleköy Kalesi Kaya Mezarları

İlçe merkezinin 7km kadar kuzeydoğusunda, Kale Köyü sınırları içinde yer alan Ünye Kalesi'nin güneydoğusunda ve etek kısmındaki kayaya oyulmuştur. Kayaya düzgün bir şekilde oyulmuş olan mezarın girişi Dor düzenli Yunan tapınakları formunda düzenlenmiştir. Genel görüntüsü ve işçiliği itibariyle Bölgenin Hellenistik Dönem sanatını en iyi yansıtan kaya mezarıdır. Tepe akroterinde gücü simgeleyen arslan kabartması tahrip olmuştur. Köşe akroterlerinden birinde kanatlarını açık pozisyonunda bir kartal kabartması bulunmaktadır. Diğer köşe akroteri oldukça tahrip olduğundan üzerindeki betimleme tespit edilememiştir. Üçgen alınlıklı kaya mezarının alınlığında antitetik iki figür olduğu düşünülmektedir ancak tahribattan dolayı kesin olarak tespit edilememiştir. Alınlığın alt bölümünde 7 adet triglyph ve bunların arasında 6 adet methop bulunmaktadır. Methoplarda betimleme yapılmamıştır. Giriş açıklığının önü, ön oda tarzında yapılmış olup bu bölümün yanları iç bükey kavislidir. Girişin ve ön oda tarzındaki bölümün yan yüzlerinde, ortaçağda, mezarın dini amaçlı olarak kullanıldığı dönemde yapılmış fresklere ait kalıntılar görülmektedir. NOT: Oldukça yüksekte

olan mezara çıkılmadığından dıştan görüldüğü kadarı ile tanımlanmıştır. Kalenin etek kısmı oyularak yapılmıştır. Girişi antik grek tapınaklarındaki gibi alınlık formunda düzenlenmiş, yanları iç bükeydir kavislidir, iç kısımlarına freskler bulunmaktadır. Helenistik döneme ait vadi boyunca birçok mezara rastlanır.

Kaleköy Kalesi Kaya Mezarları

Yunus Emre Türbesi;

Şiirlerinde insan sevgisini ve barışı ön plana çıkaran büyük tasavvuf Şairi Yunus Emre'nin mezarı Ünye'dedir. İlçeye 2 km uzaklıkta, Kiraztepe mevkiindeki mezarın üstüne 1998 yılında Ünye Belediyesi tarafından türbe yaptırılmıştır. Hümanist hayat felsefend en dolayı bütün dünyada evrensel bir şahsiyet olarak tanınan Yunus Emre'nin Türbesi İlçedeki en önemli ziyaret

yerlerindedir.

Yunus Emre Türbesi

Aya Nikola;

Halk arasında Ayanikola olarak bilinen, Ünye'nin kuzeybatısında, şehir çıkışında bulunan küçük bir

yarımadadır. Üstünde, çevre duvarlarının kalıntıları ile kilise olduğu bilinen eski bir yapının kalıntıları vardır. Son yıllarda yapılan araştırmalar, Hıristiyan aleminde “Noel Baba” olarak bilinen Aya Nicholas (Aziz Nikola)’ın burada yaşadığını ortaya çıkarmıştır. Aynı araştırmaların sonuçlarına göre Aya Nikola, Oğuz Boyundan Türk bir ailenin çocuğudur. Sarı Saltık olan adı, 6 yaşlarındayken ailesinin Hıristiyan olmasıyla Nicholas (Nikola) olarak değiştirilmiştir. Nikola büyüdüğünde, Yarımadadaki kilisede rahiplik yapmış, denizcilikle uğraşmıştır.

Eski Ünye Evleri;

Tipik Karadeniz mimarisinin en güzel örnekleri eski Ünye evleridir. Şehir merkezinde bulunan tarihi evlerden yaklaşık 80 tanesi günümüze kadar ayakta kalabilmiştir.

Kadılar Yokuşu;

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Ünye'den çok sayıda ünlü kadı (hakim) yetişmiş ve çoğunluğu bu kadılardan oluşan sakinlerinden dolayı bir sokağa "Kadılar Yokuşu" denilmiştir.

Saray Camii;

Ünye’de, Kaledere Mahallesi’nde bulunan camii 1816 yılında dikdörtgen planlı olarak "Ünye Taşı"ndan yapılmıştır. Zaman içinde tahrip olmuş olsa da eski orijinalliğini korumaktadır.

Saray Camii

Kilise;

Ortayılmazlar Mahallesi sınırları içinde Yalı Mevkiindeki Kilise Kesme taştan yapılmış, çatısı kiremit örtülü, süsleme ve resim bulunmayan sade bir yapıdır.

Yalı Kilisesi

Hamamlar;

İlçede şehir merkezinde biri faal 3 tane tarihi hamam vardır. Şehir merkezinde Saray Caddesinde bulunan Eski Hamam ve Bakırcılar Arastası arkasında bulunan Çifte Hamam kullanılmamaktadır.

Ünye Saray Hamamı

Ünye Müze Ev;

Ünye Merkez, Cumhuriyet Meydanı, Hükümet Konağı arkasında bulunmaktadır. Restorasyonu yapılan tarihi Ünye evi 16.yy da Mimar Sinan'la başlayan Osmanlı mimarisini yansıtmaktadır. Geleneksel Türk ahşap işçiliğinin tüm özelliklerini yansıtmaktadır.

Saray Surları;

Cumhuriyet Meydanında Anıt çınarın önünden kuzeye giden yolun sol tarafında yükselen surlar bir saraya aittir.

Anıt Ağaçlar;

Ünye şehir merkezinde çok sayıda yaşlı çınar ağacı vardır. Bu ağaçlardan iki tanesi ise anıt ağaç statüsündedir.

Kültür Varlıkları Listesi:

Ünye ilçemizde toplam 108 adet Tescilli Kültür Varlığı bulunmaktadır.

Rekreasyon Alanları;

Çamlık:

İlçenin kuzeybatısında denizle sahil Karayolu arasında geniş bir alanda kurulmuştur. İçinde çocuk parkı ve barbeküleri vardır. Sadece Ünyelilerin değil çevre il ve ilçelerde oturan vatandaşların da en fazla tercih ettikleri piknik alanıdır.

Çakırtepe:

İlçe sınırları içinde, kentin ve denizin kuşbakışı seyredilebildiği bir tepe üzerinde kurulmuş piknik yeridir. İçinde çay bahçeleri ve pide salonları vardır. Hem Ünye'de oturan insanların hem de Ünye'ye gelen yabancıların, özellikle yaz akşamlarında doyumsuz manzarayı seyrederek dinlenmek için en fazla tercih ettikleri yer Çakırtepedir.

Çınarsuyu:

Şehrin kuzeybatısında deniz kenarında Orman Bakanlığı tarafından kurulmuş piknik yeridir. Yemyeşil ağaçlar içinde piknik yaparak dinlenmek ve denize girmek isteyenler için ideal bir yer olan Çınarsuyunda kısa veya uzun süreli tatili düşünenler için kiralık evler de vardır.

Asarkaya Milli Parkı:

İlçenin güneydoğusunda, şehir merkezine 5 km uzaklıktadır. Sahil Karayolundan ayrılan stabilize bir yolla ulaşılır. Kente ve denize hakim bir tephe üzerine kurulmuş olan ASARKAYA Milli Parkı, tabiatla baş başa kalıp piknik yapmayı sevenler için ideal bir yerdir.

Yazkonağı Mağarası:

İlçeye 3 km mesafede Yazkonağı yolu üzerindedir. Beş yol önce keşfedilmiş olan ve 200 m uzunluğunda 3 ayrı galeriden oluşan mağaradaki sarkıt-dikitler ve benzerlerine az rastlanır kubbeli odalar ilgi çekmektedir. Bilim adamları ve Turizm Bakanlığı yetkililerince incelemeleri

tamamlandıktan sonra turizme açılmasına karar verilen ve projesi hazırlanan Mağara, meraklılar tarafından fener, kask ve çizme gibi donanım ve malzemelerle gezilebilmektedir.

Yaylalar:

İlçe sınırları içindeki 2 önemli yayladan birisi Akkuş Yolu üzerindeki Arğan Yaylası, diğeri ise Ünye-Kumru sınırındaki Ericcek Yaylasıdır. Her iki yayla da temiz havası, zengin bitki örtüsü, tabii ormanları, akarsuları ve kaynak suları ile bakir kalmış ender yerlerdendir. Ericcek Yaylasında bulunan şifalı kaynak suyu, çevre il ve ilçelerden insanların gününbirlik ziyaret ettikleri önemli bir içmedir. Bunun dışında, yörenin birçok yerinde başka şifalı kaynak suları da vardır.

Plajlar ve Sahil:

Karadeniz Bölgesinin en geniş ve en temiz doğal plajlarını oluşturan kumsallar Ünye kıyılarındadır. Uzunkum, Kavaklar ve İnciraltı plajları bunlardan bazılarıdır. Dalgaların bilinmeyen zamanlardan beri sabır ve ustalıklı işleyip, garip şekiller vererek figürler çizdiği kayalıklar da, Ünye sahillerinde görülebilecek başka bir güzelliştir. Özellikle Çamlık kıyılarına gidenler, ilginç kaya şekillerini saatlerce seyretmekten kendilerini alamazlar.

7.5.ÜNYE'NİN NÜFUSU

Ünye ilçesi son 12 yılın kadın erkek nüfus durumu ile 2013-2018 yıllarına ait mahalle nüfus durumu aşağıda mevcuttur.

Yıl	Ünye Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2018	126.702	62.982	63.720
2017	125.722	62.624	63.098
2016	122.597	61.451	61.146
2015	120.720	60.529	60.191
2014	118.910	59.273	59.637
2013	118.201	58.972	59.229

2012	117.995	58.801	59.194
2011	114.790	56.800	57.990
2010	114.408	56.596	57.812
2009	115.242	57.249	57.993
2008	113.122	56.007	57.115
2007	112.298	55.582	56.716

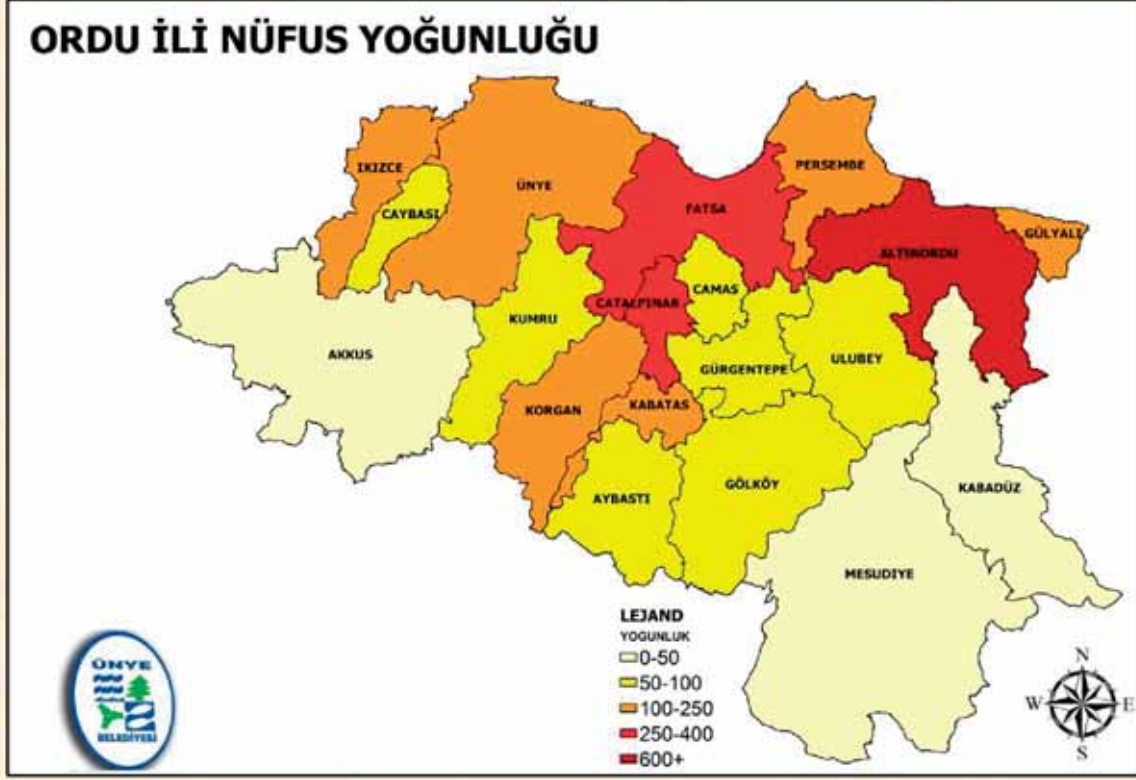
ÜNYE İLÇESİ YILLARA GÖRE MAHALLE NÜFUS DURUMU

Mahalle Adı	Muhtar Adı	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Ağıdere Mahallesi	Muhittin OCAK	160	164	183	198	222	140
Ataköy Mahallesi	İsmet KESKİN	523	434	457	442	463	450
Atatürk Mahallesi	Ziya GÜZELSU	13.114	13.633	12.721	11.716	10.840	9.533
Aydıntepe Mahallesi	Mustafa USTAOĞLU	985	859	870	837	858	866
Başköy Mahallesi	Cemal MAZLUMOĞLU	292	232	204	230	243	237
Bayramca Mahallesi	Cengiz BAHÇE	5.900	6.110	5.839	5.709	5.525	5.371
Beylerce Mahallesi	Hüseyin EREREN	418	392	400	413	419	462
Burunucu Mahallesi	Kemal ÖZDEMİR	3.031	3.269	3.072	2.974	2.863	2.640
Cevizdere Mahallesi	Şükrü BALCIOĞLU	678	669	668	653	651	644
Çakmak Mahallesi	Teyfik TOKAÇ	235	82	87	98	113	133
Çamurlu Mahallesi	Altan YILMAZ	5.537	6.087	5.850	6.007	5.926	5.642
Çatak Mahallesi	Kahraman BOLAMANLI	599	473	468	471	484	504
Çatalpınar Mahallesi	Hasan AYKUN	527	461	491	489	493	507
Çataltepe Mahallesi	Mehmet KOL	78	24	31	30	37	32
Çınarcık Mahallesi	Ahmet GENÇ	589	334	353	351	378	402
Çınarlık Mahallesi	Ahmet KOÇ	8.350	9.028	8.778	8.694	8.447	7.998
Çiğdem Mahallesi	Osman DEMİR	667	387	374	370	417	409
Denizbükü Mahallesi	Fevzi UYSAL	370	196	198	194	199	193
Dereköy Mahallesi	Fahrettin KESKİN	467	139	143	152	152	189
Dizdar Mahallesi	İdris KURT	231	172	167	169	167	166
Döşemedibi Mahallesi	Musa KESKİN	177	167	176	174	167	166
Düzköy Mahallesi	Hüseyin SARI	307	325	321	209	220	319
Düzsaylan Mahallesi	Ömer ARSLAN	219	135	141	159	173	157

Elmalık Mahallesi	Mustafa DEMİR	113	73	80	84	112	152
Erenyurt Mahallesi	Harun AYDIN	1.390	1.238	1.306	1.410	1.442	1.698
Esenkale Mahallesi	Mehmet SOBİ	223	152	159	171	199	163
Eskikızılcakeşe Mahallesi	Emin BAYRAKTAR	655	472	447	435	469	500
Fatih Mahallesi	Avni ÇAVUŞOĞLU	2.091	2.135	2.177	2.242	2.432	2.553
Fevzi Çakmak Mahallesi	Hasan ÇALIŞKAN	6.723	8.144	8.341	8.341	7.909	7.782
Göbü Mahallesi	Nuri GÜNEY	590	519	535	538	562	542
Gölcügez Mahallesi	Tacettin KAYA	456	443	471	479	517	672
Gölevi Mahallesi	Hasan YÜKSEL	6.718	6.585	5.565	5.114	4.402	4.097
Günpınarı Mahallesi	İlyas HAYKIR	390	330	346	360	394	415
Gürecülü Mahallesi	Ceyhan GÜR	731	839	816	850	820	832
Güzelkale Mahallesi	Ziya Ahmet BIYIKOĞLU	169	163	154	165	147	153
Güzelyalı Mahallesi	Ahmet ÇALIŞKAN	473	413	403	395	394	409
Hamidiye Mahallesi	Ömer ATİK	3.698	4.064	3.675	3.424	3.280	3.045
Hanyanı Mahallesi	Mustafa YAZICI	1.018	654	667	688	762	952
Hızabaşıgünlük Mahallesi	Ahmet ŞAHİN	211	147	146	146	159	157
Hızarbaşıkumarlı Mahallesi	İlyas ERAT	215	99	106	107	112	114
İnkur Mahallesi	Ömer YILDIRIM	2.259	2.173	2.255	2.202	2.263	2.402
İpekyolu Mahallesi	Mustafa ÇİÇEK	3.097	3.415	3.311	3.297	3.263	3.246
Kadılar Mahallesi	Şenel KARAKULUKÇU	857	359	361	402	438	488
Kale Mahallesi	Ceyhan ÜRER	451	275	288	295	323	338
Kaledere Mahallesi	Mustafa BIYIKOĞLU	7.159	7.880	7.905	7.812	7.622	7.758
Kaledibi Mahallesi	Ahmet KUŞLU	322	241	241	225	245	222
Karşıyaka Mahallesi	Ali EFİLOĞLU	644	661	640	663	660	699
Keş Mahallesi	Fahri SOBİ	573	443	435	438	464	424
Killik Mahallesi	İsmail AKPINAR	387	329	362	364	355	381
Kocuklu Mahallesi	Okay ÇELİK	142	183	160	160	163	164
Kuşçulu Mahallesi	Davut OCAK	632	343	361	409	466	621
Kuşdoğan Mahallesi	Haluk DÖNMEZ	262	140	159	156	174	172
Liseler Mahallesi	Fatih MUTLU	6.917	7.798	7.718	7.624	7.557	7.352

Nadirli Mahallesi	Abdullah ARSLAN	207	181	185	184	181	183
Nurettin Mahallesi	Erol OKUYAN	647	527	497	507	525	520
Nuriye Mahallesi	Naci ERDURAK	1.239	1.253	1.207	1.237	1.261	1.253
Orta Yılmazlar Mahallesi	Seyhan İHTİYAR	3.570	3.962	3.991	3.863	3.875	3.782
Ortaköy Mahallesi	Nail KAYMAK	494	286	296	304	319	346
Pelitliyatak Mahallesi	Burhan ÖZTÜRK	2.010	2.025	2.064	2.112	2.228	2.560
Pınarbaşı Mahallesi	Faruk ÇALIK	97	93	97	102	105	110
Sahilköy Mahallesi	Mehmet ŞENSOY	951	901	923	920	924	944
Saraçlı Mahallesi	Arslan AKBAŞ	7.057	7.416	7.043	6.828	6.568	6.464
Saraycık Mahallesi	Resul BOŞÇU	822	589	609	621	644	738
Sarıhalil Mahallesi	İdris ÇAKIR	989	350	353	335	343	399
Saylan Mahallesi	Abdullah ÜNYELİ	702	331	351	375	390	403
Sofutepesi Mahallesi	Abdullah COŞKAN	346	307	306	300	302	295
Şenyurt Mahallesi	Muzaffer HOTUN	409	265	261	251	272	272
Taflancık Mahallesi	Hüseyin ÖZMEN	227	160	147	157	152	168
Taşca Mahallesi	Sabri OCAK	165	157	159	171	202	170
Tekkiraz Mahallesi	Yaşar KOLCU	2.363	2.349	2.501	2.563	2.705	3.036
Tepeköy Mahallesi	İsmail ÖZDEMIRKAN	97	104	111	128	123	119
Uğurlu Mahallesi	Muammer DOĞRU	599	493	491	520	567	547
Üçpınar Mahallesi	Ali ORDULU	320	231	233	247	268	343
Yavı Mahallesi	Arslan TÜRK	1.326	777	796	813	866	888
Yaycı Mahallesi	Mustafa ÖZTÜRK	302	190	201	191	186	212
Yaylalı Mahallesi	Metin ÖKÇÜ	192	128	113	122	129	160
Yazkonağı Mahallesi	İhsan BAĞCI	656	579	592	609	616	651
Yenikent Mahallesi	Enver ALTUN	1.009	1.036	1.096	1.166	1.254	1.578
Yenikızılcakeş Mahallesi	Ali GENÇ	297	235	226	224	236	228
Yeniköy Mahallesi	Adem ÇİFTÇİ	365	397	415	421	435	482
Yeşilada Mahallesi	Sezai AZAKLI	89	96	105	99	110	107
Yeşilkent Mahallesi	İsmet KOÇ	1.494	1.356	1.381	1.399	1.548	1.660
Yiğitler Mahallesi	Burhan ÇALIŞKAN	802	449	455	506	524	517
Yunus Emre Mahallesi	Abdullah KISBET	1.686	1.727	1.686	1.594	1.476	1.354

Yüceler Mahallesi	Seyfullah KEÇECİ	2.153	2.290	2.124	2.116	2.014	2.049
TOPLAM		126702	125722	122597	120720	118910	118201

7.6.ÜNYE'DE EĞİTİM

	Okul öncesi			İlköğretim			İlkokul		
	Okul	Öğretmen	Öğrenci	Okul	Öğretmen	Öğrenci	Okul	Öğretmen	Öğrenci
2009/10	258	364	7.581	380	5.349	98.755	-	-	-
2010/11	279	401	9.006	349	5.325	96.385	-	-	-
2011/12	295	442	9.001	341	5.249	92.831	-	-	-
2012/13	275	487	8.736	-	-	-	308	2.508	43.415
2013/14	264	508	8.753	-	-	-	297	2.532	42.367

Eğitim seviyesine göre okul, öğretmen ve öğrenci sayıları (Milli Eğitim Bakanlığı, 2013)

2013-2014 eğitim döneminde il bütününde; okul öncesi öğrenci sayısı 8.753 iken öğretmen sayısı 508, ilkokul öğrenci sayısı 42.367 iken öğretmen sayısı 2.532'dir.

İlkokulda öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 2013/14 eğitim döneminde Türkiye'de 19 iken, Ordu'da 17'dir. Yine aynı öğrenim dönemi için ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı Türkiye'de 15 iken Ordu'da 13 değerini almıştır.

Samsun	Ortaokul			Ortaöğretim					
				Genel			Mesleki ve Teknik		
	Okul	Öğretmen	Öğrenci	Okul	Öğretmen	Öğrenci	Okul	Öğretmen	Öğrenci
2009/10	-	-	-	46	1.145	18.562	53	1.271	20.444
2010/11	-	-	-	45	1.203	19.692	61	1.345	23.377
2011/12	-	-	-	42	1.171	18.917	62	1.466	24.209
2012/13	208	2.842	48.715	42	1.112	19.659	69	1.650	25.420
2013/14	213	2.940	46.162	39	1.155	21.070	83	1.944	26.813

Eğitim seviyesine göre okul, öğretmen ve öğrenci sayıları (Milli Eğitim Bakanlığı, 2013)

ÜNYE	Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
	Okuma yazma bilmeyen	8.479	1.634	6.845
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	14.480	6.072	8.408
	İlkokul mezunu	32.705	15.778	16.927
	İlköğretim mezunu	15.326	8.352	6.974
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	9.706	5.644	4.062
	Lise veya dengi okul mezunu	17.174	10.489	6.685
	Yüksekokul veya fakülte mezunu	9.181	5.181	4.000
	Yüksek lisans mezunu	380	219	161
	Doktora mezunu	83	50	33
	Bilinmeyen	1619	813	806
	Toplam	109.133	54.232	54.901

Ünye İlçesi Eğitim düzeyi (TÜİK, 2014)

Ünye İlçesinde 6 yaş ve üzeri olanların eğitim durumu incelendiğinde 32.705 kişinin ilkokuldan mezun olduğu, 9.181 kişinin ise yüksekokul veya fakülte mezunu olduğu gözükmektedir. İlçede okuma yazma bilmeyen 8.479 kişinin çoğunluğunu kadınların oluşturduğu gözükmektedir.

7.7.ÜNYE'NİN EKONOMİSİ

TÜİK'in 1990 ve 2000 yılı verilerine göre Ordu İlinin *Temel Sektörü* her iki yılda da *tarım*

sektörüdür. Tarım sektörünün yanı sıra toplum hizmetleri, sosyal ve kişisel hizmetler de iki yılda da temel sektör olarak kalmıştır. Kent merkezinde hizmet sektörü ön planda iken, il genelinde tarım sektörü temel sektördür. Ordu ili için 1990 yılında ekonomik çarpan **1.99**, 2000 yılı içinde **1.87** olarak hesaplanmıştır. Bu, temel faaliyetlerdeki bir birimlik artışın toplam faaliyetlerde 1.87 katı kadar istihdam yaratacağını göstermektedir.

Ordu ilinin büyük bölümünün engebeli olması tarımsal ürünü açısından çeşitliliği kısıtlamaktadır. Arazi yapısı tarla ve sebze tarımına elverişli değildir. Bu nedenle ilde tarım alanlarının büyük bir bölümünü fındık bahçeleri oluşturmakta tarla bitkileri ile meyve ve sebze tarımı ikinci planda kalmaktadır. Fındık dışında patates ve mısır önemli tarım ürünleri arasındadır. İl nüfusunun %70'i fındıkla doğrudan ya da dolaylı yoldan ilişkilidir. İlin toplam alanı içinde tarla, bağ-bahçe alanı % 44'lük yer kaplamaktadır.

2006 yılında bitkisel üretim miktarı içerisindeki, tarla ürünlerinin payı Türkiye'de %62, Karadeniz Bölgesi'nde %68 ve Ordu ilinde %59 civarındadır. Pazarlanan değerler içinde ise Türkiye'de %45, Karadeniz Bölgesi'nde %43, Ordu ilinde %65'lik pay ile meyveler ilk sıradadır. Pazarlanan meyveler içinde fındık pazarlanan değerler açısından **%32,2** ile ilk sırada yer almaktadır (Tarım İl Müdürlüğü).

Meyve üretimine bakıldığında Karadeniz Bölgesi'nde çay ilk sıralarda yer alırken Ordu ilinde sert kabuklu meyveler ilk sırayı almaktadır. Sahil kesimdeki ilçelerde meyvecilik yapılmaktadır. Meyve üretimi genel olarak fındık bahçeleri içinde dağınık, teknik tarım usullerinden uzak, budama, bakımdan uzak bir yapıya sahiptir. İlde göze çarpan son yıllardaki fındık fiyatlarındaki iktidarsızlık nedeni ile kivi, ceviz, çilek, ahududu gibi yani meyve türlerinin yetiştiriciliği artmaya başlamıştır.

1994 yılından sonra alanın ekolojisine uygun olan kivi üretimini geliştirme çabaları başarılı sonuç vermiştir. Yıllar itibariyle dağıtılan kivi fidanlarının sayısı ile tesis edilen saha artış göstermiştir. Ordu ilinin toprak yapısı ve iklimine uyum gösteren kivi il ekonomisinde oldukça iyi bir yere sahip olmuştur. Tarım İl Müdürlüğüne toplam 3000 adet fidan dağıtımı yapılmıştır. 2006 yılı itibariyle toplam 2,610 dekar üretim alanına ulaşılmış olup, 1500 ton kivi üretimi gerçekleştirilmiştir. 2006 yılında 1500 ton kivi üretilen Ordu ili, ülke genelinde ilk üç il arasında yerini almıştır.

1995 yılından bu yana ceviz üretimi yapılmaktadır. Fındık veriminin az olduğu yüksek kesimlerde yamaç arazilerini değerlendirilmesi ve toprak erozyonunun önlenmesi amacıyla ceviz üretimine geçilmiş ve olumlu sonuç alınmıştır. 2006 yılında 1,735 dekar alanda 1,768 ton ceviz üretimi gerçekleştirildiği görülmektedir. Ordu merkez ve ilçelerinde toplam 1.562,30 dekar kapama ceviz bahçesi alanları bulunmaktadır.

da,Fatsa'da 25 da,Kabadüz'de 50 da,Perşembe'de 650 da alanda yapılmaktadır.2006 yılında ilde toplam 735 da alanda 1.200 ton çilek üre timi gerçekleştirilmiştir.(Tarım İl Müdürlüğü) 675.608,4 hektar alana sahip Ordu il topraklarının % 44,7'sini tarım, % 23,1'ini ormanlık fundalık ve % 11,9'unu da çayır mera arazileri oluşturmaktadır.

İlçeler itibari ile incelendiğinde, toplam arazi büyüklüğü açısından 79.250 hektarla en geniş topraklara sahip olan Akkuş ilçesinin % 34'ü tarıma elverişli arazilerden oluşmaktadır. En az Tarım arazisine sahip ilçesi ise Gülyalı ilçesidir.

En önemli tarım ürünü fındıktır. Bu bölümde gizli işsizliğin mevcut olduğu bilinmektedir. Kalan nüfusun % 22'si hizmet sektöründe, % 8'i ticaret ve sanayide istihdam edilmektedir. Kıyı halkının denizde güçlü bir bağı vardır. Kıyı nüfusunun % 30'u geçimini deniz ürünlerinden sağlamaktadır.

İl'de tarım alanı olarak kullanılan ve kullanılmayan arazinin % 91'i dik, çok dik ya da sarp eğilimlidir. Bundan dolayı ilimizin belirtilen arazi miktarı ile kullanılan gerçek yüzey alanı oldukça farklıdır.

2008 yılı itibari ile Ordu ilindeki arazinin % 36,4'ü bağbahçe, % 8,3 tarla , % 23,1 ormanlık fundalık, % 11,9' u çayır-mera, % 14,3'si yerleşim alanı ve % 6'sı tarım dışı arazidir. İl'de arazinin ürün guruplarına göre dağılımı; 214.052 ha (%70,7) fındık, 32.147 ha (% 10,7) meyvelik, 17.382 ha (% 5,4) mısır, 8.800 ha (% 3) patates, 21.000 ha (% 7) buğday -arpa, 1.758 ha (% 0,7) yem bitkileri ve 7.579 ha (% 2,5) diğer ürünler yetiştirilmektedir.

Türkiye fındık üretiminin ortalama % 30 -35'i Ordu ilinde üretilmektedir. İl'in fındık alanı, toplam alanın % 27-28'ine tekabül etmektedir. 2008 yılı itibari ile toplam fındık üretimi 217.067 ton olarak gerçekleşmiştir. İl'de üretilen fındığın büyük bir kısmı yine ilden ihraç edilmektedir. 2008 yılında 51.549 ton ihraç edilmiştir bu da Türkiye geneli yapılan ihracatın % 22' sine denk gelmektedir.

Kivi ilde önemli bir potansiyele sahiptir. 2008 yılı sonu itibari ile il genelinde 2.500 da üretim alanına ulaşılmış olup, 2008 yılında üretilen kivi meyvesi miktarı 3.350 ton'dur. Bu rakamlarla il, kivi üretiminde ülke genelinde önde gelen iller arasında yer almaktadır.

İlin 9 ilçesinde 305 üretici 14.670 da. Alanda organik tarım yapmaktadır. Tamamına yakını organik fındık yetiştiriciliği olup 13 da alanda organik kivi üretimi yapılmaktadır. 1.600 kovanda da 35.000 kg organik bal üretimi yapılmıştır.

Bu ürünlerin yanında ilde çilek üretimi de yapılmaktadır.2006 yılında Merkez'de 10

İl'de hayvancılığın toplam tarımsal gelir içerisindeki payı % 21,3 _tür. Hayvancılık genellikle meraya dayalı olarak yapılmakta, üretim pazara yönelik modern işletmelerden ziyade, daha çok aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır.

Sayıları 10.000'i bulan arıcılarımız gezginci arıcılık sayesinde ili Türkiye arıcılığı bakımından ilk sıraya yerleştirmişlerdir. Bal üretiminin % 90'den fazlasının seyyar arıcılar gerçekleştirmektedir. Ordu ili Türkiye arı varlığının % 8'ine sahip olup, 8.134 ton üretimiyle Türkiye bal üretiminin % 12'sini gerçekleştirmektedir.

242.567 adet kanatlı mevcut olup, bunun 241.268 adeti tavuk ve 542 adet hindi olup kalanı da diğer kanatlı çeşitlerdir.

Su ürünleri yetiştiriciliği yönünden, ilimiz deniz ve iç sularda büyük ölçüde ihracat yapılabilecek üretim kapasitesine sahiptir. Yörede bol miktarda bulunan akarsu, göl ve derelerin alabalık yetiştiriciliğine uygun olması, bu alanlarda kültür balıkçılığın gelişmesinde büyük etki yapmıştır. 2008 yılı sonu itibari ile kültür balıkçılığı yapan işletme sayısı 41 adettir. Bu işletmelerin 35 adedi tatlı sularda, 6 adedi ise denizde bulunmaktadır. İç sulardaki işletmelerin tamamında alabalık üretilmektedir. Toplam üretim kapasitesi 221 ton/yıl'dır. Denizde olan işletmelerde ise 600 ton/yıl alabalık ve 600 ton/yıl levrek üretimi yapılmaktadır. Balıkların pazarlanması genelde perakende ve canlı olarak kendi bölgelerinde yapılmaktadır.

İlçe	872 İlçe içinde Gelişmişlik Sırası	
	1996	2010
Merkez	54	55
Akkuş	752	806
Aybastı	610	573
Çamaş	713	546
Çatalpınar	775	636
Çaybaşı	787	781
Fatsa	207	216
Gölköy	622	662
Gülyalı	414	316
Gürgentepe	715	684
İkizce	760	739
Kabadüz	651	650

Kabataş	721	683
Korgan	758	752
Kumru	671	589
Mesudiye	632	611
Perşembe	422	427
Ulubey	657	632
Ünye	245	244

7.8.ÜNİYE'DE SANAYİ

İlimiz, tarım ağırlıklı bir ekonomiye sahip olup sanayi yönünden yeterince gelişmemiştir. İlimiz ekonomisinde sanayi sektörü, tarım ve hizmet sektörlerine oranla daha küçük paya sahiptir. İlimizde sanayi sektörüne yönelik özel sektör yatırımları gıda, orman ürünleri ve mobilya sanayi, tekstil, madencilik ve toprağa dayalı sanayi, çimento ve hazır beton imalatı sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Tekstil ürünleri imalatı ilimizde son dönemlerde en fazla gelişme gösteren sektördür.

İlimizdeki gıda sanayi yatırımlarının çoğu fındık kırma, işleme ve fındık mamulleri üretimine yöneliktir. Fındık işleme sanayinde çalışan işçilerin çoğunluğunun mevsimlik olarak istihdam edilmesi, sanayinin istihdam olanaklarını ve ekonomiye katkısını önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Sanayi sektörü henüz gelişme aşamasında olmakla birlikte, ilimizde ülkemizin sayılı sanayi kuruluşları arasında yer alan büyük işletmelerde mevcuttur.

YIL	İŞ YERİ SAYISI	İŞÇİ SAYISI
2004	153	7.009
2005	143	6.492
2006	158	5.783
2007	168	6.956
2008	181	6.782
2009	215	8.273
2010	236	9.583
2011	250	9.702
2012	282	9.937

2013	296	12.437
2014	564	21.297

Sanayi sicil belgeli iş yeri sayıları ve istihdam durumları (2004-2012, İl Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü)

564 adet sanayi sicil belgeli iş yerinde 21.297 kişi istihdam edilmektedir. Faaliyet halinde olan 5 adet küçük sanayi sitesindeki 1.228 iş yerinde 4.483 kişiye istihdam sağlanmaktadır. Sanayi işletmelerinin sektörel dağılımında; % 32 pay ile gıda ürünleri imalatı ve % 10 pay ile diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı ilk sıralarda yer almaktadır. Sanayi işletmelerinin % 24'i mikro ölçekli, % 59'u küçük ölçekli, % 14'ü orta ölçekli, % 3'ü büyük ölçekli işletmelerdir. Ar-Ge birimi bulunan firma sayısı 9, kalite kontrol birimi bulunan firma sayısı 56'dır. Sanayide çalışanların % 41'i gıda ürünleri imalatı sektöründe, % 24'ü giyim eşyası imalatı sektöründe istihdam edilmektedir. Çoğu gıda, orman ürünleri ve tekstil sanayinde olmak üzere 100'ün üzerinde işçi çalıştıran 17 adet işletmenin bulunduğu Ordu'da mevcut tesislerin tamamına yakını yörenin doğal kaynak zenginliğini değerlendirmeye yönelik olarak kurulmuştur.

Adı	İş yeri sayısı	Dolu İşyeri sayısı	Doluluk Oranı	Çalışan Sayısı
Ordu 1. KSS	67	67	100	369
Ordu 2.KSS	350	350	100	1.575
Ordu Ata KSS	234	194	83	679
Fatsa KSS	300	300	100	1.050
Ünye KSS	255	255	100	893
Mesudiye KSS	22	14	64	17
TOPLAM	1.228	1.180	96	4.583

Ordu ili Küçük Sanayi Siteleri (İl Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü)

Ordu İlinde Küçük Sanayi Sitelerinde toplam 1.228 işyeri bulunmakta ve 1.180 işletme faaliyet göstermektedir. Fatsa Küçük Sanayi Sitesi 300 işyeri kapasiteli olup doluluk oranı %100' olup 300 işletmede toplam 1.050 kişi çalışmaktadır.

7.9.ÜNYE'DE ULAŞIM

Ordu Kenti'nin karayolu ulaşımı Karadeniz Sahil Yolu ve İç Anadolu bağlantısını sağlayan karayolları ile sağlanmaktadır. Havayoluyla Samsun Çarşamba Havalimanı (130km) ve Trabzon Havalimanı'na (187km) ile bağlantı kurulmaktadır. Deniz ulaşımı ise sadece yük taşımacılığında kullanılmaktadır.

Ordu, tüm Doğu Karadeniz illerini geçerek Sarp Sınır Kapısı'ndan Gürcistan'a ulaşan ve bölgeyi İç ve Batı Anadolu'ya bağlayan sahil yolu güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. Bölgenin yük ve yolcu taşımacılığının büyük bir bölümünü sağlayan güzergâh son birkaç yıldır sınır kapısının açılmasıyla birlikte turizm açısından da önem kazanmaya başlamıştır. Kentin iç bölgeler ile bağlantısı arazinin elverişsizliği nedeniyle çok kuvvetli değildir. Belli başlı il merkezleri ve komşu illere olan uzaklıklar Tablo 15'te verilmektedir. Bunun dışında ülke genelinde önemli merkezlere olan uzaklıklar Harita da gösterilmiştir.

Karadeniz Sahil Yolu, Avrupa üzerinden gelip Kafkas Bölgesi ülkelerine giden transit ulaşım ağı üzerindedir. Ordu kenti bu güzergâh üzerinde yer aldığından uluslararası taşımacılık kentin içinden geçmektedir. Bu güzergâhın ulusal yol kodu D010 iken uluslararası yol kodu E70'tir.

Ulaşım Ağındaki Yeri

Ordu İlinin Komşu İllere Olan Uzaklığı;

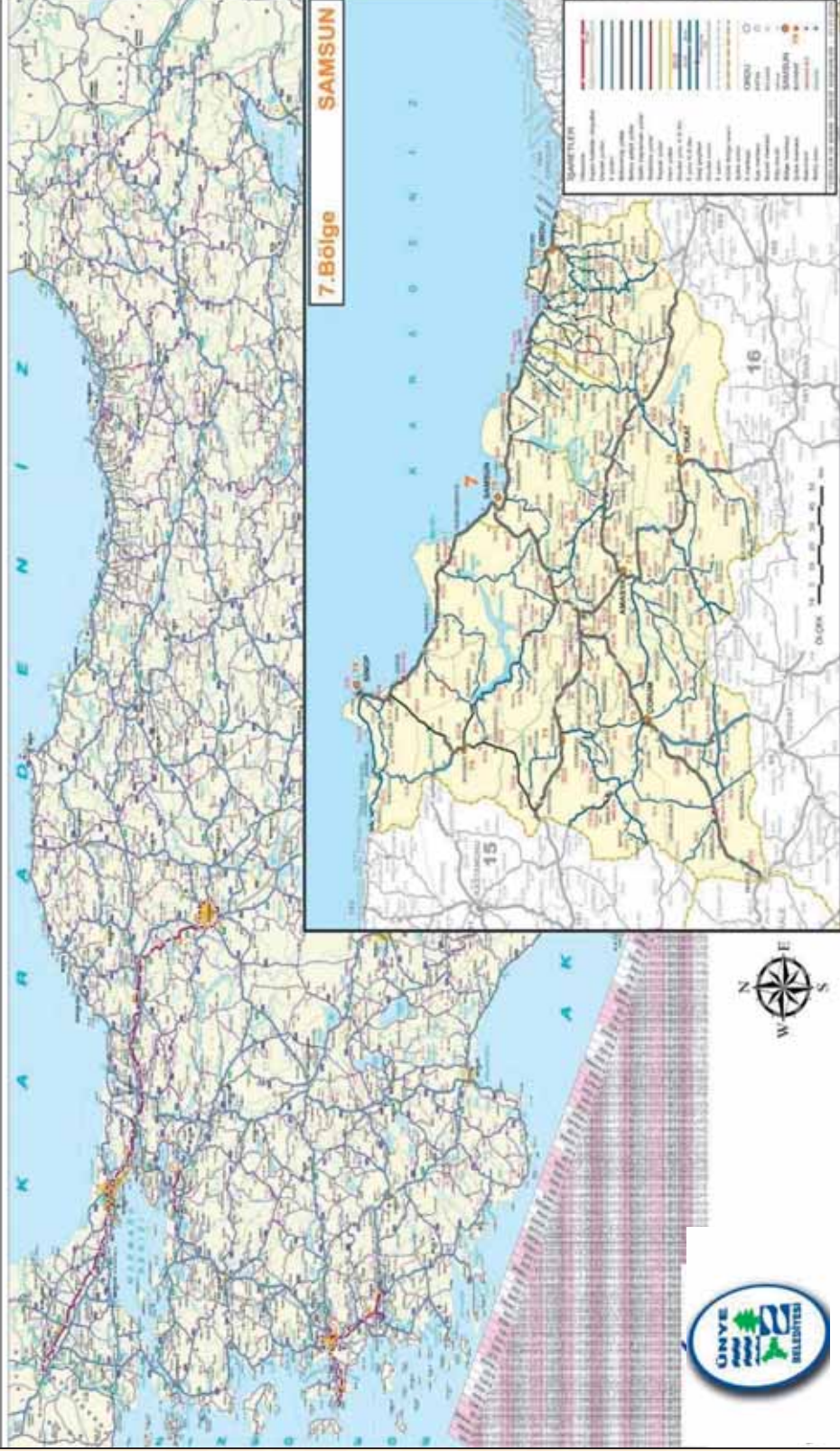
Samsun 130 km.

Giresun 174 km.

Tokat 165 km.

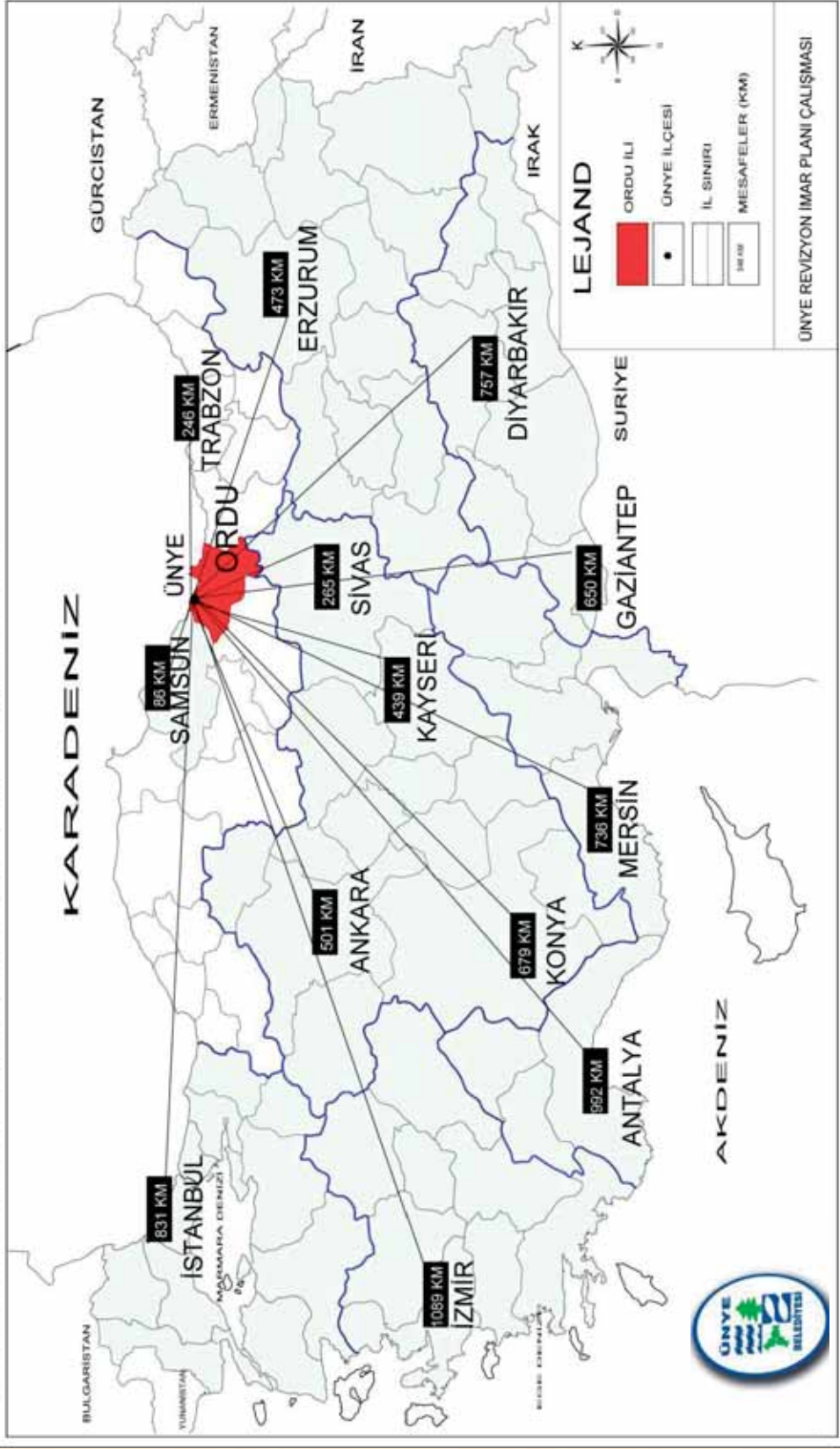
Sivas 168 km.

TÜRKİYE KARAYOLLARI HARİTASI

Ordu ve Diğer İllerin Karayolu Bağlantısı (Kaynak: www.kgm.gov.tr)

ÖNEMLİ İL MERKEZLERİNE MESAFE

Karayolu Ulaşımı

Ordu İli'nin kıyı kesimiyle İç Anadolu'nun bağlantısını üç karayolu güzergâhı sağlamaktadır. Bu güzergâhlar Ünye-Akkuş-Niksar, Fatsa-Aybastı-Reşadiye ve Ordu Mesudiye Koyulhisar güzergâhlarıdır, Asfalt olan bu yollar ile Ordu ili iç kesimlerdeki Tokat ve Sivas illerine bağlanmaktadır. Ünye ve Ordu 'dan iç kesimlere uzanan yollar devlet yoluyken Fatsa'dan içeri bağlanan yol il yolu niteliğindedir. Bu 3 güzergâh da D100 karayolu ile D010 kara yollarını birbirine bağlarlar. Sahil yolu (D010) taşıt yoğunluğu bakımından diğer yollardan çok daha fazla yük içermektedir. Kent içi geçişlerde kent trafiğinin de eklenmesi ile birlikte yoğunluklar artmaktadır. Bu 4 güzergâhın dışında ilçeleri birbirine ve bu anayollara bağlayan yollar il yolu niteliğindedir

Ordu İli 272 km devlet yolu, 709 km il yolu olmak üzere toplam 981 km'lik kara yolu ağına sahiptir. Devlet ve il yollarının 243 km'si bitümlü sıcak karışım, 624 km'si sathi kaplama ve 114 km'si diğer yollar kategorisindedir.

Yıl	Devlet yolu (km)	İl Yolu (km)	Toplam
2014	272	709	981

Yol ağ durumu (km)

AKKUŞ	ALTINORDU	AYBASTI	ÇAMAŞ	ÇATALPINAR	ÇAYBAŞI	FATSA	GÖLKÖY	GÜLYALI	GURGENTEPE	İKİZCE	KABADUZ	KABATAŞ	KORGAN	KUMRU	MESUDİYE	PERŞEMBE	ULUBEY	ÜNYE
121																		
111	89																	
101	56	49																
103	58	31	17															
43	90	104	71	73														
81	40	53	20	22	50													
140	65	36	38	55	109	58												
122	1	90	57	59	91	41	64											
124	49	53	22	40	93	43	16	48										
86	89	103	69	71	39	49	108	90	92									
142	21	110	77	79	111	61	75	20	58	110								
124	78	11	38	20	93	42	47	79	64	92	99							
77	76	90	57	59	84	36	95	77	79	83	97	79						
112	74	87	54	56	81	34	92	75	77	80	95	76	19					
179	114	90	87	104	157	107	53	113	65	156	123	101	143	141				
124	15	93	59	61	93	43	80	16	64	92	36	82	80	77	129			
145	24	78	47	82	114	64	41	23	25	113	34	102	100	98	90	39		
60	63	76	43	45	27	23	81	64	66	26	84	65	56	54	130	66	67	

Yerleşmeler Arası Ulaşım (KGM-2016)

8.KURUM İÇİ MEVCUT DURUM ANALİZİ

8.1.BELEDİYE'NİN TARİHİ

08 Ekim 1864 tarihli Vilayet Nizamnâmesi gereği “Meclis-i Beledi” adıyla kurulan Belediye Meclisleri aracılığıyla İstanbul’da ve akabinde taşra belediyelerinde çağdaş anlamda belediyecilik başlatıldı.

Ünye’de belediyenin hangi tarihte kurulduğuna dair elimizde yeteli belge ve bilgi mevcut değildir. Ancak, 1869 Trabzon Vilâyeti Salnâmesi’nde Ünye’de Belediye Dairesi Meclisi ve Reislik Makamı mevcuttur. Buradan anlaşıldığı üzere, Anadolu’da modern belediyelerin kuruluşu aşamasında Ünye Belediyesi ilk kurulan belediyeler arasındadır. Salnâmelerde görülen Ünye bu tarihte Sancak’tır. Fatsa ve Niksar, Ünye Sancağı’na bağlı nahiyelerdir. 1864 ilâ 1868 yılları arasında sancak yapılan Ünye’de muhtemelen belediye 1864 yılında kurulmuştur. Osmanlı Dönemi’nde 1869’da Mustafa Kapudan’dan başlayarak, 1904 yılı Mehmet Emin Efendi’ye kadar, Ünye Belediye Başkanları’nın adı, göreve başlama ve bırakma tarihleri Vilâyet Salnâmeleri’nde mevcuttur. 1904’ten Cumhuriyet ilânına kadar geçen sürede görev yapan beş başkanın adları tespit edilebilmiş, görev tarihleri belirlenememiştir. Aşağıdaki tabloda eski başkanların görev tarihleri mevcuttur.

OSMANLI DÖNEMİ BAŞKANLARI		
SIRA NO	BAŞKANLARIMIZ	GÖREV SÜRESİ
1	Mustafa Kapudan	1869-1871
2	İsmail Efendi	1872
3	İstardi Ağa	1881
4	Osman Efendi	1888-1893
5	Hacı Selim Efendi	1893-1895
6	Mehmet Efendi	1900-1901
7	Ahmet Selim Efendi	1901-1902
8	Mehmet Emin Efendi	1904
9	Hacı Ali Kadızade Ali Enver Kadı	

10	Hacı Musazade Hamdi	
11	Şakir Efendi	
12	Alemdarzade Uzun Osman	
13	Çoldurzade Hakkı Hoca	
CUMHURİYET DÖNEMİ BAŞKANLARI		
SIRA NO	BAŞKANLARIMIZ	GÖREV SÜRESİ
1	Deli Ahmetzade Emin	
2	Kahraman Ağazade Halit BARLAS	
3	Kelleroğluzade Hasan Fahri	
4	Tokatlızade Hüseyin HOCA	
5	Emine Efendizade Rami ÖZTÜRK	
6	Sabrizade Hüsrev YÜRÜR	
7	Hamdizade Burhan ARTUR	-
8	Borçkalı Şükrü ELLİBEŞ	-
9	Remzizade Muammer TEKİN	1955-1960
10	Ali Kemalzade Sezai ALPARSLAN HOCA	1960
11	Mithat KISACIKOĞLU	1963-1968
12	Sait SAVAŞ	1977-1980
13	İsmail CERRAHOĞLU	1984-1989
14	Sami SOYSAL	1989-1992
15	Osman YURT	1992-1994
16	Necip AVCI	1994-1999
17	Mehmet TÜRK	1999-2004
18	Ahmet ARPACIOĞLU	2004-2014

19	Ahmet ÇAMYAR	2014-2018
20	Mehmet Yaşar SEZGÜL	2018-2019 (5 Ay)
21	Hüseyin TAVLI	2019- Devam Etmektedir.

8.2.BELEDİYE'NİN HUKUKSAL YAPISI VE MEVZUATI

Anayasamızın 127 inci maddesinde, mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmaktadır. Mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş olan Ünye Belediyesi, başta Anayasamız olmak üzere çeşitli mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde görevleri yerine getirmekte, bu görevlerini yerini getirirken yine değişik mevzuat hükümlerinden kaynaklanan yetkileri kullanmakta, dolayısıyla bu görev ve yetkileri bağlamında birçok sorumlulukları da beraberinde üstlenmektedir. Diğer taraftan Anayasamızın 127 inci maddesinde “Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir” hükmü de yer almaktadır. Bu doğrultuda, Belediyemizin görev, yetki ve sorumlulukları çeşitli kanunlarda belirtilmiştir. Belediye Başkanlığımızın, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen birçok kanun olmakla birlikte, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu belirleyici mevzuatlar kapsamındadır.

Ünye Belediyesinin mevzuat kapsamındaki yetki, görev ve sorumluluklarını aşağıdaki başlıklar altında ifade etmek mümkündür.

1. 5393 Sayılı Belediye Kanunu:

Kanunun 14. Maddesinde “Belediyenin görev ve sorumlulukları” aşağıdaki şekilde yer almaktadır. Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; a. İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibvi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre şartları, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyelerde mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.

b. Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir, kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir. Amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardım yapar ve gerekli desteği sağlar. Her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

c. Belediyenin Görev ve Sorumlulukları İle İlgili Diğer Hükümler Şunlardır;

Belediyelerin birinci fıkranın (b) bendi uyarınca, sporu teşvik amacıyla yapacakları nakdi yardım bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın binde yedisini geçemez.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.

5393 Sayılı Belediye Kanununun;

38'inci maddesi gereği; Belediye Başkanının görev ve yetkileri içinde: Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilere yönelik hizmetleri yürütmek ve engelliler merkezi oluşturmak,

60'uncu maddesi gereği: Belediyenin giderleri bölümünde, dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar yer almaktadır. (Belediye yasasının 38 ve 60'uncu maddelerinde sınırları açıkça belirtilmemiş, ölçütleri belirlenmemiş de olsa yoksul ve muhtaçlara yardım konusunda Belediye başkanına yetki vermekte olup, ayrıca 4109 Sayılı yasayla Asker Ailelerinden Muhtaç olanlara yardım konusunda Belediyeleri görevli kılınmıştır.)

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinde "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- a. Belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.
- b. Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
- c. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.
- d. Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.
- e. Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletletmek; kaynak sularını işletmek veya işletletmek. f. Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletletmek.
- g. Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.

- h. Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
- i. Borç almak ve bağış kabul etmek
- j. Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettiirmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.
- k. Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek
- l. Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- m. Belde de ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, iz insiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek
- n. Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.
- o. Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliğı oluşmaması için gereken tedbirleri almak.
- p. Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunları n belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiğı bütün işleri yürütmek
- r. Belediye mücavir alan sınırları içerisinde 05.11.2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 26.09.2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına kent ve yapı estetiğı ile elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak ücret karşılığında yer seçim belgesi vermek.
- s. Belediyenin yetkileri ve imtiyazları ile ilgili diğer hükümler ise şunlardır;

(r) bendine göre verilecek yer seçim belgesi karşılığında alınacak ücret Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenir. Ücreti yatırılmasına rağmen yirmi gün içinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır. Büyükşehir sınırları içerisinde yer seçim belgesi vermeye ve ücretini almaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir.

(l) bendinde belirtilen gayrisih hî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır.

Belediye; (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir.

Toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya Belediye Kanunu'nun 67 inci maddesindeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.

İl sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir.

İl sınırları içinde Büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.

Belediye ve bağlı idareler, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilirler.

Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.

Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

2. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu:

Kanunun 7. Maddesi gereği Büyükşehir sınırları içerisinde yer alan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve yetkileri aşağıdadır.

- a. Kanunlarla münhasıran Büyükşehir belediyesine verilen görevler ile birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.
- b. Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak.
- c. Sıhhi işyerlerini, 2 inci ve 3 üncü sınıf gayrisıhhi müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- d. Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, otopark, spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; mabetler ile sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak
- e. Defin ile ilgili hizmetleri yürütmek. f. Afet riski taşıyan veya can güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek ve yıkmak.
- g. Tarım ve Hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunmak.
- h. Büyükşehir belediyeleri birinci fıkranın (l), (s), (t) bentlerindeki görevleri ile temizlik hizmetleri ve adres ve numaralandırmaya ilişkin görevlerini belediye meclisi kararı ile ilçe belediyelerine devredebilir, birlikte yapabilirler.”

3. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve konuya ilişkin yönetmelik

Madde 4: Kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla, toplu yaşanan yerlerde beslenen ve barındırılan kedi ve köpeklerin sahiplerince kısırlaştırılması esastır. Bununla birlikte, söz konusu hayvanlarını yavruvatmak isteyenler, doğacak yavruları belediyece kayıt altına aldırarak bakmakla ve / veya dağıtımını yapmakla yükümlüdür.

Madde 6: Hiçbir kazanç ve menfaat sağlamamak kaydıyla sadece insani ve vicdani amaçlarla sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlara bakan veya bakmak isteyen ve bu kanunda öngörülen şartları taşıyan gerçek ve tüzel kişilere; belediyeler, orman idareleri, Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, mülkiyeti idarelerde kalmak koşuluyla arazi ve buna ait binalar ve demirbaşlar tahsis edilebilir. Tahsis edilen arazilerin üzerinde amaca uygun tesisler ilgili bakanlığın / idarenin izni ile yapılır.

Madde 15: İl Hayvanları Koruma Kurulu teşkil edilmekte, valinin başkanlığında, sadece hayvanların korunması ve mevcut sorunlar ile çözümlerine yönelik olmak üzere toplanmaktadır. Bahse konu kurul toplantılarına Belediye Başkanı ile belediyelerin veteriner işleri müdürü de katılmak zorundadır.

Madde 22: İşletme sahipleri ve belediyeler hayvanat bahçelerini, doğal yaşama ortamına en uygun şekilde tanzim etmekle ve ettirmekle yükümlüdürler.

4. 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu

Madde 4: Doğrudan doğruya şehir ve kasabalar, köyler hıfzıssıhhasına veya tıbbi ve içtimai muavenete mütaallik işlerin ifası belediyelere ve idarei hususiyelere ve sair mahalli idarelere tevdi edilir.

Madde 20: Belediyelerin umumi hıfzıssıhha ve içtimai muavenete taallük eden mesailden ifasile mükellef oldukları vazifeleri aşağıda zikredilmiştir;

- İçilecek ve kullanılacak evsafı fenniyeyi haiz su celbi
- Lağım ve mecralar tesisatı Mezbaha inşaatı. Mezarlıklar tesisatı ve mevta defni ve nakli işleri.
- Her nevi muzahrafatın teb'it ve imhası.
- Meskenlerin sıhhi ahvaline nezaret
- Sıcak ve soğuk hamamlar tesisi
- (Mülga: 24.6.1995-KHK- 560/21 md; Aynen kabul: 27.5.2004-5179 / 37 md .)
- Umumi mahallerde halkın sıhhatine zarar veren amilleri izale
- Sari hastalıklarla mücadele işlerine muavenet
- Hususi eczane bulunmayan yerlerde eczane küşadı
- İlk tıbbi imdat ve muavenet teşkilatı
- Hastane, dispanser, süt çocuğu, muayene ve tedavi evi, aceze ve ihtiyar yurtları ve doğum evi tesis ve idaresi
- Meccani doğum yardımı için ebe istihdamı.

Madde 22: Belediyeler ve vilayetler hususi idarelerince sıhhi ve içtimai hizmetlerden hangilerinin ifası mecburi ve hangilerinin ihtiyari olduğu hususi kanunlarına tevfikan tayin ve bu hizmetlerde istihdam edilecek tabip ve memurların kadroları İcra Vekilleri Heyetince musaddak bir talimatname ile tespit olunur. Hükümet tabipleri olmayan yerlerde belediye tabipleri nizamnamesine tevfikan Hükümet tabiplerinin ifasıyla muvazzaf oldukları vazifelerle mükelleftirler.

Madde 23: Her vilayet merkezinde bir umumi hıfzıssıhha meclisi toplanır. Belediye başkanı ve belediye tabibi bu meclisin üyesidir.

Madde 65: Sari bir hastalık zuhur ettiği veya zuhurundan şüphelenildiği veya sari ve salgın bir hastalıktan vefat vuku bulduğu veyahut vefatın sari ve salgın hastalık tesiri ile husule geldiğinden şüphe edildiği ihbar olunur olunmaz hükümet tabipleri veya bulunmadığı mahallerde belediye tabipleri mahallinde lazım gelen tetkikatı icra ve hastalığın muhakkak olup olmadığını ve zuhuru sebeplerini tahkik ile mafevke işaretler. Sari hastalıklar tetkikatı yapan tabiplere bütün devlet kuvvetleri müzaherete mecburdurlar.

Madde 86: İçinde sari ve salgın hastalıklardan biri çıkan binalarla bitişik binalar sahipleri hastalığın izalesine hadim ve yayılmasına mani olmak üzere sıhhiye memurlarının gösterecekleri sıhhi mahzurları ıslaha mecburdurlar. Sahipleri yapmazsa hükümet veya belediyelerce yapılıp, masarifi, Maliye memurlarınca, Tahsili Emval Kanununa tevfikân tahsil olunur.

Madde 105: Frengi ve Belsoğukluğu ve yumuşak şankır müptelaları bütün resmi sıhhat müesseselerinde veya hükümet ve belediye tabipleri tarafından parasız tedavi edilir.

Madde 118: Hükümet veya Belediye tabiplerinin veya tabibi müdavilerinin talebi üzerine veremlilerin ikametgahları ve eşyaları meccanen tathir ve tephir olunur.

Madde154: Hükümet ve Belediye Tabipleri ve ebeleri fakir kadınların doğurmasından meccanen yardıma mecburdurlar.

Madde161: Metruk çocukları altı yaşını ikmal edinceye kadar mahalli belediyeler i, belediye olmayan yerlerde köy heyeti ihtiyarileri himayeye mecburdurlar. Hususi müessesesi olmayan yerlerde belediyeler bu çocukları icap ederse aileler nezdine verirler. Altı yaşından sonra bu çocukların himayesi ve tahsil ettirilmesi Maarif Vekaletince deruhte olunur.

Madde162: Nüfusu on binden fazla olan mahallerde belediyeler bir “ Süt çocuğu muayene ve müşavere evi “ tesis ederler. Nüfusu kırk binden fazla olan mahallerde bunlara merbut olmak üzere “ Süt Damlası “ tesis edilir. Nüfusu yüz binden fazla olan mahallerde bu müesseseler ihtiyaca göre tezyit olunur.

Madde168: Her şehir ve kasaba belediyeleri o şehir ve kasabanın vüs’at nüfusunun adedine göre icap eden büyüklükte küçük çocukların temiz hava almasına mahsus bir veya müteaddit bahçeler ve spor meydanları vücuda getirmeğe mecburdurlar.

Madde 181: Umumi sıhate taalluk edip (183) üçüncü maddede envai zikredilen eşya ve levazım, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin teftiş ve murakabesine tabidir. Belediye teşekkül etmiş olan mahallerde bu murakabe vekaletinin bu kanun dairesinde ıstar edeceği nizamnamelerle talimatlara tevfikân belediye tarafından ve belediyelerin bulunmadığı yerlerde vekalet sıhhi teşkilatına mensup memurlar tarafından icra edilir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı belediyelerin bu teftiş ve murakabe

hizmetlerini sürekli kontrol edebileceği gibi, lüzum gördüğü yerlerde veya lüzum görülen işlerde doğrudan doğruya teftiş ve murakabe etmek üzere memur görevlendirir.

Madde 212: Her şehir ve kasaba belediyesi şehir ve kasabanın haricinde ve meskenlerden kafi miktarda uzakta olmak üzere şehir ve kasabanın nüfusuna ve senelik vefiyatı umumiyesine nispetle lazım gelen bir veya müteaddit mezarlık mahalli tesisine mecburdur. Bu mezarlıkların tanzim ve iyi bir halde muhafazası mahalli belediyelere aittir. Mezarlıkların etrafı behemehal duvarlarla tahdit edilir.

Madde 216: Belediye tabipleri olan yerlerde defin ruhsatıyerleri bu tabipler tarafından, bulunmadığı takdirde Hükümet tabipleri tarafından mevtanın muayenesinden sonra verilir. Ölümüne sebep olan hastalık esnasında tedavi eden tabibin verdiği ruhsatname resmi tabipler tarafından tasdik edilmek şartıyla muteberdir.

Madde 217: Hükümet veya Belediye Tabipleri icabı halinde esbabı vefatı tayine medar olmak üzere tabibi müdavinin raporunu talep edebilirler. Tabibi müdaviler talep vukuunda bu raporu vermeğe mecburdurlar.

Madde 227: Cesetlerin tamamıyla tahallül tefessühünden evvel mezarlar açılarak ölülerin çıkarılması için behemehal mahalli belediyesinin müsaadesi alınmak lazımdır. Adli otopsiler bu hükümden müstesnadır. Yalnız mahalli belediyesine keyfiyet bildirilir.

Madde 228: Bir ölünün gerek defninden evvel ve gerek defninden sonra bir kasabadan diğerine nakli için vefat veya defin mahalli olan şehir veya kasaba belediyesinin vesikası istihsal olunur.

Madde 239: Suları içilmeğe ve ev işlerinde kullanılmağa mahsus hususi ve umumi kuyuların ve sarnıçların televvüs eyledikleri veya televvüse maruz buldukları takdirde bunların ıslahını takibe belediyeler mecburdurlar. Sahipleri tarafından ıslah ve televvüs tehlikesi berteraf edilmeyen kuyular masrafı sahibinden devlet emvali gibi tahsil edilmek üzere belediye tarafından ıslah edilir.

Madde 240: Umuma satılan memba suları mahalli belediyesinin sıhhi murakabesi altında bulunur.

Bunlara ve bütün içme suları nakliyatına ait kapların vasıfları ve bu kaplara doldurma ve sevkleri belediyelerce tayin olunur.

Madde 248: Belediyesi olan şehir ve kasabada sokakların yıkanmak ve süpürülmek suretiyle temiz tutulması mecburidir. Toplanan süprüntüler bunların etrafa yayılmasına ve dökülmesine mani olacak vasıtalarla nakledilerek şehir ve kasabanın vaziyetine göre en münasip olarak kabul edilen şekilde imha ve ihrak edilir. Nüfusu elli binden fazla olan şehirlerde bu süprüntüden istifade edilmek üzere lazım gelen tesisat yapılır.

Madde 250: Mahalli belediyelerin ruhsatı olmaksızın her nevi mesken ve umuma mahsus binaları inşası memnudur. Müsaadenin istihsali için binanın projesi belediyeye tevdi edilir. Bunlardan umuma

mahsus binalara ait bulunanlar hakkında sıhhiye heyetinin mütalaası alındıktan ve meskenlere ait olanların Sıhhat Vekaleti tarafından tespit edilecek, sıhhi şartlara muvafık bulunduğu ve her nevi binanınki mevzu nizamlara da uygun olduğu anlaşıldıktan sonra proje sahibine iade ve inşaaat müsaade edilir. Bina sahipleri projelerin tevdiinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında bir cevap almadıkları takdirde inşaaat başlamakta muhtardırlar.

Madde 258: Bütün oteller, hanlar ve misafırhanelerin sıhhi şartları mecburi ve asgari olarak ihtiva etmeleri lazım gelen müstemilatı belediyelerce, belediye hudutları haricindeki yerlerde vilayet veya kaza sıhhat memurlarınca tayin ve murakabe edilir.

Madde 266: Her şehir ve kasaba belediyesi bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren bir sene zarfında o şehir veya kasabanın ihtiyaçlarını a göre bu kanunun gösterdiği sıhhi hususlara ait bir zabıta talimatnamesi tertip eder. Bu nizamname, meskenlerin ihtiva etmeleri lazım gelen asgari müstemilatı, umumi ve müşterek ikametgahlardaki ikamet şeraitini, gıda maddeleri satılan veya sair temizliğe müteallik işlerle işğal edilen mahallerin, han, otel, misafırhane, eğlence mahalleriyle bütün umumi yerlerin sıhhi şartlarını ve umumiyetle şehrin sıhhat ve temizliğine taalluk eden hususlara ait riayetleri lazım gelen kaideleri ihtiva eder.

Madde 283:(Değişik:23.01.2008 – 5728 / madde 49) Bu kanunda yazılı belediye vazifelerine taalluk edip 266'ıncı maddede gösterilen sıhhi zabıta nizamnamesinde mezkur memnuiyetlere muhalif hareket edenlerle mecburiyetlere riayet etmeyenler; 15.05.1930 tarihli 1608 sayılı kanunla değişik 16.04. 1924 tarihli ve 468 sayılı kanun mucibince cezalandırılır. (Bu kanunun 84'üncü maddesinde; 1593 sayılı Kanunun, belediyenin sorumlu ve yetkili olduğu görev ve hizmetlerle sınırlı olup, 03.07.2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kan unu hükümlerine ilişkin bir aykırılık olması halinde, 5393 sayılı kanun esaslarının uygulanacağı, belirtilmiştir.)

5. 3194 sayılı İmar Kanunu

Madde 7 - Hali hazır harita ve imar planlarının yapılmasında aşağıda belirtilen hususlara uyulur. a. Hali hazır haritası bulunmayan yerleşim yerlerinin halihazır haritaları belediyeler veya valiliklerce yapılır veya yaptırılır. Bu haritaların tasdik mercii belediyeler ve valilikler olup tasdikli bir nüshası Bakanlığa, diğer bir nüshası da ilgili tapu dairesine gönderilir. b. Son nüfus sayımında, nüfusu 10.000'i aşan yerleşmelerin imar planlarının yaptırılmaları mecburidir. Son nüfus sayımında nüfus 10.000'i aşmayan yerleşmelerde, imar planı yapılmasının gerekli olup olmadığına belediye meclisi karar verir. Mevcut imar planları yürürlüktedir. c. Mevcut planların yerleşmiş nüfusa yetersiz olması durumunda veya yeni yerleşme alanlarının acilen kullanmaya açılmasını temin için; belediyeler veya valiliklerce yapılacak mevzi imar planlarına veya imar planı olmayan yerlerde Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre uygulama yapılır. Haritaların alınmasına veya imar planlarının tatbikatına memur edilen

vazifeliler, vazifelerini yaparken 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 7'inci maddesindeki salahiyeti haizdir.

Madde 8 – Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur. b. İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süre ile eşzamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi on beş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar. Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak yerler valilik veya ilgisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. Onay tarihinden valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle ve eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık süre içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır. İtiraz ve planlar valilikçe on beş gün içinde incelenerek kesin karara bağlanır. Kesinleşen imar planlarının bir kopyası Bakanlığa gönderilir. İmar planları alenidir ve bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planlarının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçık halinde getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir. c. Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaçlar dışında kullanılmak üzere planlanamaz.

Madde 10 – Belediyeler: imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç 3 ay içinde, bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlarlar. Beş yıllık imar programlarının görüşülmesi sırasında ilgili yatırımcı kamu kuruluşlarının temsilcileri görüşleri esas alınmak üzere Meclis toplantısına katılır. Bu programlar, Belediye Meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşir. Bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanlar, ilgili kamu kuruluşlarına bildirilir. Kamu kuruluşlarına tahsis edilen yerler ilgili kamu kuruluşlarıncı program süresi içinde kamulaştırılır. Bu amaçla gerekli ödenek kamu kuruluşlarının yıllık bütçelerine konulur. İmar Programlarında, umumi hizmetlere ayrılan yerler ile özel kanunları gereğince kısıtlama onulan gayrimenkuller kamulaştırılınca veya umumi hizmetlerle ilgili projeler gerçekleştirilinceye kadar bu yerlerle ilgili olarak diğer kanunlarla verilen haklar devam eder.

6. 2872 sayılı Çevre Kanunu

Madde-11: Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre

katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıklarla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. (Çevre Kanununa dayanılarak hazırlanan yönetmeliklerde atıkların toplanması ilçe belediyelerine, atıkların yok edilmesi ise Büyükşehir Belediyesine ait görevlerdir)

7. 7775 sayılı Gecekondu Kanunu

Madde 7 – Belediyelerin mülkiyetinde bulunan ve bundan sonra bu kanuna göre mülkiyetine geçecek olan arazi ve arsalar, belediye meclisi kararı ile belli edilip, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca uygun görülenler, bu kanun hükümleri dairesinde konut yapımına ayrılır. (5216 sayılı Kanunun 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile Büyükşehir Belediyesi bulunan illerde Büyükşehir Belediyelerine verilmiş olup, Büyükşehir Belediyesinin bu yetkilerini İlçe Belediyelerine devir veya birlikte kullanacakları hüküm altına alınmıştır.)

8. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun

Madde 22: Başkanlığı Sanayi ve Ticaret İl Müdürü veya görevlendireceği bir memur tarafından yürütülen tüketici sorunları hakem heyeti; belediye başkanının konunun uzmanı belediye personeli arasından görevlendireceği bir üye, baronun mensupları arasından görevlendireceği bir üye, ticaret ve sanayi odası ile esnaf ve sanatkar odalarının görevlendireceği bir üye ve tüketici örgütlerinin seçecekleri bir üye olmak üzere başkan dahil beş üyeden oluşur. Ticaret ve sanayi odası ya da ayrı ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odası ile esnaf ve sanatkar odalarının görevlendireceği üye, uyuşmazlığın satıcı tarafını oluşturan kişinin tacir veya esnaf ve sanatkar olup olmamasına göre ilgili odaca görevlendirilir.

9. 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

10.3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

Bu Kanunun amacı, sanayi, tarım ve diğer işyerleri ile her türlü işletmeleri, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi işlerinin basitleştirilmesi ve kolaylaştırmaktır.**11.5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**

Madde-13: Sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmetleri belediyeler tarafından da verilir. Belediyeler bu hizmetlerin sunumu sırasında gerekli gördüğü hallerde, halk eğitim ve çıraklık eğitim merkezleri ile işbirliği yapar. Özürlünün rehabilitasyon talebinin karşılanamaması halinde özürlü, hizmeti en yakın

merkezden alır ve ilgili belediye her yıl bütçe talimatında belirlenen miktarı hizmetin satın alındığı merkeze öder.

Geçici Madde 3 - Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerinin özürülülerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri alır. (Özürülülere yönelik olarak Belediyeler bünyesinde gerçekleştirilen çeşitli hizmetler; yardıma muhtaç olan özürülülerin barınması için bakım ve rehabilitasyon merkezleri açmak; danışma ve rehberlik merkezleri açmak; ücretsiz muayene ve ilaç yardımı yapmak; aynı ve nakdi yardımlarda bulunmak; belediye otobüslerinden ücretsiz veya indirimli yararlanmalarını sağlamak; özel kurslar düzenlemek; yarışmalar, şenlikler, geziler ve spor müsabakaları düzenlemektir. 5378 sayılı Özürülüler Kanunu ile Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerine sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerinin özürülülerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri 2012 yılına kadar almakla ve mevcut özel ve kamu toplu taşıma araçlarını özürülüler için erişilebilir durumuna getirmekle görevlendirilmiştir.

12.5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu

Bu Kanun'a göre, Milli Eğitim Bakanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve yerel yönetimler, aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- Danışmanlık tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye,
- Barınma tedbiri, barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlamaya, (Söz konusu yasayla çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol gösterme ve barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlama gibi tedbirlerin yerel yönetimlerce de yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca 5393 sayılı yasanın 14'üncü maddesinde yer alan "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar." şeklindeki düzenleme ile Çocuk Koruma Kanununda verilen görevin sınırları belirlenmiştir.)

13.2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu

Madde 15: Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahallî idare birlikleri tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği fonksiyonda kullanılmak kaydıyla kamulaştırabilirler. (Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görmesi ile, Vakıflar Genel Müdürlüğü, il özel idareleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, yukarıda sözü geçen maliklere lüzum görülen hallerde, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının koruma, bakım ve onarımlarına, teknik eleman ve ödenekleri ile yardımda bulunabilirler.)

14.2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Madde 10: Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi göz önünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.” (Yasa ve yönetmelik hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediyelerinin yetkilerinin destek hizmetiyle sınırlı olduğu, denetim ve ceza tutanağı düzenleme gibi yetkilerinin bulunmadığı görülmektedir. Öte yandan Elektronik Denetleme Sistemi ile yapılan tespitlere dayanılarak kesilen cezalardan belediyelere pay ayrılmasına ilişkin Karayolları Trafik Kanununda yapılan düzenleme ile belediyelere ek gelir sağlanmış. Ancak, belediyelerin trafik hizmetlerini yürütürken yaptırım gücüne sahip olmaması, imar mevzuatı ile ilintili otopark hizmetleri, toplu taşıma araçlarının güzergahlarının belirlenmesi konularında yetkilerin büyükşehir belediyelerinde olması, ilçe belediyelerinin bu görevlerinin kağıt üzerinde kalmasına neden olmaktadır.)

15. 4109 sayılı Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanun

Madde1 – Hazarda ve seferde 45 günden ziyade müddetle askerlik hizmetinde bulunanların muhtaç ailelerine yardım yapılır. Bu yardım askerin hizmete alındığı tarihten başlar, terhis takip eden 15 günün hitamında sona erer. Kanuni sebep ve salahiyete müstenit olmaksızın vazifesinden ayrılmış olanların ailelerine yapılmakta olan yardım, resmi ittila tarihinden itibaren, iltihakında tekrar devam olunmak üzere derhal kesilir.

16. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Bu kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir.

17. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu

Bu kanunun amacı; kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

18. 2464 sayılı Belediye Gelirleri ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu

Bu kanunlar kapsamında Belediye vergileri ve harçları düzenlenmiştir.

Buna göre;

a. Belediye Vergileri

□ İlan ve Reklam Vergisi (2464 /12.md. – 1319/16.md.)

□ Eğlence Vergileri (17.md. – 22. Md.)

□ Çeşitli Vergiler

• Haberleşme Vergisi (29. Md. – 33. Md.)

• Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi (34. Md. – 39. Md.)

• Yangın Sigortası Vergisi (40. Md. - 44.md.)

• Çevre Temizlik Vergisi (Mükerrer 44. Md.)

b. Belediye Harçları

□ İşgal Harcı (52.md.- 57.md.)

□ Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı (58.md.- 62.md.)

□ Kaynak Suları Harcı (63.md. – 66.md.)

□ Tellallık Harcı (67.md.- 71.md.)

□ Hayvan Kesimi, Muayene ve Denetleme Harcı (72.md.- 75.md.)

□ Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı (76.md.-78.md.)

□ Bina İnşaat Harcı (Ek Md.1 – Ek Md.7)

□ Çeşitli Harçlar (79.md. – 85.md.)

• Kayıt ve Suret Harcı

• İmara İlişkin Harçlar

• İşyeri Açma İzni Harcı

• Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcı

• Sağlık Belgesi Harcı

• Esnaf Belgesi Muafılığı Harcı

c. Harcamalara Katılma Payları (86.md. – 94.md.)

19.2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun Bahse konu kanun kapsamında, verilecek payların hesaplanması, dağıtımı ve tahsiline ilişkin esaslara yer verilmektedir.

20. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6183 sayılı Amme Alacaklarını Tahsil Usulü Hakkında Kanun

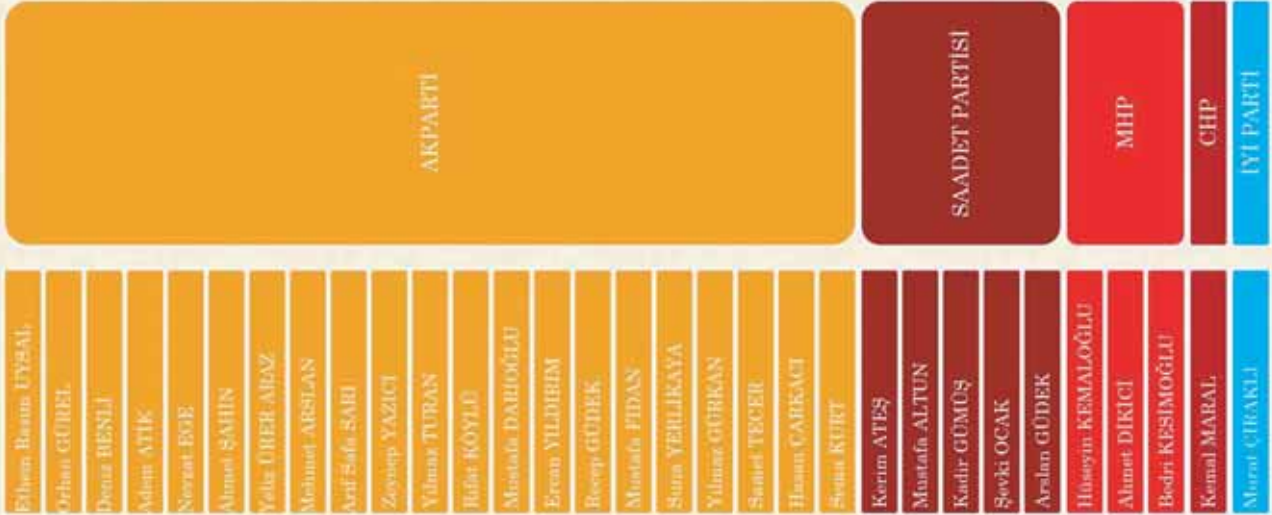
Bu kanun kapsamında; belediye vergilerinin tarh, tahakkuk, tebliğ ve tahsiline ilişkin hususlara yer verilmektedir.

8.3.BELEDİYE'NİN KURUMSAL YAPISI

Ünye Belediyesi'nin yasayla belirlenmiş yürütme organlarını Belediye Başkanı, Belediye Meclisi ve Belediye Encümeni oluşturmaktadır.

8.3.1.BELEDİYE MECLİSİ

Belediye Meclisi

5393 Sayılı Belediye Kanununa göre Belediye Meclisi

Madde 17- Belediye Meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluşur.

Madde 18 - Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır;

- Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek.
- Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

- c) Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, Büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını kabul etmek. Belediye sınırları il sınırları olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni plânı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır.
- d) Borçlanmaya karar vermek.
- e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis seklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar vermek.
- f) Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.
- g) Şartlı bağışları kabul etmek.
- h) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beş bin 'TL' den fazla dava konusu olan belediye uyumsuzluklarını sulh ile tasfiyeye, kabul ve feragat karar vermek.
- i) Bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artısına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.
- j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap -işlet veya yap -işlet -devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.
- k) Meclis başkanlık divanını ve encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.
- l) Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.
- m) Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- n) Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıttıcı amblem, flama ve benzerlerini kabul etmek.
- o) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.
- p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığı'nın izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına; kardeşkent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri

geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek

r) Fahr hemşerilik payesi ve beratı vermek.

s) Belediye başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.

t) Mücavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar vermek.

u) İmar plnlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek kabul etmek.

8.3.2.BELEĐĐYE ENCMENĐ

Belediye Encümeni

Hüseyin TAVLI
Belediye Başkanı

Nebati ALTUN
Yazı İşleri Müdürü

Vural YILDIRIM
İmar ve şehircilik Müdürü

İsmail ÇINKIL
Mali Hizmetler Müdürü

Mehmet ASLAN
Meclis yesi

Ercan YILDIRIM
Meclis yesi

Arif Safa SARI
Meclis yesi

5393 Sayılı Belediye Kanununa göre Belediye Encümeni

Madde 33.- Belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında;

a. İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi yeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği  ye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki ye olmak üzere yedi kişiden,

b. Diğer belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği iki üye, mali hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği bir üye olmak üzere beş kişiden, oluşur.

c. Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder.

d. Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak ilgili birim amirleri, belediye başkanı tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

Madde 34 - Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır.

a. Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b. Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c. Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.

d. Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e. Kanunlarda öngörülen cezaları vermek

f. Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g. Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralınmasına karar vermek.

h. Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek

i. Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.

8.3.3.BELEDİYE BAŞKANI

Ünye Belediye Başkanı görevini 31 Mart 2019 yerel seçimlerinden itibaren Hüseyin TAVLI yürütmektedir.

5393 Sayılı Belediye Kanununa göre Belediye Başkanı

Madde 37 - Belediye Başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Belediye başkanı, görevinin devamı süresince siyasî partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz.

Madde 38- Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır.

- a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.
- b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.
- c) Belediyeyi Devlet dairelerinde ve tö renlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.
- d) Meclise ve encümene başkanlık etmek.
- e) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- h) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.
- i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.
- j) Belediye personelini atamak.
- k) Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.
- l) Şartsız bağışları kabul etmek.
- m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.
- n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, özrürlürlere yönelik hizmetleri yürütmek ve özrürlürler merkezini oluşturmak.
- o) Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak.
- p) Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

8.3.4. MEVZUAT ANALİZİ

Ünye Belediyesi görev, yetki ve imtiyazlarını kullanırken esas aldığı almaları birçok kanun ve yönetmelik bulunmaktadır. Bu çerçevede değerlendirilen Kanun ve Yönetmelikler aşağıdaki listelerde gösterilmiştir.

Kanunlar

KANUNLAR					
Sıra No	Doküman No	Dokümanın Adı	Tarihi	Değişiklik No	Değişiklik Tarihi
1	237	Taşıt Kanunu	12.01.1961		
2	394	Hafta Tatili Hakkında Kanun	2.01.1924	4854	6.05.2003
				5728	8.02.2008
3	442	Köy Kanunu	18.03.1924	3367	20.05.1987
4	634	Kat Mülkiyeti Kanunu	23.06.1965	2814	13.04.1983
				5711	14.11.2007
5	657	Devlet Memurları Kanunu	14.07.1965	6111	13.02.2011
6	775	Gecekondu Kanunu	30.07.1966	5609	28.03.2007
				5728	8.02.2008
				5793	6.08.2008
7	818	Borçlar Kanunu	8.12.2001	5399	15.07.2005
8	832	Sayıştay Kanunu	27.02.1967	6085	3.12.2010
9	1319	Emlak Vergisi Kanunu	11.08.1970	4751	9.04.2002
10	1593	Umumi Hıfzısıhha Kanunu	6.05.1930	5179	5.06.2004
				5728	8.02.2008
11	2004	İcra ve İflas Kanunu	19.06.1932	5358	1.06.2005
12	2464	Belediye Gelirleri Kanunu	29.05.1981	4444	14.08.1999
13	2644	Tapu Kanunu	29.12.1934	5444	7.01.2006
14	2821	Sendikalar Kanunu	5.05.1983		
15	2822	Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu	7.05.1983		
16	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu	23.07.1983	5226	27.07.2004
17	2872	Çevre Kanunu	9.08.1983	5491	13.05.2006
18	2886	Devlet İhale Kanunu	8.09.1983	4734	4.01.2002
				5812	20.11.2008

19	2985	Toplu Konut Kanunu	17.03.1984	5273	8.12.2004
20	2942	Kamulaştırma Kanunu	4.11.1983	4650	5.05.2001
21	2946	Kamu Konutları Kanunu	11.11.1983		
22	2972	Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun	18.01.1984		
23	2981	İmar Affı Kanunu	24.02.1984	5006	17.12.2003
24	3071	Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun	1.11.1984	4778	2.01.2003
25	3194	İmar Kanunu	9.05.1985	5006	17.12.2003
26	3213	Maden Kanunu	4.06.1985	5177	5.06.2004
				5995	24.06.2010
27	3285	Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu	8.05.1986	5074	22.01.2004
28	3516	Ölçüler ve Ayar Kanunu	21.01.1989		
29	3572	İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanunu	14.06.1989		
30	3628	Mal Bildirimde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu	19.04.1990		
31	3723	Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	8.05.1991		
32	3998	Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun	9.06.1994		
33	4077	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	23.02.1995	4822	6.03.2003
34	4342	Mera Kanunu	25.02.1998		
35	4688	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu	25.06.2001	5198	6.07.2004
36	4708	Yapı Denetimi Hakkında Kanun	29.06.2001		
37	4735	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu	5.01.2002	5812	5.03.2009
38	4904	Türkiye İş Kurumu Kanunu	25.06.2003		
39	4958	Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu	29.07.2003		
40	4982	Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	9.10.2003		
41	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	24.12.2003	5436	22.12.2005
42	5179	Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair K.H.K.'nin değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	27.05.2004	5996	11.06.2010
43	5187	Basın Kanunu	9.06.2004		
44	5199	Hayvanları Koruma Kanunu	24.06.2004		
45	5216	Büyükşehir Belediyesi Kanunu	10.07.2004	5390	13.07.2005
46	5237	Türk Ceza Kanunu	1.06.2005	5377	29.06.2005
47	5253	Dernekler Kanunu	4.11.2004		

48	5302	İl Özel İdaresi Kanunu	22.02.2005		
49	5326	Kabahatler Kanunu	30.03.2005	5560	6.12.2006
				6217	31.03.2011
50	5393	Belediye Kanunu	13.07.2005		
51	5434	Emekli Sandığı Kanunu	8.06.1949	4567	17.05.2000
				4827	16.03.2003
				4839	3.04.2003
				4919	15.07.2003
52	5502	Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu	16.05.2006		
53	6183	Amme Alacaklarının Tahsili	28.07.1953	5479	8.04.2006
		Usulü Hakkında Kanun			
54	6245	Harcırah Kanunu	10.02.1954	5335	21.04.2005
55	6360	13 İlde B. Şehir Belediyesi 26 İlçe kurulması ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanun	12.11.2012		
56	6570	Gayrimenkul kiralari hakkında Kanun	27.05.1955	4531	18.02.2000
57	6762	Türk Ticaret Kanunu	20.06.1956	5136	20.04.2004
58	7201	Tebliğat Kanunu	11.02.1959	4829	27.03.2003
59	7269	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun	15.05.1959		
60	4123	Tabii afet nedeniyle meydana gelen hasar ve tahribata ilişkin hizmetlerin yürütülmesine dair kanun	23.07.1995		

YÖNETMELİKLER

Sıra No	Doküman No	Dokümanın Adı	Tarihi	Değişiklik No	Değişiklik Tarihi
1	1831144	Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği	27.07.1973	15655	11.12.2009
2	1255188		17.09.1982	10286	13.01.1986

		Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik		9138	4.07.2005
3	82/5105	Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmelik	16.07.1982	2048	7.08.1991
				3459	10.12.2001
4	1403841	Devlet Memurlarının Şikayet ve Müracaatları Hakkında Yönetmelik	28.11.1982	1837	5.05.2011
5	83/6525	Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik	19.04.1983	13709	26.05.2008
6	91/2268	Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği	14.09.1991	1437	10.02.2011
7	99/12647	Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik	15.03.1999	192	1.03.2010
8	23952	İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmelerdeki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik	2.02.2000	27278	4.07.2009
9	7754	Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınma Şartları İle Yapılacak Yarışma Sınavları Hakkında Yönetmelik	20.08.2004	2192	22.08.2011
10	12428	775 sayılı Gecekondu Kanunu Uygulama Yönetmeliği	17.10.1966	24622	26.12.2001
11	17435	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	21.08.1981		
12	20814	Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	14.03.1991	24736	25.04.2002
				25777	5.04.2005
13	24777	Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği	6.06.2002	25318	16.12.2003
				26939	17.07.2008
				27905	14.03.2011
14	25353	Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	21.01.2004	26952	30.07.2008
				27537	30.03.2010
15	25791	Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	19.04.2005	27537	30.03.2010

16	26562	Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	24.06.2007	28035	24.08.2011
17	25406	Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	18.03.2004	27533	26.03.2010
18	22990	Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik	15.05.1997	23222	6.01.1998
19	18916	Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik	2.11.1985	23804	2.09.1999
				24345	17.03.2001
				27900	9.04.2011
20	19910	3194 sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik	25.08.1998	27714	29.09.2010
21	21624	Otopark Yönetmeliği	1.07.1993		
22	26490	Belediye Zabıta Yönetmeliği	11.04.2007		
23	22000	Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği	24.07.1994	27449	31.12.2009
24	20522	Ölçü ve Ölçü Aletleri Damga Yönetmeliği	18.05.1990	26400	11.01.2007
25	9207	İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	14.07.2005	11882	13.04.2007
				671	25.07.2010
				1900	3.07.2011
26	748	Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik	10.08.1990	2	5.02.2010
27	23419	Mera Yönetmeliği	31.07.1998	27857	25.02.2011
28	24491	Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği	12.08.2001	27305	31.07.2009
				27981	1.07.2011
29	24968	Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği	19.12.2002		
30	24968	Danışmanlık Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği	19.12.2002		
31	24968	Mal Alımları Denetim, Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik	19.12.2002	25853	22.06.2005
				27277	3.07.2009
32	24968	Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği	19.12.2002	27159	4.03.2009
33	25226	Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği	11.09.2003	26092	26.02.2006
				27159	4.03.2009
34	25226	Mal Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği	11.09.2003	27159	4.03.2009
				27511	4.03.2010

				27996	16.07.2011
35	25226	Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği	11.09.2003	27159	4.03.2009
				27458	10.01.2010
				27996	16.07.2011
36	25226	Danışmanlık Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği	11.09.2003	27159	4.03.2009
				27996	16.07.2011
37	7189	Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	19.04.2004	9585	31.01.2005
38	26040	Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	31.12.2005		
39	26040	İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar	31.12.2005		
40	9912	Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	30.12.2005		
41	9913	Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	30.12.2005		
42	9972	Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	6.01.2006		
43	26104	Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği	10.03.2006		
44	26111	Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik	17.03.2006		
45	26150	Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik değişikliği	26.04.2006		
46	26179	Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	26.05.2006		
47	10654	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	26.06.2006		
48	10656	Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Genel	3.07.2006		

		Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bütçelerinden Yardım Yapılması Hakkında Yönetmelik			
49	10970	Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik	13.09.2006		
50	26315	Kamu İdarelerine Ait Taşınmazlarına Ait Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik	10.10.2006		
51	11058	Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	27.09.2006		
52	11545	Taşınır Mal Yönetmeliği	28.12.2006	504	4.05.2010
53	26624	Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliği	25.08.2007		
54	26713	Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik	27.11.2007		
55	13838	Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Yönetmeliği	22.02.1989	27169	14.03.2009
56	26166	Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği	12.05.2006		
57	26614	Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği	15.08.2007	28077	7.10.2011
58	9864	Belediye Tahsilat Yönetmeliği	21.03.1958		
59	25951	Belediyelerin Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi, Tahsisi, Kiralanması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik	29.09.2005		
60	25961	Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği	9.10.2005		
61	26313	Kent Konseyi Yönetmeliği	8.10.2006		
62	26442	Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik	22.02.2007		
63	4390	Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik	12.06.2002	12937	27.11.2007
64	26927	Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik	5.07.2008	27289	15.07.2009

8.4. ÜRÜN VE HİZMET ANALİZİ

Belediyemiz tarafından yukarıda yer alan “yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi” bölümünde sayılan mevzuatlar doğrultusunda sunulacak hizmetler ve elde edilecek çıktılar 10 başlık halinde gruplandırılmıştır.

Kent Planlama Hizmetleri

1/5000 ölçekli nazım imar planları doğrultusunda 1/1000 ölçekli imar ve islah planlarıyla parselasyon planları yapmak,

Doğal, kültürel ve diğer kaynakların toplum yararına akılcı kullanımını planlamak kent estetiğine uygun yapılaşmayı sağlamak,

Parselasyon planlarını tescil edilmek suretiyle Tapu kadastro Müdürlüğü’ne bildirmek,

Mimari ve mühendislik projelerini incelemek ve onaylamak,

İmar planlarında değişiklik yapmak,

Yasalara uygun yapılaşmaya hazır imarlı alanlar üretmek,

Parselasyon planlarıyla mahalli müşterek alanların tüm hak sahiplerinden eşit olarak alınarak sosyal adaleti ve dengeyi sağlamak,

İnşaat izni ve inşaatın bitiminde yapı kullanım izin belgesi vermek,

İmar planına aykırı ve kaçak yapılaşmayı önlemek ve aykırı inşaatları yıkmak,

İmar planlarına uygun yapılaşmayı hızlandıracak tedbirler almak,

Yapı denetim firmalarının yasa ve yönetmeliklerden doğan iş ve işlemlerini yapmak,

Belediyeye ait taşınmaz malların kayıtlarını düzenli olarak tutmak, alanda takip ve kontrol etmek,

Kamuya ayrılmış alanların kamuya terkini ya da kamulaştırma işlemini yapmak,

İlgili yasalar çerçevesinde hazineye ait gecekondulara tapu vermek ve bedellerini tahsil etmek,

Belediyemiz ile hisseli parsellerin izale-i şüyu çalışmaları yapmak,

Kamu yararı gerektiği hallerde gerçek ve tüzel kişilere ait malların kamulaştırma işlerini yapmaktır.

Altyapı ve Yapım

İlçe sınırları içindeki imarlı-imarsız bölgelerde yeni yollar açmak,

Tüm yol ve sokaklar ile sanat yapılarının, bakım ve onarımı ve asfaltlama işlerini yapmak,

Yaya yolları, merdivenli yol ile bu yollar için bordür, plak taş, kilit taş, mantar taşı gibi elemanlar üretmek,

Yaya bölgesi olarak düzenlenen alanları kent mobilyalarıyla donatmak,

Belediyeye ait iş makineleriyle diğer tüm makine, araç ve gereçlerin bakım-onarım, yedek parça ve sarf malzemelerini temin etmek,

Tehlikeli bölgelerde istinat duvarları yapmak,

Yol ve sokakların kar-buz çalışmasını yapmak,

Belediyeye ait bina, park, bahçe, çocuk oyun alanları, spor tesisleri ile diğer kültürel ve sosyal tesislerin projelendirilmesini ve organizasyonu yapmak

Belediyeye ait sosyal tesislerin bakım ve onarım işlerini yapmak,

İhale yöntemlerine göre yapılacak inşaat işleri için ihale dosyası hazırlamaktır.

Açık Alanlar

Belediyemizin sorumluluk alanı içindeki mevcut parklar, yürüme yolları, dinlenme alanları, çocuk oyun alanları, sokak ağaçları, refüj yeşil alanlar ile spor alanları ve diğer yeşil ve rekreasyon alanlarının günlük /aylık /mevsimlik tüm bakım, onarım, sulama çimlendirme vb. gibi işlerini yapmak,

İmar planlarında yeşil alan, park, bahçe, çocuk bahçesi, spor tesisi, yaya bölgesi ve rekreasyon alanı olarak tanımlanan alanların mülkiyetini araştırarak bu alanların etüt proje uygulamalarını yapmak,

Revize peyzaj mimari projelerinin planları ile uzun ve orta erimli park alanlarının master planlarını yapmak,

Park ve yeşil alanların ihtiyacı olan bitkisel materyal, toprak, gübre, çiçek, çalı ve ağaçları üretmek,

Park mobilyaları, oyun aletleri, basket potası, çöp kovası ve aydınlatma elemanlarını yapmak ve yerleştirmek,

İmara yeni açılan ve altyapı çalışması tamamlanmış sokakların ağaçlandırılmasını yapmak,

Mevcut Sokak ağaçlarının budanması ve bakımını yapmak,

Park ve yeşil alanlar için sera ve fidanlıklar kurmak ve işletmek,

Park ve bahçelerin bakımıyla ilgili olarak halka yönelik kurslar açmak, bilgilendirici kitap, broşür hazırlamak,

Belediye sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşlarına, okullar, kreşler , huzurevleri vb. kurumlara bank, çöp kovası, yeşil alan, spor alanı vs. konularında yardım etmek,

Halkın huzur ve güven içinde soluklanabileceği yeni yeşil alanlar üretmektir.

Çevre Koruma Hizmetleri

Sağlıklı bir toplum ve sağlıklı bir kent için gerekli olan çevre bilincini geliştirecek önlemler almak ve bu doğrultuda hizmet üretmek,

Ambalaj atıkları geri kazanımını sağlamak,

ÇED yönetmeliği kapsamında alınan izin, ruhsat ve yatırımların inşaat başlangıcında, işletme aşamasında gözlemek, kontrol etmek ve sonrasında da denetlemek,

Kömür depolarıyla, katı yakıt kullanan veya kirli duman çıkartarak havayı ve çevreyi kirleten konut ve işyerlerini denetlemek,

Bitkisel atık yağların kontrolü yönetmeliği gereğince kullanılmış kızartmalık yağların geri kazanımını sağlamak,

Görünüm ve ses kirliliğini önleyici tedbirler almak,

Konut, işyeri ve açık alanları ilaçlamak,

Çevre konusunda halkı bilinçlendirmektir.

Temizlik Hizmetleri

Ev ve işyeri atıklarının toplayarak depolama alanlarına nakletmek,

İlçe sınırları içindeki bulvar, cadde ve sokakları temizlemek ve çöplerini almak; semt pazarlarını, ibadet yerlerini, cadde ve sokakları yıkamak ve temizlemek,

Kanalizasyonu olmayan bölgelerde ev ve işyeri fosseptik kuyularını boşaltmak,

Park, bahçe ve oyun alanlarını temizlemektir.

Eğitim, Toplumsal ve Sosyal Hizmetler

Koruyucu sağlık önlemleri alarak toplum sağlığına katkıda bulunmak,

Dar gelirli toplum kesimlerine parasız sağlık hizmeti sunmak,

Acil yardım ve ambulans hizmetlerini geliştirmek,

Cenaze hizmetlerini yapmak,

Sihhi ve gayrisihhi işyeri ile konutların ve halkın toplu kullanımına açık olan alanların yasal çerçevede ve sağlığa uygun koşullarda çalışmasını ve kullanmasını sağlayıcı denetimler yapmak,

Sahipli-sahipsiz tüm hayvanların bakımını, barınmasını ve sağlıklarının korunmasını sağlamak ve üremesini kontrol altına almak,

Toplumun bulaşıcı hayvan hastalıklarından koruyucu önlemleri almak,

Zoonoz hastalıkların ortaya çıkmasını ve yayılmasını engelleyici tedbirler almak.Okul, yurt, huzurevi vb. gibi toplu yaşam ve barınma mekânlarında rutin sağlık taramaları yapmak,

Gündüz çocuk bakım ve etüt merkezlerini nitelik ve nicelik olarak arttırmak,

Kadınları, çocukları ve yaşlıları koruyacak önlemleri almak, eğitimler gerçekleştirmek,

Yoksul ve dar gelirli yurttaşlara yardım ederek sosyal eşitsizliği gidermek,

Mesleki eğitim projeleriyle işsizliği önleyici tedbirler almak ve istihdamı arttırmak,

Sivil toplum örgütlerin, toplum gönüllülerinin ve semt sakinlerinin enerjilerini birleştirerek toplumsal dayanışma ve yardımlaşmayı yaygınlaştırmak, alandaki örgütlerle işbirliği yapmak,

Engelli yurttaşlara iş ve eğitim olanakları sağlamak, danışmanlık hizmeti vermek,

Engellilerin kent yaşamına katılımını kolaylaştıran projeler geliştirmek,

Hemşerilerimizin evlendirme iş ve işlemlerini yapmak,

Gençlere yönelik eğitim/öğretim ve istihdam sağlayıcı faaliyetleri gerçekleştirmek, projeler üreterek uygulamaktır.

Kentsel Ekonomik Hayatın Düzenlenmesi ve Denetlenmesi

İlçemiz sınırları içindeki halka açık dinlenme, çalışma ve eğlenme yerleri dahil, tüm işyerlerine işyeri açma, çalışma izni, gıda, sicil belgesi, hafta tatili izin belgesi vermek,

İşyerlerinde kullanılan ölçü ve tartı aletlerini kontrol etmek, kira rayiç bedellerini tespit etmek,

Esnaf ve çevre denetimi ile pazaryeri denetimi yapmak,

İşportacılığı önlemek,

Üretici ve tüketici haklarını korumak,

Kayıt dışı ve merdiven altı üretimleri kayıt altına almak,

Üretici ve tüketiciyi buluşturacak projeler geliştirmek,

Ekonomik hayatı canlandıracak alternatif hizmetler üretmek,

Belli merkezlerde trafikten arındırılmış yeni yaya alanları düzenleyerek bu alanlarda sosyo -ekonomik canlılığı arttırmaktır.

Kültür Sanat Hizmetleri

Kültürel hizmetleri gerçekleştirmek,

Sanatsal hizmetleri gerçekleştirmek,

Semtlerde çok amaçlı kültür sanat merkezlerini yaygınlaştırmak,

Tarihi yapıları ve alanları korumak,

Panel, konferans, sergi festival, sanat atölyeleri vb. etkinlikler düzenlemek,

Amatör sporcu ve kulüplere destek vermek,

Ulusal ve uluslararası çeşitli yerel örgütlerle ilişki kurmak veya ortak faaliyetlerde bulunmak,

Kent Konseyi çalışmalarını sürdürmektir.

Kırsal Kalkınma ve Doğal Kaynaklar

Belediyemiz sınırları içinde bulunan köy ve diğer kırsal anlardaki doğal kaynakları koruyucu önlemler almak,

Bu bölgelerin ve dolayısıyla ilçemizin ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacak organik tarım projelerini destekleyerek uygulanmasına yardımcı olmak,

Bu bölgelerin kalkınması için ulaşım sorununu çözmek,

Organik tarım ve buna bağlı olarak organik tarım turizminin ve hayvancılığın gelişmesine yönelik projeleri hayata geçirmek üzere çalışmalar yapmaktır.

Kurumsal Yapı ve Yönetim

Belediye başkanının; ağırlama, temsil, ziyaret, tören vb. protokol ve koordinasyonu ile hizmet birimleri ve personelle ilişkiler gibi özel kalem hizmetlerini yürütmek,

Belediye hizmetlerinin tanıtımı, halkın bilgilendirilmesi, halk ve belediye arasında iletişimin sağlanması ve çeşitli yayınlarla belediye yaklaşımını anlatmak gibi basın ve halkla ilişkiler ve tanıtım hizmetlerini yürütmek,

Belediyemizin genel olarak dış paydaşlarımızı doğrudan ilgilendirmeyen özel olarak kurumun kendi iç hizmetleri kapsamında belediye birimlerinin teftiş, denetim ve soruşturmaları, adli ve idari yargıda belediyemiz aleyhine açılan davaları izlemek ve sonuçlandırmak,

Belediyemizin ana hizmet binasıyla, diğer hizmet birimlerinin temizlik, aydınlatma, ısıtılma, ulaşım, güvenlik ve personelin yemek vb. ihtiyaçlarını karşılamak,

657 ve 4857 Sayılı Yasalara bağlı olarak belediye personelinin atama, kadro, sicil, emeklilik, izin gibi özlük hakları ile hizmet içi eğitim ile maaş, ikramiye vb. tahakkuk işlerini yapmak,

Belediye Meclisi ile Belediye Encümeninin çalışmalarına ilişkin tüm iş ve işlemleri yapma, alınan kararları ilgili birime göndererek gerçekleşmesini sağlama, kurum içi ve kurum dışı yazışmaları yapma, gelen-giden evrak akışını düzenlemek,

Belediye hizmetlerinin ve iş süreçlerinin şeffaf, katılımcı bir ortamda topluma sunulmasını (e belediye) sağlamak,

Belediyemize bağlı şirketlerin verimliliğini arttırmak, iş akışını koordine etmek,

Belediyemizin beş yıllık stratejik planı ile kurumsal stratejilerini hazırlamak,

Belediye bütçesini hazırlamak,

Belediye faaliyetleri ile çalışanların performans ölçütlerini hazırlamak,

Vergi, gelir-gider, taşınır malların kayıt ve kontrolü gibi mali ve idari hizmetler savaş, deprem, sel ve yangın gibi çeşitli yıkımlar öncesinde ve sonrasında savunma planları hazırlamak, ekipler oluşturmak, eğitim ve tatbikat yapmak gibi sivil savunma hizmetlerini yapmaktır

8.5. BELEDİYE'NİN GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Ünye Belediye teşkilatı, belediyeye kanun ve yönetmeliklerde verilen görev ve sorumluluklar kapsamında; nüfus, fiziki ve coğrafi yapı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak birim müdürlükleri halinde oluşturulmuştur. Belediye ile 5393 sayılı Belediye Kanunu başta olmak üzere, çeşitli kanun ve yönetmeliklerle verilen pek çok görevleri bulunmaktadır. Ünye Belediyesi birim müdürlükleri, kanun ve yönetmeliklerde belediyemize verilmiş olan faaliyet ve görevler kapsamında hazırlanan ve Belediye Meclisi tarafından onaylanan çalışma usul ve esasları yönetmelikleri kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir. Belediye birimlerinin faaliyet alanlarına ilişkin bilgiler aşağıdadır.

Özel Kalem Müdürlüğü

Başkanlık Makamı tarafından verilen görevleri yapmak, bunlara ait yazışmaları yürütmek, dosyalar düzenlemek ve muhafaza etmek, Belediye Başkanı'nın her türlü sözlü ve yazılı emirlerini, talimatlarını ve genelgelerini ilgili birimlere iletmek ve duyurmak, Belediye Başkanı'nın Resmi ve Özel Yazışmalarını yürütmek, Belediye Başkanı'nın günlük, haftalık ve aylık çalışma programını hazırlamak, randevu taleplerini değerlendirip programına almak ve telefon görüşmelerini sağlamak, Başkanlık Makamı'nın emirleri ile Başkanlıkça yapılan toplantıları düzenlemek, ilgililere haber verip katılımını sağlamak, Belediye Başkanı'nın imzalaması ve onaylaması gereken tüm evrakların sunulmasını ve ilgili birimlere iletilmesini gerçekleştirmek gibi hizmetler sunulmaktadır.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü; İlgili kanun, tüzük ve yönetmelikler kapsamında Belediye personeline ilişkin süreçleri yürütmektedir. Belediye genelinde insan kaynakları yönetimi projeleri hazırlamak ve yönetmek amacıyla personel özlük işlemleri ve insan gücü planlamasından sorumlu birimdir. Müdürlük; izin takip, emeklilik veya işten çıkarma, terfi ve görev yeri değişikliği, disiplin ve Belediye Etik Kurulu faaliyetleri, gerekli yazışma ve raporlama çalışmalarını yürütmektedir. Ayrıca birim tarafından, Belediye personelinin hizmet alanlarına ilişkin bilgi ve görgüsünün artırılması amacıyla hizmet içi eğitimleri de gerçekleştirilmektedir.

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Belediyemiz hakkında yazılı ve görsel basında çıkan haberleri toplayarak arşivlenmesini sağlamak, belediye tarafından yapılan organizasyonların tanıtımını ve takibini sağlamak, kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla basın bülteni hazırlamak, belediye faaliyetlerinin duyurulmasını sağlamak, belediye ile ilgili yayınlar hazırlamak, dağıtmak, kültür yayınları yayınlamak, satın almak, Beyaz Masa aracılığıyla halkın yönlendirilmesi, istek ve şikâyetlerinin cevaplandırılması, spor faaliyetlerinin organizasyonunun yapılması ve vatandaşlarımıza yönelik olarak sosyal yardımların gerçekleştirilmesi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Ünye halkının serbest zamanlarını sosyal ve kültürel alanlarda verimli bir şekilde değerlendirmesini sağlamak, kent kültürünün ve eğitim düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunarak kentsel bütünleşmeyi gerçekleştirmek ve kentleşme sürecine hız kazandırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenmekte ve programlar yürütülmektedir. Hizmet alanımız kapsamında mahallelerde kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmalar yapmak; yapılan bu çalışmalara sivil toplum kuruluşlarının ve uzman kişilerin katılımını sağlamak; kültür, sanat, şenlik, festival ve tanıtım organizasyonları gerçekleştirmek; milli, insani değerler, temel hayat becerileri ve meslek kazandırma ile ilgili faaliyetler düzenlemek, gençlere ve öğretilere yönelik etkinlikler yapmak gibi hizmetler gerçekleştirilmektedir.

Destek Hizmetleri Müdürlüğü

Belediye Başkanlığımıza ait tüm birimlerin su, elektrik, doğalgaz, telefon, internet, GSM ve SMS sözleşmelerini yapmak, faturaların tahakkukunu ve ödemelerini sağlamak, birimlerin ihtiyaç duydukları malzeme ve hizmetlerin satın alınması suretiyle teminini sağlamak ve teslim etmek. Tüm hizmet binalarındaki bakım onarım işleri ile ısıtma soğutma sistemleri, su sebilleri ve su arıtma cihazlarının periyodik bakımlarını yapmaktır. Ayrıca belediye'nin tüm bilgi işlem hizmetlerini yürütmek, koordine etmek, donanım, yazılım ve benzeri bilgi teknolojileri ihtiyaçlarını karşılamak, Belediye'nin ihtiyaç duyduğu yazılımları yapmak veya yaptırmak, uygulama programlarını geliştirerek test etmek, sistemlerin donanım ve yazılım altyapısının sürekli çalışabilirliğini sağlamak, mevcut yazılım altyapılarının güncelleştirilmesini gerçekleştirmek ve bu sistemleri lisanslandırmak, belediye bilgi teknolojileri için gerekli olan ağ yapılandırmalarını kurmak veya kurdurmaktır.

Yazı İşleri Müdürlüğü

Belediyemize gelen dilekçeler ile kurum ve kuruluşlardan gelen evrakların giriş kayıt işlemleri yapılarak ilgili birimlere teslimini yapmak, birden fazla birime gönderilen evrakların cevaplarının birleştirilerek ilgili kurum, kuruluş ile her türlü tüzel kişilik ve kişilere cevaplarını yazmak, belediyemiz birimlerinden dış kurum, kuruluş ile her türlü tüzel kişilik ve kişilere gönderilen yazıların posta takip işlemlerini yapmak, Belediye Meclis ve Encümen toplantıları ile ilgili gündem hazırlıklarının yapmak, Meclis ve Encümen karar tutanaklarının yazmak ve ilgili birimlere intikalini sağlamak, toplantı ses kayıtlarının çözümlerini yaparak tutanakları hazırlamak, Meclis ve Encümen toplantıları ile ilgili yazışmaları yapmak, ilçemizde ikamet eden veya evlenmek için kayıtlı bulunduğu ilçe evlendirme memurluğundan izin belgesi ile evlendirme memurluğumuza müracaat eden çiftlerin nikâh akit işlemlerini ve bununla ilgili yazışmaları yapmak, Belediyemiz Nikâh sarayının idari iş ve işlemlerini yaparak bununla ilgili her türlü yazışmaları yapmak ve belediye arşivini yönetme hizmetleri gerçekleştirilmektedir.

Fen İşleri Müdürlüğü

İlçe hudutları dâhilinde sağlık, sosyal ve ekonomik yönden daha iyi bir yaşantıyı sağlamak amacı ile planlı bölgelerde imar planlarına uygun ulaşımı gerçekleştirmek için alt ve üst yapıları yapmak, mevcutların onarımını sağlamak gerektiğinde imal etmek gerektiğinde ise yasalar çerçevesinde başkalarına yaptırmak, kontrol etmek, plansız alanlarda mevcut kadastral duruma uyarak aynı görevleri yerine getirmek, diğer müdürlükler ve kamu kurumları ile irtibat kurarak gerekli yardımlaşmayı sağlama hizmetleri gerçekleştirilmektedir. Uygulama İmar Planlarında uzmanlık alanına giren ve bu amaçlara tahsis edilmiş sahalarda tanzimi için gerekli etüt, proje ve detay planlarının gerekli müdürlükler ile koordineli çalışmak sureti ile hazırlamak ve yaptırmak, bu suretle sorumluluk alanımızda yeni parklar, yeşil alanlar, refüjler, çocuk bahçeleri, oyun alanları, spor alanları, meydan tanzimleri ve dinlenme mekânları ile yol ağaçlandırmaları yapmak ve yaptırmak; bu alanlar için gerekli her cins inşaat ve tesisat malzemeleri temin etmek ve ettirmek; ayrıca mevcut olanların bakım ve

onarımını yapmak ve yaptırmak ve görev alanları dâhilindeki bitkilerin genel bakım, hastalık ve zararlarından korunması için zirai mücadele ve budamalarını yapmak ve yaptırmak gibi hizmetler sunulmaktadır.

Plan ve Proje Müdürlüğü

Ünye Belediyesinin yetki ve sorumluluk alanında bulunan tüm mahalle, meydan, cadde ve sokaklarda uygulanacak her türlü plan ve projenin (kentsel tasarım, çevre düzenlemesi, sanat eseri, tarihi eser, sokak sağlıklılaştırma, kamu hizmeti binaları, kentsel mobilyalar vb.) ilgili birimler le koordineli olarak hazırlanması veya hazırlatılması ve bunların ihalelerinin yapılması ile uygulamada kontrol hizmetleri gerçekleştirilmektedir. İmar kanunu, İmar Yönetmeliği ve diğer yasa, yönetmelik ve mevzuatlar doğrultusunda ilçe sınırları dahilindeki bölgenin imar planlarının üst ölçekli planlara uygun olarak yapmak; üst ölçekli imar planlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak; ihtiyaca cevap vermeyen mevcut imar planlarının revizyonunu ve tadilatını yapmak; yeni yerleşmelerin, dönüşümlerin, kentsel yapılanmanın her ölçekte sağlanması, ilçe dahilinde belirlenen kentsel dönüşüm alanlarının kentin gelişimine uygun olarak sağlıklılaştırılması veya yenilenmesine yönelik planlama ve proje çalışmalarını yapmak; kentsel gelişimi ilçenin doğal ve tarihi değerlerini koruyarak, çok yönlü katkı, destek ve katılımı ekonomik ve sosyal yapı gerçekleriyle sürdürülebilir kılmak; kentin ihtiyaçları doğrultusunda ilçeye vizyon katacak Kentsel Tasarım Projeleri hazırlamak; belediye “Coğrafi Bilgi Sistemindeki” adres verilerinin girilmesi, güncellenmesinin yapılması ve tüm adres bilgilerinin “ Ulusal Adres Veri Tabanına “ aktarılması ile uygulama imar planı kapsamında oluşmuş parsellere imar çapı verilmesine ilişkin hizmetler gerçekleştirilmektedir.

Parselasyon planlarının yapılması, belediye ve özel mülkiyet parsellerinin ihdas, tevhit, ifraz ve yola terk faaliyetlerini yürütür. Ayrıca, belediye adına parsel alınması, tapu tahsis işlemlerinin yapılması, belediye parsellerinin envanterinin tutulması ve satılması ile kentsel yenileme uygulamaları da yapılmaktadır. Bununla birlikte kamulaştırma işlemleri, harita yapılması ve kullanım alanı ölçülmesi işlemlerine ilişkin faaliyetlerde bu birim tarafından gerçekleştirilmektedir.

İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

Her türlü ruhsatlı yapı için zemin arazi çalışmaları kontrol edilerek zemin etüd raporlarını onaylamak, yapı ruhsatı vermek, yapı ruhsatı almış yapılara röperli aplikasyon krokisi ve onaylı mimari projeye göre bina aplikasyon kontrolü yapmak ve su basman kotunu vermek, hak ediş talebinde bulunan Yapı Denetim firmalarının seviye tespitlerinin yapılarak ve gerekli evraklar kontrol edilerek hak edişlerinin ve iş bitirme tutanaklarının onaylanması, Yapı Denetim Kanununa tabi olmayan yapıların temel -su basman vizelerinin yapılması ile iskâna hazır binalar için gerekli inceleme ve evrakları kontrol edilerek kanun ve yönetmelikler çerçevesinde Genel İskân Belgesi ve Yapı Kullanma İzin Belgesinin verilmesi işlemleri yürütülmektedir.

Kaçak yapılar, ruhsat ve eklerine aykırı yapılar ile ilgili olarak mevzuat çerçevesinde yasal işlemleri yürütülmesi, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan arazi ve arsalarındaki 46 kaçak yapıların ve Gecekondu Kanunu kapsamında tespit edilen gecekonduların yıkımlarının yapılması il e can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan yıkılacak derecede tehlikeli yapılar için teknik rapor düzenleyerek yasal işlemlerin yürütülmesi işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Temizlik İşleri Müdürlüğü

Belediye sınırları içerisinde konutlar, işyerleri, sağlık kurumları, kamu kurum ve kuruluşları vb. yerlerden kaynaklanan evsel atıkların, işyerlerinde oluşan tehlikeli atık kapsamına girmeyen sanayi atıklarının ve tadilat sonrası oluşan çuvallanmış haldeki hafriyat atıklarının toplanması, cadde ve sokaklar ile meydanların belirlenen program dâhilinde düzenli olarak süpürülmesi, yıkanması, pazar yerlerinin çöplerinin toplanması ve yıkanması, ambalaj atıkları (kâğıt, metal, plastik, cam), bitkisel atık yağlar, atık piller ve elektronik atıkların toplanması ve geri dönüşüm sistemine dâhil edilmesi, vatandaşlardan çevre ve temizlik konularına ilişkin olarak gelen şikâyetlerin değerlendirilerek çözülmesi ve bilgi verilmesi hizmetleri gerçekleştirilmektedir.

Hukuk İşleri Müdürlüğü

Belediye Başkanlığı kamu tüzel kişiliğinin tüm hukuksal sorunlarının, yürürlükteki anayasa, yasalar, kanun hükmünde kararname ile bunlara dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklere göre, Belediye Başkanı tarafından verilen vekâletnamede saptanan sınırlar içerisinde, bütün yargı mercileri ve noterler nezdinde temsil etmek ve istenilen konularda görüş vermektir.

Muhtarlık İşleri Müdürlüğü

Belediye Başkanlığı kamu tüzel kişiliğinin mahalle muhtarlarının görüş ve önerileri doğrultusunda hizmetleri yürütmektir.

Mali Hizmetler Müdürlüğü

İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini içeren Belediye bütçesinin, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlanmasını koordine etmek, bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak, muhasebe hizmeti olarak giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgisine verilmesi işlemlerini yürütmek, muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamak, gerekli bilgi ve raporları hazırlamak, belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınırlara ilişkin icmal cetvellerini ve demirbaş mevcutları ilgili müdürlükten gelen veriler doğrultusunda düzenlemek, muhasebe kaydına almak ve ilgili makamlara sunmak. Ön mali kontrol ve iç kontrol faaliyetini yürütmek, faaliyet raporunu hazırlayarak meclise sunmak, Belediye'nin diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve

işlemleri yürütmek ve sonuçlandırmak ve personel mutemet işlemlerinin yürütülmesi faaliyetleri sunulmaktadır.

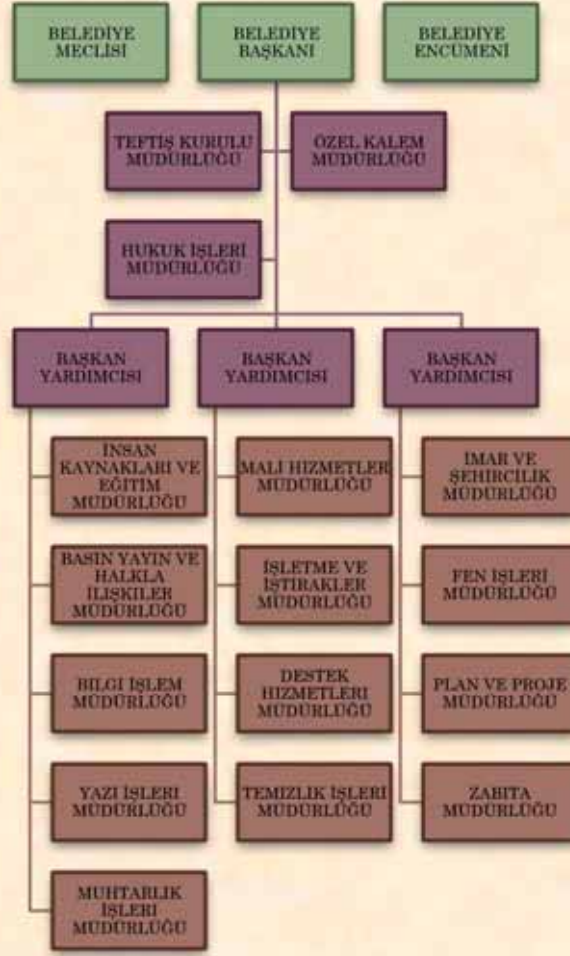
Teftiş Kurulu Müdürlüğü

Başkanlık Makamı'nın emri veya onayı üzerine; Belediye Başkanlığına bağlı bütün birimlerle, Belediye Başkanlığı bünyesinde kurulabilecek Belediye İktisadi Teşekküllerinde her türlü inceleme, araştırma, soruşturma ve teftişi yapmak, Kaymakamlık Makamı'ndan 4483 sayılı yasa kapsamında gönderilen ön inceleme emirlerini yasal süresi içerisinde gerçekleştirmek, Başkanlık makamınca verilen denetim hizmetleriyle ilgili diğer işleri yapmak Müdürlüğün sunduğu hizmetlerdir.

Zabıta Müdürlüğü

İlçemiz halkının sağlık, esenlik ve huzurunun sağlanması ile korunmasına ilişkin görevlerin yerine getirilmesi, kayıt dışı ekonomiye sebep olan satıcıların ve kamuya ait olan yerlerin amacı dışında kullanılmasının engellenmesi, vatandaş şikâyetlerine işlem yapıp cevap verilmesi ve en kısa zamanda sonuçlandırılması, ruhsatlı ve ruhsatsız iş yerlerinin denetlenmesi, semt pazarlarının denetimi, bunun yanında ihtiyaç duyulması halinde ilgili birimlerin yapmış olduğu çalışmalara refakat edilmesi, belediye merkez binası ile diğer hizmet tesislerinin ve etkinliklerde güvenliğin sağlanması faaliyetleri gerçekleştirilmektedir

8.6. BELEDİYE'NİN TEŞKİLAT YAPISI

8.6.1. BİNA VE TESİSLER

BELEDİYE BAŞKANLIK HİZMET BİNASI	
1	Belediye Başkanlığı Makamı
2	Belediye Başkan Yardımcıları
3	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
4	Fen İşleri Müdürlüğü
5	Hukuk İşleri Müdürlüğü
6	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
7	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
8	Mali Hizmetler Müdürlüğü
9	Özel Kalem Müdürlüğü
10	Plan ve Proje Müdürlüğü
11	Yazı İşleri Müdürlüğü

12	Bilgi İşlem Müdürlüğü
13	Temizlik İşleri Müdürlüğü
14	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü
15	Zabıta Müdürlüğü
16	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü
17	Muhtarlık İşleri Müdürlüğü
18	Teftiş Kurulu Müdürlüğü
19	Satın Alma Şefliği
20	Emlak ve İstimlak Şefliği
21	Evlendirme Şefliği
ÇEVRE YOLU ŞANTIYE HİZMET BİNASI	
22	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
TEKKİRAZ ŞANTIYE HİZMET BİNASI	
23	Kırsal Hizmetler Şefliği
24	
BELEDİYE SOSYAL TESİSLERİ	
25	Binicilik Tesisleri ve Rahvan Kahve
26	Atatürk Parkı Restaurant
27	Atatürk Parkı Kafeterya
28	Atatürk Parkı Spor Kompleksi
29	Asarkaya Kent Ormanı Tesisleri
30	Hayvan Pazarı Kafeterya
31	15 Temmuz Kapalı Otopark
32	Kapalı Spor Salonu Otopark
33	Atatürk Parkı Otopark

8.6.2. MEVCUT ARAÇ LİSTESİ

ARAÇ LİSTESİ				
Sıra No	Durumu	Plaka	Cinsi	Kullandığı Birim
1	H.Dışı	06 L 2969	Kamyon	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
2	H.Dışı	35 AUT 79	Kamyon	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
3	H.Dışı	52 K 5921	Kamyon	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
4	Faal	52 LA 273	Çift Kabin Kamyonet	Destek Hizmetleri Müdürlüğü

5	Faal	52 EV 250	Çift Kabin Kamyonet	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
6	Faal	52 K 5321	Teleskopik Bom	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
7	Faal	52 K 3519	Damperli Kamyon	Fen İşleri Müdürlüğü
8	Faal	52 LB 527	Çift Kabin Kamyonet	Fen İşleri Müdürlüğü
9	Faal	52 K 6064	Damper Kasa Kamyon	Fen İşleri Müdürlüğü
10	Faal	52 K 6065	Damper Kasa Kamyon	Fen İşleri Müdürlüğü
11	Faal	52 LB 526	Çift Kabin Kamyonet	Fen İşleri Müdürlüğü
12	Faal	52 DU 869	Traktör	Fen İşleri Müdürlüğü
13	Faal	52 LL 860	Çift Kabin Kamyonet (4x4)	Fen İşleri Müdürlüğü
14	Faal	52 EU 687	Kanal Temizleme Aracı	Fen İşleri Müdürlüğü
15	Faal	52 K 3563	Lowbed	Fen İşleri Müdürlüğü
16	Faal	52 K 2541	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Fen İşleri Müdürlüğü
17	Faal	52 K 5571	Çekici	Fen İşleri Müdürlüğü
18	Faal	52 K 5573	Açık Kasa Yarı Römork (Lowbet)	Fen İşleri Müdürlüğü
19	Faal	52 LL 859	Çift Kabin Kamyonet (4x4)	Fen İşleri Müdürlüğü
20	Faal	52 DV 006	Çift Kabin Kamyonet	Fen İşleri Müdürlüğü
21	Faal	52 LH 290	Çift Kabin Kamyonet	Fen İşleri Müdürlüğü
22	Faal	52 K 5396	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
23	Faal	52 K 3747	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
24	Faal	52 LG 473	Kamyon	Net Temizlik (Kiralık)
25	Faal	52 K 3945	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
26	Faal	52 K 3946	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
27	Faal	52 K 3947	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
28	Faal	52 K 3948	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Net Temizlik (Kiralık)
29	Faal	52 LC 001	Otomobil	Özel Kalem Müdürlüğü
30	Faal	52 DV 001	Minibüs	Özel Kalem Müdürlüğü
31	Faal	52 K 5495	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Temizlik İşleri Müdürlüğü
32	Faal	52 K 6046	Su Tankeri	Temizlik İşleri Müdürlüğü
33	Faal	52 K 3743	Hidr. Sıkıştırılmalı Çöp Kamyonu	Temizlik İşleri Müdürlüğü
34	Faal	52 LA 123	Çift Kabin Kamyonet (4x4)	Zabıta Müdürlüğü
35	Faal	52 LC 072	Camlı Panelvan	Zabıta Müdürlüğü
36	Faal	52 LC 073	Camlı Panelvan	Zabıta Müdürlüğü

8.6.3. MEVCUT İŞ MAKİNE LİSTESİ

İş Makineleri Listesi				
Sıra No	Durumu	Plaka	Cinsi	Kullandığı Birim
1	Faal	52-1981-001	Paletli Kepçe	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Faal	52-2006-010	Lastik Tekerlekli Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Faal	52-2006-011	Ekskavatör	Fen İşleri Müdürlüğü
4	Faal	52-2006-012	Toprak Yol Silindiri	Fen İşleri Müdürlüğü
5	Faal	52-2006-013	Last. Tek. Mini Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
6	Faal	52-2011-014	Greyder	Fen İşleri Müdürlüğü
7	Faal	52-2013-015	Last. Tek. Kazıcı Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
8	Faal	52-2007-020	Kazıcı-Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
9	Faal	52-2010-021	Kazıcı-Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
10	Faal	52-1985-003	Greyder	Fen İşleri Müdürlüğü
11	Faal	52-2003-008	Last. Tek. Kazıcı Yükleyici	Fen İşleri Müdürlüğü
12	Faal	52-2006-016	Toprak Yol Silindiri	Fen İşleri Müdürlüğü
13	Faal	52-1984-023	Greyder	Fen İşleri Müdürlüğü
14	Faal	52-1997-026	Greyder	Fen İşleri Müdürlüğü

8.6.4. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

	Bilgisayar	Yazıcı/Fotokopi	Tarayıcı	İp Telefon	Faks
Bilgi İşlem Müdürlüğü	12	2	1	6	
Basın Yayın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	23	11	6	14	1
Özel Kalem Müdürlüğü	12	2	1	4	1
İnsan Kaynakları Ve Eğitim Müdürlüğü	4	4	2	4	
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	13	4	1	7	1
Yazı İşleri Ve Karar Müdürlüğü	4	5	3	3	
Mali Hizmetler Müdürlüğü	33	23	4	24	2
İşletme Ve İştirakler Müdürlüğü	8	5	1	4	1
Fen İşleri Müdürlüğü	6	6	1	6	
Temizlik İşleri Müdürlüğü	2	3	1	2	
Zabıta Müdürlüğü	7	5	4	6	
İmar Ve Şehircilik Müdürlüğü	20	21	4	18	
Plan Proje Müdürlüğü	4	3	1	4	
Hukuk İşleri Müdürlüğü	3	3	1	3	
Başkan Yardımcıları	3	3		5	
Tekiraz Şefliği	6	3	1		
Kent Konseyi	1	1			
TOPLAM	166	106	33	113	6

NETWORK BAĞLANTILARI		
S.NO	AÇIKLAMA	MIKTARI
1.	Yüksek Frekans WIFI Anten	10
2.	Switch(Yönetilebilir)	18
3	Güvenlik Duvarı Cihazı	1
4.	Fiber Optik Kablo Hattı	3 Km
KULLANICI PROGRAMLARI		
S.NO	AÇIKLAMA	MARKA-FİRMA
1.	Mevzuat Programları	Sinerji
2.	Evrak Takip Otomasyon Programı	enVision.CbkSOFT-EŞKOM
3.	Personel Takip Programı	Mikroper
4.	Toplu Mesaj Programı	TTMesaj
5.	Cad Programları	Autocad-Netcad-Archicad
6.	Otomasyon Programı	CbkSOFT-EŞKOM
7.	Demirbaş Kayıt Programı	EŞKOM
8.	Döküman Yönetim Sistemi	CbkSOFT-EŞKOM
9.	Kent Bilgi Sistemi	Netcad-EŞKOM
10.	Arşiv Programı	PaperPlus

İŞLETİM SİSTEMİ VE YAZILIMLAR		
ÜRÜN SINFI	AÇIKLAMA	LİSANS ADEDİ
İşletim Sistemi	Win Call	5
	Win 7 Pro 64 Bit	80
	Win 10	20
	Windows Server 2012	5
	MAC OX	3
Antivirüs	Esed Nod 32	150
Veritabanı Yönetim Sistemi	Mssql Server 2012	1
Cad Programları	Netcad 6.0	10
	Autocad 2013 2 B	5
	Archicad	1

8.7. BELEDİYE'NİN PERSONEL YAPISI

	Memur	Sürekli İşçi	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel	Belediye Başkanı	Belediye Meclis Üyesi	Diğer Personel	Toplam
Basın Yayın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	4	2				20	26
Bilgi İşlem Müdürlüğü	3	1	1			6	11
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	7	11	1			10	29
Fen İşleri Müdürlüğü	10	14				55	79
Hukuk İşleri Müdürlüğü			2			1	3
Mali Hizmetler Müdürlüğü	14	2				9	25
Plan Ve Proje Müdürlüğü	4		1			2	7
Temizlik İşleri Müdürlüğü	2	3				80	85
Yazi İşleri Müdürlüğü	4						4
Zabıta Müdürlüğü	25	1				1	27
Özel Kalem Müdürlüğü	2	1		3	29	4	39
İmar Ve Şehircilik Müdürlüğü	9	3	4			6	22
İnsan Kaynakları Ve Eğitim Müdürlüğü	2						2
İşletme Ve İştirakler Müdürlüğü	2	2				42	46
Toplam	88	40	9	3	29	236	405

PERSONEL HİZMET YILI LİSTESİ	
Bilgi	Sayı
30 Hizmet Yılı Ve Fazlası Çalışan Sayısı	6
20-30 Arası Hizmet Yılı Çalışan Sayısı	35
10-20 Arası Hizmet Yılı Çalışan Sayısı	73
5-10 Arası Hizmet Yılı Çalışan Sayısı	129
5 Yıldan Az Hizmet Yılı Çalışan Sayısı	162

8.8. BELEDİYE'NİN MALİ YAPISI

KURUM ADI	2014 Bütçe	2014 Gerçekleşen	2015 Bütçe	2015 Ek Bütçe	2015 Gerçekleşen	2016 Bütçe	2016 Gerçekleşen	2017 Bütçe	2017 Gerçekleşen	2018 Bütçe	2018 Gerçekleşen
Özel Kalem Müdürlüğü	6.157.792,04	3.546.324,14	3.469.906,58	-219.936,78	3.230.210,20	6.010.934,26	3.613.137,32	4.202.602,88	4.212.719,84	5.056.663,80	5.363.716,62
Basın Yayın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	1.090.298,36	774.818,18	780.761,73	789.066,59	1.540.518,05	3.674.580,27	2.815.615,43	3.919.195,27	5.486.312,32	5.020.000,00	8.527.396,26
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	7.762.285,25	8.436.876,97	5.986.969,50	-166.390,12	5.686.658,71	7.892.695,44	5.130.671,23	6.363.695,44	5.465.665,57	7.698.343,97	8.817.827,34
Bilgi İşlem Müdürlüğü	0,00	0,00	1.291.300,00	154.204,95	1.369.323,50	2.477.447,49	1.903.988,18	2.777.447,49	1.274.921,67	3.370.711,47	1.508.105,37
İnsan Kaynakları Ve Eğitim Müdürlüğü	0,00	0,00	345.800,00	165.589,22	487.666,82	964.081,79	375.493,94	874.081,79	535.608,92	1.712.638,96	477.720,75
Strateji Ve Planlama Müdürlüğü	0,00	0,00	719.705,00	-248.589,22	340.796,82	1.154.201,28	491.798,28	1.054.201,28	485.488,40	1.237.277,47	527.177,56
Hukuk İşleri Müdürlüğü	419.184,33	195.838,30	396.293,13	-155.411,94	238.227,90	658.237,66	387.789,60	538.237,66	369.571,38	695.267,59	373.179,85

Yazı İşleri Ve Kararlar Müdürlüğü	410.268,30	854.987,47	771.735,48	-92.974,11	200.410,52	299.145,17	375.254,72	429.145,17	420.494,00	919.265,66	476.471,55
Mali Hizmetler Müdürlüğü	6.470.982,59	3.160.035,49	2.263.861,63	1.422.177,05	3.627.115,03	3.671.028,94	3.102.581,27	4.071.028,94	3.224.826,16	4.950.945,05	4.677.218,25
Zabıta Müdürlüğü	2.310.454,60	2.506.107,67	2.527.344,75	-894.588,78	1.559.712,54	2.161.493,13	1.349.276,78	2.181.493,13	1.353.636,16	2.330.742,17	1.936.475,68
Temizlik İşleri Müdürlüğü	3.035.779,65	2.411.970,58	2.541.472,96	1.594.266,60	4.048.420,56	11.371.215,74	10.316.771,78	10.950.215,74	13.129.625,18	18.012.641,04	15.049.707,59
Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	0,00	0,00	1.261.800,00	-326.221,15	935.578,85	1.932.518,86	1.660.963,98	2.236.468,86	1.883.416,05	2.393.127,31	2.062.870,42
İmar Ve Şehircilik Müdürlüğü	4.066.428,59	1.754.726,72	3.857.075,98	166.133,13	3.902.947,73	6.059.126,67	2.206.560,55	9.159.126,67	2.914.610,49	10.107.543,27	4.515.281,22
Fen İşleri Müdürlüğü	17.579.791,19	3.853.255,37	6.967.500,82	1.850.801,46	8.795.603,86	12.161.974,59	6.664.516,74	9.181.974,59	5.950.627,93	8.285.189,28	6.791.206,38
Kırsal Hizmetler Müdürlüğü	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.265.000,00	4.514.683,19	6.765.000,00	9.017.713,28	9.177.650,00	5.448.266,95

Mezarlıklar Ve Defin İşleri Müdürlüğü	1.273.871,51	253.335,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ünye Belediye Başkanlığı	75.605.000,00	38.719.625,65	39.956.000,00	4.743.060,79	41.242.395,62	80.368.0 00	57.049.552,50	80.068.000,00	66.344.564,80	97.678.0 00	75.478.302,56

8.9. PAYDAŞ ANALİZİ

Günümüz de değişen yönetim anlayışının en önemli ilkelerinden biri katılımcılıktır. Belediyeler bu kapsamda, karar alma sürecinde katılımcılığı hayata geçiren en önemli kuruluşlardır. Bu süreçte etkinliği sağlamak, ilgili tarafların görüşlerini almak ve bu görüşleri ortak bir paydada buluşturmakla mümkündür.

Katılımcılık stratejik planlamanın da temel unsurlarından biridir.

Bu amaçla yapılan paydaş analizi, stratejik planlamanın önemli bir aşamasıdır. Stratejik plan hazırlanırken; kurumdan doğrudan veya dolaylı etkilenen ve etkileyen, girdi sağlayan; kurumun hizmet sunduğu, iş birliği yaptığı, kesimler veya tarafların görüşlerinin alınması stratejik planın sahiplenilmesini sağlayarak uygulama şansını artıracaktır.

Diğer yandan, kamu hizmetlerinin ihtiyaçlar doğrultusunda şekillendirilebilmesi için yararlanıcıların taleplerinin bilinmesi gerekir. Bu nedenle durum analizi kapsamında paydaş analizinin yapılması önem arz etmektedir.

Paydaşlar, kuruluşun ürün ve hizmetleri ile ilgisi olan, kuruluştan doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen veya kuruluşu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır. Paydaşlar, iç ve dış paydaşlar ile yararlanıcılar/ müşteriler olarak sınıflandırılabilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesi stratejik planların, katılımcı yöntemlerle hazırlanacağını belirtmektedir. Katılımcılık, stratejik planlamanın temel unsurlarından biridir. Bu noktada paydaşlar ve analizi devreye girmektedir. Paydaş analizi, stratejik planlamanın duyarlık-geçerlik düzeyini artırma amacıyla, "katılım temelli" olarak gerçekleştirilen bir analiz türüdür. Bu sayede, stratejik planın sahiplenilmesini sağlayarak uygulama kabiliyetini artırması ve yapılan hizmetlerin yararlanıcı ihtiyaçlarına göre belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Belediyeler, çevreleri ile sürekli etkileşim içinde olan kamu örgütleridir. Çevre, gerek fırsatlar ve gerekse de tehditlerle belediyenin tüm faaliyetlerini her aşamada etkilemektedir. Belediyeler çevresini oluşturan çeşitli çıkar gruplarından doğrudan veya dolaylı olarak etkilenir; hizmet ve faaliyetlerin ilgili taraflarla koordinasyonlu olarak geliştirilmesini ve sürdürülebilir kılınmasını öngörürler.

Belediyelerin yerel hizmet stratejileri belirleme sürecinde mevcut kaynakları, kentin gerçekleri, yerel eğilimler ve bunlardaki değişimlerin dikkatle izlenmesi belediyelerin sunacakları hizmetlerin etkinliğini ve kalitesini artırmasına yol açacaktır. Belediyenin mali kaynakları, kent gerçekleri ve yerel eğilimlere göre belirlenecek hizmet stratejileri gereksiz hizmetlerin yapılmasını ve israfı da önleyecektir. Ayrıca paydaşların talep, beklenti ve şikâyetlerinin analizi, belediyeleri politik bazı baskılardan uzak tutacağı da kuşkusuzdur.

Paydaş, kuruluşun faaliyet ve hizmetleriyle ilgisi olan, kuruluşun faaliyet ve hizmetlerinden doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz etkilenen veya kuruluşu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır. 2 kategoriye ayrılmış ve incelenmiştir. İlki iç paydaş ; kuruluştan etkilenen veya kuruluşu etkileyen kuruluş içindeki kişi, grup veya (varsa) ilgili/bağlı kuruluşlardır. Diğeri ise dış paydaş; kuruluştan etkilenen veya kuruluşu etkileyen kuruluş dışındaki kişi, grup veya kurumlardır.

Paydaş analizi ile:

Planlama sürecinin ilk aşamalarında paydaşlarla etkili bir iletişim kurularak bu kesimlerin ilgi ve katkısının sağlanması,

Paydaşların görüş ve beklentilerinin tespit edilmesi,

Kuruluşun faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine engel oluşturabilecek unsurların saptanması ve bunların giderilmesi için stratejiler oluşturulması,

Paydaşların birbirleriyle olan ilişkilerinin ve olası çıkar çatışmalarının tespit edilmesi,

Paydaşların kuruluş hakkındaki görüşlerinin alınmasıyla kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri hakkında fikir edinilmesi,

Paydaşların hangi aşamada katkı sağlayacağını tespit edilmesi,

Paydaşların görüş, öneri ve beklentilerinin stratejik planlama sürecine dâhil edilmesiyle planın bu kesimlerce sahiplenilmesi ve planın uygulanma şansının artması amaçlanmaktadır.

8.9.1. İÇ PAYDAŞLAR

Kuruluştan etkilenen veya kuruluşu etkileyen kuruluş içindeki kişi, grup veya (varsa) ilgili/bağılı kuruluşlardır.

Kuruluşun çalışanları ve yöneticileri iç paydaşlara örnek olarak verilebilir.

8.9.2. DIŞ PAYDAŞLAR

Kuruluştan etkilenen veya kuruluşu etkileyen kuruluş dışındaki kişi, grup veya kurumlardır. Kuruluş faaliyetleriyle ilişkisi olan diğer kamu ve özel sektör kuruluşları, kuruluşa girdi sağlayanlar, sendikalar, ilgili sektör birlikleri dış paydaşlara örnek olarak verilebilir.

8.9.3 MÜŞTERİLER (YARARLANICILAR)

Kuruluşun ürettiği ürün ve hizmetleri alan, kullanan veya bunlardan yararlanan kişi, grup veya kurumlardır. Müşteriler dış paydaşların alt kümesidir.

Hizmetlerimizden yararlanan vatandaşlarımız buna örnek verilebilir.

Paydaş analizi Yapılmasının Amaçları:

8.9.4 PAYDAŞ ANALİZİNİN YAPILMASININ AMAÇLARI

- Planlama sürecinin ilk aşamalarında paydaşlarla etkili bir iletişim kurularak bu kesimlerin ilgi ve katkısının sağlanması,
- Paydaşların görüş ve beklentilerinin tespit edilmesi,
- Kuruluşun faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine engel oluşturabilecek unsurların saptanması ve bunların giderilmesi için stratejiler oluşturulması,
- Paydaşların birbirleriyle olan ilişkilerinin ve olası çıkar çatışmalarının tespit edilmesi,
- Paydaşların kuruluş hakkındaki görüşlerinin alınmasıyla kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri hakkında fikir edinilmesi,
- Paydaşların hangi aşamada katkı sağlayacağını tespit edilmesi,

- Paydaşların görüş, öneri ve beklentilerinin stratejik planlama sürecine dahil edilmesiyle planın bu kesimlerce sahiplenilmesi ve planın uygulanma şansının artması amaçlanmıştır.

8.9.5 PAYDAŞ AÇIKLAMALARI

Ünye Belediyesi Paydaşlarının Öncelikleri ve Paydaş Olma Nedenleri Öncelik Sırası

Öncelik Sırası	Paydaş Adı	İç Paydaş / Dış Paydaş / Müşteri	Paydaş Nedeni
1	Ünye Halkı	Müşteri (Yararlanıcı)	Hizmeti alanlar olması nedeniyle yararlanıcılardır.
2	Sivil Toplum Kuruluşu	Dış Paydaş	Hizmetin üretilmesini dolaylı etkilemeleri nedeniyle dış paydaştır.
3	Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları	Dış Paydaş	
4	Resmi Kurum ve Kuruluşlar	Dış Paydaş	Hizmetin üretilmesine doğrudan ya da dolaylı katkı sağladıkları için dış paydaştır.
5	Esnaf ve Ticarethaneler	Dış Paydaş	Hizmetin üretilmesini dolaylı etkilemeleri nedeniyle dış paydaştır.
6	Özel Kurum ve Kuruluşlar	Dış Paydaş	
7	Belediye Personeli	İç Paydaş	Hizmeti üretmekle görevli olduklarından iç paydaşlardır.
8	Belediye Meclisi	İç Paydaş	Hizmeti planlama, organize etme, kontrol etme, örgütlenme ve koordinasyon görevlerini yerine getirmesi nedeniyle İç Paydaştır.
9	Belediye Encümeni	İç Paydaş	
10	Belediye Üst Yönetimi	İç Paydaş	
11	Birim Yöneticileri	İç Paydaş	

8.10. GZFT ANALİZİ

GZFT analizi, bir kuruluşun, faaliyette bulunduğu çevreyi anlamak ve yönetmek üzere iç ve dış ortamdan topladığı bilgileri kullanarak kendisini değerlendirmesidir. İç ortamın analizi, kuruluşun kontrol edebildiği koşulların ve eğilimlerin incelenerek güçlü ve zayıf yönlerin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir.

(G) Güçlü yönler, kuruluşun amaçlarına ulaşması için yararlanılabileceği olumlu hususlardır.

(Z) Zayıf yönler ise; kuruluşun, başarılı olmasına engel teşkil edebilecek eksiklikler, diğer bir ifadeyle, aşılması gereken olumsuz hususlardır. Güçlü yönler, kuruluşun hedeflerine, zayıf yönler ise; kuruluşun alacağı tedbirlere ışık tutar. Dış ortamın analizi, kurumun kontrolü dışındaki koşulların ve eğilimlerin incelenerek kurum için kritik olan fırsat ve tehditlerin belirlenmesidir.

(F) Fırsatlar, kurumun içte ve dışta kontrolü dışında gerçekleşen ve kuruma avantaj sağlayan olası etkenler ya da durumlardır.

(T) Tehditler ise; kurumun kontrolü dışında gerçekleşen, etkilerinin engellenmesi veya sınırlandırılması gereken hususlardır. Bu açıdan biraz daha tahmine ve öznel verilere dayanır.

GZFT (SWOT) analizinin, her iki yönde de, kurumsal işlerliği ortaya koyması açısından kuruma büyük imkân sağladığını ifade etmiştik. Fakat bu imkânın en iyi biçimde değerlendirilebilmesi için; kurumun iç yapısı ve iş akışları, çalışanların durumu, çevresel ortam ve çalışma düzeni, teknoloji düzeyi, vatandaş / müşteri profili, kurumun kültürü, performans değerleri, bilgi akışının ve diğer tüm unsurların dikkate alınması gerekir. Aksi takdirde, eksik bilgi ve yetersiz analiz verileri ile kuruluş için gerçek sonuçlara ulaşmak ve başarılı olmak imkânsızlaşabilmektedir.

GZFT (SWOT) analizi sırasında ne kadar çeşitli ve yüksek hacimli bilgi ve veriler analiz edilerek devreye sokulur ve kapsamlı veriler elde edilirse, GZFT (SWOT) analizinde oluşacak sonuçlar da o kadar net olur. Kurumun yöneticilerine, şu an ve gelecek için daha net öngörüler ve sağlıklı bir perspektif kazandırabilir Stratejik Plan çalışmaları kapsamında, Stratejik Planlama Ekibi tarafından, Ünye Belediyesi'nin GZFT (SWOT) analizi yapılmış, Belediye'nin güçlü ve zayıf yönleri, Belediye'nin kontrolü dışında olan belediye için kritik olan fırsat ve tehditler belirlenmiştir. Ünye Belediye'sinin güçlü ve zayıf yönleri, önümüzdeki süreçte karşılaşması muhtemel fırsat ve tehditler, aşağıdaki başlıklarda toplanmıştır:

8.10.1 GÜÇLÜ YÖNLER

- 1.Üst makamların stratejik yönetime ve hedeflere sahip çıkması ve öncülük etmesi
- 2.Vatandaşlar ve çalışanlar tarafından sevilen ve güvenilen bir Belediye Başkanı

- 3.Bölgeyi ve bölge halkını yakından tanıyan, Vatandaşın duygu ve düşüncelerini paylaşan deneyimli bir Belediye Başkanı
- 4.Yönetimde istikrar ve ekip ruhunun benimsenmesi
- 5.Her kesimi kucaklayan, hizmette sınır tanımayan, dinleyen ve çözüm üreten bir belediyeçilik anlayışı
- 6.Belediye Meclisi ve Belediye yönetimi arasındaki iyi iletişim
- 7.Belediye başkanının vatandaşa hizmete katkı sağlayan her türlü projeye destek vermesi
- 8.Vatandaşa hizmetin tek merkezden sunulduğu belediye hizmet binası
- 9.Teknolojik donanımın yeterli olması ve bilişim teknolojilerinden yüksek düzeyde yararlanılması
- 10.Makine parkının sürekli olarak yeni iş makinesi ve araçlarla takviye edilmesi ve her an göreve hazır olması
- 11.Dış paydaşlarla güçlü işbirliği olması
- 12.Etkin ve güncel bir kent bilgi sisteminin kurulmuş olması

8.10.2. ZAYIF YÖNLER

1. Bütünleşik belediye hizmetlerinin vatandaşa tek merkez binadan sunulmaması,
2. Genel borçların yüzdesel olarak son beş yıllık dönemde ciddi oranda artmış olması; kamuya olan borçların (vergi, sgk payı ve diğer paylar) bunun içerisinde büyük ölçüde rol oynaması,
3. Kurumsallaşma problemlerinin olması
4. Hizmetlerin değerlendirme süreçlerinin farklılık göstermesi
5. Mevzuat eğitimlerine ihtiyaç olması
6. Kurumsal prosedürlerin tam olarak çıkartılmamış olması
7. Muhasebe sisteminin karar destek sistemini yeterli ölçüde desteklememesi
- 8 . Gerek iç kontrol, gerekse stratejik yönetim alanlarında izleme değerlendirme sistemlerinin etkin olmaması,
9. Örgüt yapısının etkinliğini değerlendiren analizlerin yeteri kadar yapılmaması

8.10.3 FIRSATLAR

1. İlçenin sosyo ekonomik kalkınmasını sağlamaya yönelik çok sayıda proje bulunması
2. Genç nüfusun fazlalığı
3. Eğitim, kültür ve sosyal hayat anlamında cazibe merkezi olması
4. Pek çok alandaki turizm imkanlarını birlikte barındırıyor olması
5. Çevre bilincinin güçlü olması
6. İlçe sınırlarındaki kumsalların varlığı ve yaratacağı turistik potansiyel
7. Bölgenin düzenli ve nitelikli kentleşme ile belli düzeyin üstündeki insanlar ve özellikle genç ler için cazibe merkezi olması
8. Muhtarların belediye faaliyetlerine katkısı
9. Çarşamba ve ORGİ Havaalanlarına nispeten yakın olması

8.10.4.TEHDİTLER

1. İlçe içerisinde ulaşımda karşılaşılan sıkıntıların varlığı,
2. Şehir merkezinde yeterli otopark olmaması
3. Organize Sanayi Bölgesinin olmaması
4. İç Anadolu bağlantı yolunun dar ve kullanışsız olması
5. Tüm mevsimlerin yağışlı geçmesi
6. Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ana yerleşkesine uzak olması
7. Plansız yapılaşmış alanların yoğun olması
8. Diğer kurumların sorumluluğuna giren işlerin belediyelerden bekleniyor olması
9. Kentsel donatı alanları için kamulaştırma ihtiyacının fazlalığı

9. GELECEĞE BAKIŞ

Yapılmış olan anketler, çalışma masası toplantıları ve görüşler neticesinde oluşturulmuş olan Misyon, Vizyon ve Hedefler çerçevesinde yapılacak olan hizmetler ve oluşturulacak olan teşkilat yapısına bu bölümde yer verilmektedir.

9.1. BELEDİYESİ'NİN MİSYONU

Mahallin müşterek ihtiyaçlarını en hızlı ve etkin şekilde karşılayan belediye

9.2. BELEDİYESİ'NİN VİZYONU

Karadeniz Coğrafyası içerisinde teknolojiye uyumlu, hayatı kolaylaştıran belediye olmak.

9.3. İLKELERİMİZ

Ünye Belediyesi olarak, halkına hizmet üretirken aşağıdaki belirtilen ilkeler bağlı kalınacaktır	
1.	İlçemizde yaşayan tüm halkımızın yaşam kalitesini yükseltmek
2.	Karar alma, uygulama ve eylemlerde şeffaflık ve açıklık
3.	Temel insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde sosyal belediyecilik
4.	Halkımıza sunulan hizmetlerde kalite ve vatandaş memnuniyeti
5.	İlçemizin sahip olduğu tarihi ve doğal mirasa sahip çıkmak
6.	İlçe halkının değerlerine saygılı olmak
7.	Belediye yönetimi olarak vatandaş odaklı hizmet üretmek
8.	Daha fazla hizmet sunabilmek için belediye kaynaklarını etkili, etkin ve verimli kullanmak
9.	Halkımızın beklentilerini karşılaması ve süreklilik arz etmesi için hizmette kalite ve süreklilik
10.	Belediyemizin kendisinden beklenen misyonu yerine getirebilmesi ve vizyona ulaşabilmesi için yenilikçi olmak
11.	Sağlık ve sürdürülebilir kentleşme için çevreye ve doğaya önem vermek
12.	Belediyemiz faaliyetlerinde karar alma ve uygulamada hukuka uygunluk
13.	Belediyemiz karar ve uygulamaların adalete dayanarak, hizmette adil ve eşit olunması
14.	Yerel demokrasiyi güçlendirerek vatandaş, belediye iş birliği ile katılımı sağlamak

9.4. ÖNCELİKLERİMİZ

VATANDAŞ ODAKLILIK
Halkın ortak ihtiyaçlarına cevap veren bir kurum olarak belediyemiz yeni Stratejik Plan döneminde de vatandaş odaklılığı birinci önceliği olarak görmektedir. Yeni dönemde vatandaşın memnuniyetinin artırılmasına yönelik çalışmalar artarak devam edecektir. Belli dönemlerde yapacağımız memnuniyet ölçümleri ile vatandaşın hizmetlerimize karşı tutumu ölçülecek ve buna göre tedbirler alınacaktır. Yeni

dönemde vatandaş şikâyetlerine geri dönüş süreleri gözden geçirilerek daha hızlı hizmet verilmesi sağlanacaktır.

KATILIMCI YÖNETİM

Yeni dönemde daha fazla katılımcılık esas alınacaktır. Başta mahallelerini temsilen muhtarlarımız olmak üzere ilçedeki tüm kurumlarla istişare içerisinde hizmetlerin daha isabetli yöntemlerle sunulması sağlanacaktır. Vatandaşa yönelik anketlerden elde edeceğimiz sonuçlar da katılımcı yönetim prensibimizin bir parçası olarak değerlendirilecektir. İlçemizdeki OSKİ, AKSA, TELEKOM, YEDAŞ gibi kurumlarla daha fazla koordinasyon sağlanacaktır.

BİLGİ TEKNOLOJİ FAALİYETLERİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI

Çağın gerektirdiği bilgi teknolojilerini kullanarak hizmetlerin daha verimli sunulması sağlanacaktır. Hem Belediyemizin kendi içindeki bilgi akışının hızlandırılmasında hem de vatandaşa yönelik hizmetlerin sunumunda teknoloji kullanımı yaygınlaştırılacaktır. Yeni dönemde tüm hizmetlerle ilgili yazışma, işlem, dosyalama, arşivleme, geri çağırma, imha süreçleri elektronik ortamda yönetilecektir. Elektronik Belge Yönetim Sistemi olarak ifade edilen bu sistemle e-imza uygulamasına geçilmiş olacak, kâğıt kullanımı en aza indirilecek, işlemlerde bürokrasi azaltılacak, işlemlerin daha hızlı sonuçlanması sağlanacaktır. Ayrıca e-belediye hizmetlerinin kapsamı genişletilecek, hizmetler olabildiğince online ortama taşınacaktır.

Ayrıca personelin teknolojiyi etkin kullanımı noktasında eğitimler düzenlenecektir. Yöneticilerin ve personelin bilgi teknolojilerini öğrenmeleri ve bu konuda kendini geliştirmeleri özendirilecektir.

KÜLTÜREL HİZMETLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI

İnsana değer veren bir anlayışla toplumun her kesimine kültürün ulaştırılması önceliklerimiz arasındadır. Sadece kültürel hizmetlerin sunulması değil, ayrıca ilçenin her köşesinden bu hizmetlere katılım sağlanabilmesi için teşvik edici çalışmalar yapılacaktır. Gerektiğinde kültürel hizmetler mahalle ölçeğine indirilecektir. Kültür ve sanat alanında büyük organizasyonların, sergilerin, fuarların yapılabileceği yeni konsept mekânlar oluşturulacaktır. Bir taraftan elit projeler uygularken bir taraftan geleneksel halk kültürü projeleriyle toplumsal kaynaşma sağlanacaktır.

ÇOCUKLARIN FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

Geçmiş dönemlerde olduğu gibi yeni stratejik plan döneminde de çocuklar önceliğimiz olmaya devam etmektedir. Çocukların desteklenmesi konusunda okullarla ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğine gidilecek, ortak projeler icra edilecektir.

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN DESTEKLENMESİ

<p>Sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak aile ve toplum refahını artırmak amacıyla dezavantajlı kesimlerin desteklenmesi Ünye Belediyesi'nin önemli önceliklerinden biridir. Yeni Stratejik Plan dönemimizde Kadınlar, Çocuklar, Yaşlılar, Hastalar ve Engelliler gibi dezavantajlı kesimlerin yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik faaliyetler artarak devam edecektir. Belediyemizde bu lunan gerekli birimler tarafından dezavantajlı kesimler için daha kalıcı çözümler üretme yoluna gidilecektir. Kadınların yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik çeşitli projeler yeni dönemde daha fazla desteklenecektir. Özellikle yetim, öksüz çocuklar olmak üzere telafi zor koşullarda yaşayan çocukların hayata kazandırılması konusunda maddi, manevi ve sosyal her türlü destek sağlanacaktır. Bir önceki Stratejik Planda ortaya konulan ENGELSİZ KENTSEL TASARIM sloganıyla uygulamaya koyduğumuz çalışmalar yeni dönemde artarak devam edecektir. Engellilerin eğitilmesi, mesleki beceriler kazandırılması, sosyal faaliyetlere katılması, kısacası engellilerin hayata kazandırılması için her türlü imkân sağlanacaktır. Bu konuda herhangi bir kısıtlamaya gidilmeyecektir. Bu bağlamda engelsiz tatil köyü konsepti proje çalışmalarına devam edilecektir.</p>
<p style="text-align: center;">SPORTİF ÇALIŞMALARIN ATTIRILMASI</p>
<p>Yeni stratejik plan döneminde spor alanındaki hizmetlerimiz daha fazla ivme kazanacak, sporcular desteklenecektir. Sporda farklı branşlarda çalışmalarına önem verilecek, ilçenin spor tesisleri altyapısının geliştirilmesi sağlanacaktır. Özellikle okul çağındaki çocukların spora erişimi konusunda alternatif imkânlar oluşturulacaktır. Ayrıca ilçemizde faaliyet gösteren amatör spor kulüplerinin daha fazla desteklenmesi, imkânlarının iyileştirilmesi konusunda çalışma yapılması sağlanacaktır. İlçemize ve gençlere önemli katkılar sunacağını umduğumuz bu faaliyetler Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü koordinesinde yürütülecektir.</p>
<p style="text-align: center;">GÜVENLİ VE SAĞLAM YAPILAŞMA</p>
<p>İlçemiz son yıllarda inşaat yatırımları bakımından oldukça tercih edilir olmuştur. Yapılan imar planları ve imar alanında uygulanan kolaylaştırıcı alternatifler ilçemize yapılan yatırımları tetiklemiştir. 1999 yılından beri önceliklerimiz arasında olan “güvenli ve sağlam yapılaşma” yeni stratejik plan döneminde de önceliğimizdir. İlçemizde başlayan inşaatların tüm aşamalarının sıkı denetimlerinde gösterdiğimiz hassasiyet yeni dönemde de devam edecektir. Projelerine uygunsuzluğu tespit edilen yapılarla ilgili kesinlikle taviz verilmeyecek ve gerekli cezai işlem yapılacaktır. Diğer taraftan ilçedeki tüm metruk yapılar yıkılarak güvenli hale getirilecektir.</p>

10. STRATEJİK ALAN, AMAÇ VE HEDEFLER

10.1 STRATEJİK ALANLAR

Stratejik Alanlar: Stratejik alanlar, kuruluşun stratejik plan döneminde odaklanacağı, ana yönleri ortaya koymaktadır. Bunun yanında Belediye'ye kanunla belirlenmiş görevleri de göz önünde tutularak kendine yönelik olarak “kurumsal gelişim”, kente yönelik olarak “kentsel gelişim” ve kentte yaşayanlara yönelik olarak ta “toplumsal gelişim” çalışmaları olmak üzere üç ana stratejik alan / eksen / yön belirlenmiştir.

Belediyenin mevcut durumunu belirlemek amacıyla SWOT Analizi yapılmış ve Belediyenin güçlü ve zayıf yönleri, çevredeki fırsat ve tehditler belirlenmeye çalışılmıştır. Güçlü yanlar ile çevredeki fırsat ve tehditler değerlendirilerek bu gücün kullanılabilme potansiyeli tespit edilmeye çalışılmıştır.

Belediye başkanının Ünye ile ilgili vizyon ve hedefleri de dikkate alınarak Ünye Belediyesinin stratejik alanları, amaçları, hedefleri ve bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için öngörülen faaliyet / projeler belirlenmiştir. Söz konusu stratejik alanların belirlenmesinin gerekçeleri şunlardır:

Kurumsal İlerlemenin sağlanması ile ilgili gerekçe; Ünye Belediyesinin kente ve kentliye yönelik hizmetlerinde kalite, etkinlik ve verimlilik artışının sağlanabilmesi amacıyla kurumsal yapabilirlik kapasitesinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bunun için belediyede, vizyon sahibi, yetkiyi paylaşan, risk almakta arzulu, yenilik ve değişime açık yönetici tipi ve başarıyı ödüllendiren, ekip çalışmasına inanmış, vatandaş odaklı ve katılımcı bir yönetim sistemi sağlanmalıdır.

Belediye hizmetlerinde kalitenin yakalanması, mali, fiziki, insan kaynaklarının etkin ve verimli kullanılarak kentin gelişimi ve kent sakinlerinin yaşam kalitelerinin geliştirilmesi için belediye yönetiminde kalite odaklı yönetim modelleri uygulanmalıdır. Bu kapsamda İçişleri Bakanlığı E - belediye Sistemi , İnsan Kaynakları Yönetimi, kurumsal iletişim ve benzeri modern yönetim tekniklerinin kullanımı konusundaki çalışmaların geliştirilmesine devam edilecektir.

İlçe ve ilçe halkına daha iyi hizmet sunabilmek için belediyemizin mali imkânlarının genişletilmesi, belediye harcamalarında tasarrufa riayet edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda mükellef tespiti, beyanlarda niteliksel ve niceliksel kayıpların giderilmesi, tahsilât kayıplarının azaltılması, yeni gelir kaynaklarının oluşturulması için çalışmalara öncelik verilecektir.

Belediyeler, devletin vatandaşa en yakın kurumlarıdır. Bu sebeple vatandaşlar diğer devlet kurumlarına kıyasla belediyelerle daha yakından ilgilenmekte, hesap sormakta, kararları etkileme çabaları sergilemektedir. Bu açıdan belediyeler demo kratik kültürün gelişimine katkı sağladıkları gibi; aynı zamanda vatandaşların şikâyet ve talepleri ile daha yakından ilgilendiklerinden, toplumsal barışın gelişmesine de katkı sağlamaktadırlar.

Belediyelerimiz, bürokratik duvarlar arkasında hizmet üreten değil, halka birlikte daha iyiye, daha güzele ulaşma gayreti içerisinde olan kurumlar olmalıdır. Bu halkın bilgilendirilmesi, halkla ilişkilerin geliştirilmesi için gereken çalışmalar hassasiyetle uygulanacaktır.

Kentsel ilerlemenin sağlanması ile ilgili gerekçe; kentler ne kadar gelişirse kentte yaşayanların da yaşam kaliteleri o oranda gelişme imkânına kavuşur. Bir kentin gelişimi için planlı -imarlı yapılaşma, altyapı yatırımlarının tamamlanması, kentte yaşayanların boş zamanlarını değerlendirebilecekleri rekreasyon alanlarının bulunması, ulaşım ağlarının araç ve yaya ulaşımını sağlayabilmesi gerekmektedir. Bütün bu ihtiyaçlara çözüm üretmek ve bu şekilde kentsel gelişimi sağlamak temel amaçlarımız arasında yer almaktadır.

Toplumsal hizmetlerin sunulması ile ilgili gerekçe ise ; Belediye Kanunu'nda açıkça belirtildiği gibi belediyelerin temel görevi belde halkının yerel nitelikli ortak ihtiyaçlarını karşılamaktır. Sosyal ve kültürel faaliyetler, çevre koruma ve temizlik faaliyetleri, kent sağlığı, eğitsel ve sportif yaşamın desteklenmesi, dar gelirlili ve dezavantajlı grupların yaşam şartlarının iyileştirilmesi, kent ekonomisini geliştirilmesi, tarihi, doğal ve kültürel mirasın yaşatılması kentlilerin yaşam kalitesinin artırılmasında stratejik öneme sahiptir.

İlçede yaşayanların yaşam kalitelerinin artırılabilmesi için belediye olarak yetki ve görevlerimiz arasında bulunan konularda bir yandan belediye kaynakları ile çalışırken diğer yandan da sosyal güçsüzlerin desteklenmesi konuları başta olmak üzere her alanda ilgili kurum ve kişilerle işbirlikleri temin edilecektir.

STRATEJİK ALANLAR
KURUMSAL İLERLEME
KENTSEL İLERLEME
TOPLUMSAL İLERLEME

10.2 STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER

Stratejik Amaçlar: Stratejik amaçlar kuruluşun ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir. Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder.

Hedefler: Amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik özellikli ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir.

Bir amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak birden fazla hedef belirlenebilir. Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne

ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilir. Belediyemizin her bir hedefi ile ilgili olarak ulaşılmak istenen düzeyler tespit edilmiştir.

Ünye Belediyesinin 2020-2024 yıllarını kapsayan amaç ve hedefleri aşağıdaki gibidir:

1. KURUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ AMAÇ VE HEDEFLER

1.1. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi

Belediyenin hizmetlerini daha iyi sunabilmesi için insan kaynağının sürekli geliştirilmesi, eğitilmesi, nitelikli insan sayısının artırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda insan kaynaklarının geliştirilmesi, işlerini etkin ve verimli yapmalarını sağlamak amacıyla çalışan başına ortalama yılda, 10 Adam /Saat eğitim verilecektir.

Her yıl personelin, eğitim ihtiyaç analizleri yapılarak eğitim talepleri belirlenecek ve buna göre yıllık eğitim programı hazırlanacaktır. Yeni işe girenlere oryantasyon eğitimi verilecektir.

1.2. Kalite Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi

İşlerin etkin ve verimli olarak yürütülmesi, o kurumdaki organizasyonel yapılanmanın, günün şartlarına sağlıklı olarak oluşturulmasını gerektirir. Bu bağlamda belediyenin mevcut organizasyon şeması her yıl gözden geçirilecek, gerekli revizyonlar yapılacak ve revizyon sunucu yeni yapılanmayla oluşan görev tanımları yetki ve sorumluluklar tekrar tanımlanacaktır.

Belediye’de, ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin geliştirilmesi ve etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli eğitimlerin verilmesine devam verilecek, sistem dokümanları gözden geçirilecek iç ve dış tetkikler yapılacaktır.

İş süreçlerinin dijital ortama aktarılması devam edilecektir. Her yıl iki sürecin iyileştirme çalışması yapılacaktır. Zaman içerisinde tüm kurumda süreç yönetimi ilkeleri uygulanacaktır.

1.3. Kurum İçi İletişimin Geliştirilmesi

Belediye’de kurum içi iletişimin, yatay ve dikeyde ekseninde çok iyi bir şekilde işlemesi gerekir. Birimler arası dayanışma, başkan ve yardımcıları ile müdürler arasında, belediye karar ve uygulamalarında, iletişimin sağlıklı olarak işletilmesi ile sağlanabilir. Bunun için başkanın, yardımcıları ve müdürlerle, müdürler, biriminde çalışan personelle işlerin yürütümü, değerlendirme ve bilgi alış verişi anlamında periyodik gündemli toplantılar yapılmalıdır. Tüm bunların yanında bir yıl sonunda birazda motivasyon amaçlı bir genel değerlendirme toplantısı yapılması, belirli zamanlarda birtakım sosyal aktivitelerin yapılması, birimler arası intranetin etkin kullanımı, kurum içi iletişimi olumlu yönde etkileyecektir.

1.4. Kurum Arşivinin Geliştirilmesi

Belediye’de, kurum arşivinin geliştirilmesi ve güvenliğinin sağlanması çalışmalar titizlikle sürdürülmektedir. Bilgi ve belgelerin dijital arşive aktarılması, Arşiv in güvenliği ile ilgili olarak kuru yangın sisteminin kurulması çalışmaları ve felaket kurtarma merkezinin oluşturulması 2024 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

1.5. Halkla İlişkilerin Geliştirilmesi

Belediye ile vatandaş arasında iletişimin güçlendirilmesinin sağlanması esastır. Zira belediyeler, devletin vatandaşa en yakın kurumlarıdır. Bu sebeple vatandaşlar, diğer devlet kurumlarına kıyasla belediyelerle daha yakından ilgilenmekte, hesap sormakta, kararları etkileme çabaları sergilemektedir. Belediye Kanunu’nun 13. maddesine göre hemşerilerin, belediye karar ve uygulamalarına katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme hakkı bulunmaktadır. Bu açıdan belediyeler demokratik kültürün gelişimine katkı sağladıkları gibi; aynı zamanda vatandaşların şikâyet ve talepleri ile daha yakından ilgilendiklerinden, toplumsal barışın gelişmesine de katkı sağlamaktadırlar.

Belediyelerimiz, bürokratik duvarlar arkasında hizmet üreten değil, halkla birlikte daha iyiye, daha güzele ulaşma gayreti içerisinde olan kurumlar olmalıdır. Başta; seri nokta iletişim ve çözüm merkezi uygulamaları olmak üzere, halkın bilgilendirilmesi, halkla ilişkilerin geliştirilmesi için gereken çalışmalar hassasiyetle uygulanmalı, belediye olarak yapılan hizmetler ile ilgili olarak vatandaşa, bilgilendirici tanıtıcı çalışmalar yapılmalıdır.

1.6. Çalışma Mekânlarının ve Hizmet Araçlarının İyileştirilmesi

Çalışanların hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yapabilmeleri için çalışma mekânlarının konforu önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışma mekânlarının havalandırılması, temizlik aydınlatma vb. çalışmalara özen gösterilerek, hizmet verenlerin daha modern ve sağlıklı ortamlarda vatandaşa hizmet verilmesi sağlanmalıdır. Ünye Belediyesi olarak bu anlamda güzel bir mekân hazırlanmıştır. Hizmetlerinin yürütümü sırasında gerekli olan araç parkının yenilenmesi ile ilgili çalışmalar ve periyodik olarak araçların bakım ve onarımları yapılmaktadır.

1.7. Denetim Çalışmalarının Geliştirilmesi

Belediye çalışmalarının kanunlara, stratejik plan ve performans programına uygunluğu, etkin ve verimli çalışma sağlanması için; iç kontrol eylem planı yapılacak ve uygulanacaktır. Performans programının hazırlanması ve basımı yapılacaktır.

1.8. Mali Yapının Güçlendirilmesi

Ünye’de yaşayan vatandaşa daha iyi hizmet sunabilmek için Belediye’nin mali imkânlarının genişletilmesi, belediye harcamalarında tasarrufa riayet edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda mükellef tespiti, beyanlarda niteliksel ve niceliksel kayıpların giderilmesi, tahsilat kayıplarının

azaltılması, yeni gelir kaynaklarının oluşturulması için çalışmalara öncelik verilmelidir. Bunun yanında Belediye yönetiminin kendi kaynaklarının dışında kullanabilecekleri ulusal ve uluslararası değişik fonlar vardır. Ünye Belediyesi, uygulayacağı kaynak yönetimi sistemi çerçevesinde, ulusal ve uluslararası fonlar ve kaynaklar belirleyerek projeler hazırlayacak ve bu fonlara müracaat edecektir. Önümüzdeki yıllarda her yıl, en az iki fondan yararlanılması hedeflenmiştir.

1.9. Bilişim Altyapısı ve Kullanımının Geliştirilmesi

Vatandaşın belediyeden hizmet ve beklentilerine daha kısa sürede ve sağlıklı bilgi sunabilmek, bilişim alt yapısının iyi oluşturulmasından geçer. Bu bağlamda hizmetin etkin ve verimli sunulabilmesi açısından gereksinime duyulan bilişim teknolojilerinden optimum düzeyde yararlanılmaya çalışılacak, donanım ve yazılım taleplerinin uygun görülenleri tedarik edilecek, bilgi güvenliği yönetim sistemi kurulacak ve bunların etkin ve verimli kullanımını için kullanıcılara yoğun eğitimler verilecektir. E-belediye sistemine entegrasyon sağlanacaktır.

1.10. Dış İlişkilerin Geliştirilmesi

Ünye Belediyesi, yerel yönetimler açısından önem arz eden konularda, aktif rol alarak ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ilişkilerin artırılması için çaba gösterecektir. Bu kapsamda; yurt dışı teknik inceleme ve temas programının yapılması, ortak projeler geliştirilmesi, kardeş şehir ilişkilerinin sürdürülmesi ve kamu kurumları, üniversite ve STK ile işbirliğini arttırarak devam ettirecektir.

2. KENTSEL İLERLEME ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. Üst Yapı ve Ulaşım Sisteminin Geliştirilmesi

Ulaşım kentlerin en önemli sorunlarının başında gelmektedir. İlçemizde, vatandaşlarımızın rahat şekilde seyahat edebilecekleri ve gitmek istedikleri yere en kısa sürede gidebilecekleri bir sistem oluşturmak amacı ile çalışmalar hızla devam etmektedir. Bu bağlamda, 2020-2024 yılları arasında, yol ağının genişletilmesi, prestij cadde, meydan ve otopark çalışmalarına yer verilmiştir.

Bir kentin en önemli gelişmişlik göstergesi ulaşım ve altyapıdır. Ulaşım ve altyapısı yetersiz olan kentlerin ekonomik, kültürel, sosyal ve yerel demokrasi açısından gelişimi mümkün değildir. Zaten, belediyelerin asli görevlerinin en önemlilerinden birisi de ulaşım ve altyapı çalışmalarıdır.

Ünye Belediyesi, Büyükşehir Belediyesine bağlı bir ilçe belediyesi olduğu için, ulaşım ve altyapı çalışmalarında, Büyükşehir'le koordinasyon içinde çalışmaktadır. Ayrıca elektrik, haberleşme gibi altyapı yatırımları, merkezi idarece yapıldığından bu kurumlarla koordinasyon önem arz etmektedir.

2.2. Kentsel Altyapının Geliştirilmesi

Bir kentin en önemli gelişmişlik göstergesi altyapıdır. Çünkü altyapısı yetersiz olan kentlerin ekonomik, kültürel, sosyal ve yerel demokrasi açısından gelişimi mümkün değildir. Belediyelerin asli görevlerinin en önemlilerinden biri de altyapı çalışmalarıdır. Ünye Belediyesi, Büyükşehir Belediyesine bağlı bir ilçe belediyesi olduğu için altyapı çalışmalarında da Büyükşehir’le koordinasyon içindedir.

2.3. Planlı ve İmarlı Yapılaşmanın Artırılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılması

Bir kentin gelişiminin en önemli şartlarından birisi imar planlarının bulunmasıdır. Fakat imar planlarının kendisinden beklenen misyonu yerine getirebilmesi için uygulanabilir olmaları gerekmektedir. Ünye’nin ülkemizde yaşanan göçten etkilenen yerleşim alanları arasında olması, bu baskının kentte planlara aykırı yapılaşmaya meydan vermemesi için büyüme ve gelişmenin kontrol altında yapılması ve planlı -imarlı yapılaşmanın geliştirilmesi gerekmektedir. Toplu konut alanları, ticaret merkezleri, ulaşım planları ve alt yapı çalışmaları, bu planlara uygun olarak yürütülmelidir.

Planlı ve imara uygun yapılaşmasının sağlanabilmesi için kentsel dönüşüm, kentsel tasarım ve denetim çalışmalarına da önem verilmesi gerekir. Bu bağlamda, Ünye Belediye’si olarak; imar planı revizyonları, yapılaşmanın güvenli şartlarda sürdürülmesi ve kentsel tasarıma yönelik çalışmalara önümüzdeki yıllarda da devam edilecektir.

2.4. Rekreasyon Alanlarının Geliştirilmesi

Bir kentin gelişiminde en etkin olan hususlardan birisi de rekreasyon alanlarıdır. İnsanlar temel kentsel ihtiyaçların yanı sıra doğa ile iç içe yaşayabilecekleri, dinlenebilecekleri, spor yapabilecekleri, aile ve arkadaşları ile sakin ve doğa ile iç içe vakit geçirebilecekleri alanlar talep etmektedir.

Mevcut kentsel donatı alanlarının artırılması kadar bu alanların fonksiyonel olarak geliştirilmesi de büyük önem arz etmektedir. Ünye, yüz ölçümünün % 85’inin ormanlarla kaplı, yeşil alan olması ve diğer doğal yapısı ile bu anlamda Ordu’nun şanslı ilçelerinden biridir.

2.5. Tarihi, Doğal ve Kültürel Mirasın Korunması

Kentler yalnızca, günümüz insanına daha büyük bir oranda iş ve yerleşim imkanları sunan bir yer değildir, aynı zamanda dünyanın en uzak yerlerini kendine çeken, türlü bölgeleri, insanları ve etkinlikleri bir düzene göre biçimlendiren, ekonomik, siyasal ve kültürel yaşamın öncüsü ve denetleyicisi konumunda olan bir merkezdir.

Ünye belediyesi olarak, hemşerilerimizin yaşadığı kenti çok iyi tanımaları ve yaşadığı kente sahip çıkmalarını sağlamının çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Hemşerilerimizin kendi geleceği ile yaşadığı kent arasında bir bağ kurmasını yaşadığı kente sahip çıkmasının arzu ediyoruz. İnanıyoruz ki kurulacak bu bağ, kentimizin bu günü ve özellikle yarınlarının yaşanabilirliği açısından önemli olacaktır.

Bu bağlamda, Ünye Belediyesi olarak önümüzdeki süreçte vatandaşlarımızda kentlilik bilincinin oluşmasına yönelik çeşitli aktiviteler düzenlenecek, organizasyonlar yapılacak, kentlilerin yaşadığı yerle ilgili hizmetlere gönüllü olarak katılımları sağlanmaya çalışılacaktır.

3. TOPLUMSAL İLELEME ÇALIŞMALARINI İLE İLGİLİ AMAÇ VE HEDEFLER

3.1. Toplumsal Dayanışmanın Geliştirilmesi

Belediyelerin görevi yerel halkın yerel ve ortak nitelikli ihtiyaçlarını karşılamaktır. Yerel halkın ihtiyaçları arasında sosyal konular da önemli bir husustur. Türkiye Cumhuriyeti, Anayasası'nda da belirtildiği üzere bir sosyal hukuk devletidir (1982 AY., md. 2). Anayasamız devleti, ekonomik ve sosyal hayatı yönlendirme görevi ile sorumlu tutmuştur.

Devlet denilen organın yerel ölçekte örgütlenmesi olan belediyelerin de sosyal politikalar belirlemeleri, planlama faaliyetlerinin, sosyal sorunlar ve çözümlerini de kapsamaması gerekmektedir. Bu bağlamda, sosyal güçsüzlere yardımların yapılması ile ilgili faaliyetlere devam edilmekte ve tüm bu faaliyetlerin yanında Ünye Belediyesi her zaman yanınızda projesi etkinleştirilerek devam sürdürülmektedir.

3.2. Toplum Sağlığının Korunması

Belediyeler hizmetleri üretmek kadar ürettikleri hizmetlerin ve kent içinde yürütülmekte olan her türlü aktivite ve çalışmanın insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirilmesini de sağlamak durumundadırlar. Bu kapsamda, belediye denetimleri etkin bir şekilde devam edecektir. Belediye kendi hizmetlerinde sağlıklı ortamlar oluşturmayı birincil unsur olarak görecektir. Gıda satışı yapılan işyerleri denetlenecektir.

Başiboş hayvanlar için hayvan barınağı yaparak bu hayvanları korumaya alınması gerekmektedir. Bu bağlamda Belediye'ce hayvanlar için doğal yaşam parkı projesine stratejik planda yer verilmiştir.

Sürdürülebilir ve sağlıklı kentleşme, toplumsal güvenliğin sağlanması sırasında hassasiyetin ilçe sakinlerince önemsenmesi için STK ve eğitim kurumları ile işbirliği içinde bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gereklidir. Özellikle çocuk ve gençlere yönelik çağımızın en tehlikeli hastalığı olan uyuşturucu ile mücadele bağlamında, okullarda STK lar ile de koordinasyon içinde eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.

3.3. Kültürel Hayatın Zenginleştirilmesi

Kentler, yalnızca, günümüz insanına daha büyük bir oranda iş ve yerleşim olanakları sunan bir yerler değildir. Aynı zamanda dünyanın en uzak yerlerini kendine çeken, türlü bölgeleri, insanları ve

etkinlikleri bir düzene göre biçimlendiren, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel yaşamın öncüsü ve denetleyicisi konumunda olan bir merkezlerdir.

Avrupa Kentsel Şartı'nda yerel yönetimlerin, "kentün kültürel geleneği ve kent halkının kültürel özellikleri ışığında bir kültür politikası oluşturma ve uygulama" gereğinden bahsedilmektedir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesine göre de kültür ve sanat faaliyetleri belediyelerin görevleri arasında yer almaktadır.

İlçemizde sosyal ve kültürel hayatın zenginleştirilmesi ile ilgili olarak 2015-2019 yılları arasında, sosyal ve kültürel tesislerin yapımı, işletilmesi, kültürel etkinlikler ve kültürel yayınların topluma kazandırılması çalışmaları ile ilgili proje ve faaliyetler öngörülmüştür.

3.4. İlçe Ekonomisi ve Ticaretin Geliştirilmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesinde, belediyelerin görev ve yetkileri sayılırken "kent ekonomisi ve ticaretinin geliştirilmesi" de belirtilmektedir.

İlçenin nüfusu artmakta ve yeni nesiller kendilerine iş alanları oluşturulmasını istemektedirler. Kent ekonomisinin canlanması, işsizlik sorununun önlenmesine de katkıda bulunacaktır. Bu kapsamda ilçenin tanıtımı için tematik sempozyumlar düzenlenmesi, ilçe içi ulaşımın desteklenmesi gibi faaliyetler sürdürülecektir.

3.5. Toplumsal Güvenliğin Sağlanması

Ordu'nun ve dolayısıyla ilçemizin olası bir deprem tehdidi altında olduğu bir gerçektir. Çarpık yapılaşma, dar ve çıkmaz sokaklar gibi etkenler doğal afetlere karşı önlem ve müdahaleyi güçleştirmektedir. Bu nedenle ilçede yaşayan vatandaşların olası Doğal Afetler karşısında hazırlıklı ve bilinçli olmasını sağlamak ve riski azaltmak amacıyla, afet yönetim merkezinin kurulması ve vatandaşların, doğal afet hakkından bilinçlendirilmesi ile ilgili eğitim çalışmalarının yapılması hedeflenmiştir.

3.6. Dezavantajlı Kesimlerin Yapabilirlik Kapasitesinin Artırılması

Belediyelerin görevi yerel halkın, yerel ve ortak nitelikli ihtiyaçlarını karşılamaktır. Yerel halkın ihtiyaçları arasında sosyal ko nular da önemli bir husus olarak yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti, Anayasası'nda da belirtildiği üzere bir sosyal hukuk devletidir (1982 AY., md. 2).

Belediye olarak dezavantajlı kesimleri topluma kazandırmak ve yapabilirlik kapasitelerini artırmak amacıyla, onlara, beceri ve meslek kazandırma kursları verilmesi hedeflenmiştir. Dezavantajlı

vatandaşlarımıza eğitim hizmetleri ile danışmanlık ve sosyal destek vermek suretiyle, yaşam kalitelerini artırmak ve sosyal hayata daha aktif katılımları amaçlanmıştır.

3.7. Çevrenin Korunması

Sürdürülebilir ve sağlıklı kentleşme için çevreye duyarlı bir yönetim anlayışının geliştirilmesi gereklidir. Çevre ile ilgili yetki ve sorumluluk genel olarak Büyükşehir Belediyesi'nde ise de, ilçe belediyelerine de bu alanda önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumlulukların yerine getirilebilmesi için başta Büyükşehir olmak üzere ilgili kurumlarla koordinasyonun sağlanması yolu ile etkin bir çevre politikasının izlenmesi gerekmektedir. Ayrıca evsel atıkların toplanması, sokakların süpürülmesi gibi birçok temizlik faaliyeti de belediyenin temel görevleri arasında yer almaktadır.

Çevre hassasiyetinin ilçe sakinlerince önemsenmesi için STK ve eğitim kurumları ile işbirliği içinde bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gereklidir.

3.8. Sportif Hayatın Geliştirilmesi

“Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur” diye güzel bir özdeyişimiz vardır. Belediyelerin sosyal faaliyetlerinden biri de kentte yaşayan insanları spor yapmaya teşvik amaçlı organizasyonlar, turnuvalar yarışmalar düzenlemektir. Bu bağlamda; Ünye Belediyesi olarak spor tesislerinin sayısını artırıcı projeler hazırlamakta, sportif etkinlikleri düzenlemekte ve Ünye'de faaliyette bulunan spor kulüplerine destek verilmektedir.

3.9. Kent Temizliğinin Sağlanması

Evsel atıkların toplanması, sokakların süpürülmesi gibi birçok temizlik faaliyeti de belediyenin temel görevleri arasında yer almaktadır. Temizlik bir kentin aynasıdır. Kent temizliğinin ile ilgili çalışmaların etkin bir şekilde yönetimi o kentin çehresini değiştirir Çevre ile ilgili yetki ve sorumluluk genel olarak Büyükşehir Belediyesi'nde ise de, ilçe belediyelerinin kendi ilçe sınırları içinde evsel atık toplama yıkama temizleme çöp toplama çalışmalarının rutin olarak sürdürmeleri gerekmektedir. İlçe halkının sağlığı açısından okul, resmi daire, cami gibi ortak kullanımdaki kamusal yapılarda temizlik ve ilaçlama çalışmalarının kesintisiz olarak sürdürülmesi gerekir. Çevre hassasiyetinin ilçe sakinlerince önemsenmesi için STK ve eğitim kurumları ile işbirliği içinde bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gereklidir.

3.10. İlçe Eğitimine Katkı Sağlanması

Okullarımızın büyük bakım ve onarımları, bahçe düzenlemesi gibi küçük bakımları mali imkânlara göre yapılmalıdır. Okulların ihtiyacının karşılanması için hayırseverlere yönelik çalışma yapılmalıdır.

Öğrencilerimizin eğitimlerine katkı sağlamak için öğrencilere kitap setleri dağıtılarak onların okuma alışkanlıklarını geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Bunun yanında çevre bilincini kültür ve tarihini öğrenmeye yönelik organizasyonlar kampanyalar düzenlemeler yapılacaktır.

STRATEJİK ALAN 1. KURUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARI

STRATEJİK AMAÇ 1. KURUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARININ GELİŞTİRİLMESİ		
STRATEJİK HEDEFLER	SÜREÇ	SORUMLU BİRİM
Stratejik Hedef 1.1. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi		
1.1.1. Hizmet İçi Eğitim	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
1.1.2. Çalışanların Karar ve Uygulamalara Katılımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
1.1.3. Çalışanların Motivasyonlarının Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
1.1.4. Oryantasyon Eğitimi Verilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
1.1.5. Mesleki Panel, Seminer, Fuar ve Benzeri Etkinliklere Katılım	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
1.1.6. İş Sağlığı ve Güvenliği	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.2. Kalite Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi		
1.2.1. Organizasyon Yapısının Revizyonu	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Mali Hizmetler Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi
1.2.2. ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminin Revizyonu ve Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Mali Hizmetler Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi
1.2.3. Süreç Yönetimi ve İyileştirme Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yılda Bir	Mali Hizmetler Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi
Stratejik Hedef 1.3. Kurum İçi İletişimin Geliştirilmesi		
1.3.1. Periyodik Toplantılar	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Özel Kalem Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.4. Kurum Arşivinin Geliştirilmesi		
1.4.1. Dijital ve Kurum Arşiv Çalışmalarının Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Bilgi İşlem Müdürlüğü

1.4.2. Kurum Arşivinin Güvenliğinin Sağlanması		Bilgi İşlem Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.5. Halkla İlişkilerin Geliştirilmesi		
1.5.1. Belediye Karar ve Uygulamaları Hakkında Halkın Bilgilendirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
1.5.2. Belediye Karar ve Uygulamalara Halkın Katılımının Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
1.5.3. Belediye Hizmetlerinin Görsel Olarak Tanıtılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
1.5.4. Tanıtım Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
1.5.5. Tanıtım Amaçlı Toplantılar Düzenlenmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
1.5.6. Şikâyet-Talep Takip Sisteminin Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.6. Çalışma Mekânlarının ve Hizmet Araçlarının İyileştirilmesi		
1.6.1. Bina Destek Hizmetlerinin (Güvenlik, Temizlik, Bakım Onarım) Etkenleştirilerek Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
1.6.2. Demirbaş ve Sarf Malzeme Alımlarının Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
1.6.3. Araç Parkının Yenilenmesi ve Araçların Bakım Onarımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
1.6.4. Birimlerin Araç İhtiyacının Karşlanması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.7. Denetim Çalışmalarının Geliştirilmesi		
1.7.1. İç Kontrol Sisteminin Kurulması	2020 yılı Sonuna Kadar	Mali Hizmetler Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi
1.7.2. Stratejik Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Mali Hizmetler Müdürlüğü Strateji Geliştirme Birimi

Stratejik Hedef 1.8. Mali Yapının Güçlendirilmesi		
1.8.1. Tahakkuk Artışının Sağlanması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Mali Hizmetler Müdürlüğü
1.8.2. Tahsilat Oranlarının Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Mali Hizmetler Müdürlüğü
1.8.3. Taşınmazların Kontrolü ve Değerlendirilmesi Çalışmalarının Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü Emlak ve İstimlak Şefliği
1.8.4. Ulusal ve Uluslararası Fonlardan Yararlanma	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.9. Bilişim Altyapısı ve Kullanımının Geliştirilmesi		
1.9.1. Bilişim Yazılım ve Donanımının Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Bilgi İşlem Müdürlüğü
1.9.2. Bilgisayar ve Programları Kullanım Becerisinin Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Bilgi İşlem Müdürlüğü
1.9.3. Bilgi Güvenliği Yönetim Sisteminin Kurulması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Bilgi İşlem Müdürlüğü
1.9.4. E - Belediyecilik Hizmetlerinin Uygulanması ve Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Bilgi İşlem Müdürlüğü
Stratejik Hedef 1.10. Dış İlişkilerin Geliştirilmesi		
1.10.1. Uluslararası Kurum ve Kuruluşlarla İlişkilerin Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Özel Kalem Müdürlüğü
1.10.2. Kamu Kurumları, Üniversite ve STK İle İşbirliğinin Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Özel Kalem Müdürlüğü

STRATEJİK ALAN 2. KENTSEL İLERLEME ÇALIŞMALARI

STRATEJİK AMAÇ 2. KENTSEL İLERLEME ÇALIŞMALARININ GELİŞTİRİLMESİ		
Stratejik Hedef 2.1. Üst Yapı ve Ulaşım Sisteminin Geliştirilmesi		
2.1.1. Yol Ağının Genişletilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
2.1.2. Prestij Cadde, Meydan ve Otopark Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
2.1.3. 5 Adet Vizyon Projenin Hayata Geçirilmesi	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü

Stratejik Hedef 2.2. Kentsel Altyapının Geliştirilmesi		
2.2.1. Yağmur Suyu Şebekesinin Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 2.3. Planlı ve İmarlı Yapılaşmanın Artırılmasına Yönelik Çalışmalar		
2.3.1. İmar Planı Revizyonlarının Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü
2.3.2. İmar Uygulaması Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü
2.3.3. Kamulaştırma İşlemleri Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü Emlak ve İstimlak Şefliği
2.3.4. Yola Terk Yoldan İhdas, Tevhit, Kot Kesit ve Harita İşlerinin Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü Emlak ve İstimlak Şefliği
2.3.5. Ruhsatlı Yapıların Yapılaşma Sürecinin Denetimi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2.3.6. Kaçak Yapılaşmanın Engellenmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2.3.7. Yapılaşmanın Güvenli Şartlarda Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2.3.8. Riskli Yapı Tespit Çalışmalarının Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2.3.9. Kentsel Tasarım (Kent Estetiğine) Yönelik Çalışmalar Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Plan ve Proje Müdürlüğü
2.3.10. Yapı Ruhsat Sürecinin Etkinleştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
Stratejik Hedef 2.4. Rekreasyon Alanlarının Geliştirilmesi		
2.4.1. Rekreasyon Alanlarının Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
2.4.2. Rekreasyon Alanlarının Bakım ve Onarımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
2.4.3. Ağaçlandırma ve Kent Estetiğini Artırma Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
2.4.4. Millet Parkının Yapılması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
2.4.5. Engelsiz Tatil Köyünün İnşa Edilmesi	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü

2.4.6. Asarkaya Kent Ormanı Yenileme Çalışması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
2.4.7. At Çiftliği Yenileme Çalışması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 2.5. Tarihi, Doğal ve Kültürel Mirasın Korunması		
2.5.1. Bilinçlendirme Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2.5.2. Röleve, Restitüsyon ve Restorasyon Proje Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

STRATEJİK ALAN 3. TOPLUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARI

STRATEJİK AMAÇ 3. TOPLUMSAL İLERLEME ÇALIŞMALARININ GELİŞTİRİLMESİ		
3.1. Toplumsal Dayanışmanın Geliştirilmesi		
3.1.1. Sosyal Güçsüzlere Yardım Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.1.2. Ünye Belediyesi Sosyal Sorumluluk Projelerinin Etkinleştirilerek Devam Ettirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.1.3. Bilinçlendirme-Eğitim Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.2. Toplum Sağlığının Korunması		
3.2.1. Gıda Satış Yerlerinin Denetimi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Zabıta Müdürlüğü
3.2.2. Bilinçlendirme Eğitimlerinin Verilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.2.3. Sokak Çocukları ve Madde Bağımlısı Gençlere Yönelik Çalışmalar	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.3. Kültürel Hayatın Zenginleştirilmesi		
3.3.1. Sosyal ve Kültürel Tesislerin Yapımı	2024 Yılı Sonuna Kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
3.3.2. Sosyal ve Kültürel Tesislerin İşletilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü
3.3.3. Kültürel Etkinlikler	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

3.3.4. Kültürel Yayınlar ve Kurslar	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.4. İlçe Ekonomisi ve Ticaretin Geliştirilmesi		
3.4.1. Kayıtlı Çalışma Faaliyetlerinin Sürdürülmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Zabıta Müdürlüğü
3.4.2. İşyerinde Kullanılan Ölçü ve Tartı Aletlerinin Sayısını Artırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Zabıta Müdürlüğü
3.4.3. İşyerlerinin Ruhsatlandırılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Zabıta Müdürlüğü
3.4.4. İlçenin Tanıtımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.4.5. İlçe İçi Ulaşımın Desteklenmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
3.4.6. Kırsal Alandaki Ekonomik Hayatın Desteklenmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
3.4.7. Serbest Meslek Ticaret Merkezi Yapılması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
3.4.8. Hanımeli Pazarı Yapılması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
3.4.9. Kapalı Pazar Yapılması	2024 yılı sonuna kadar	Fen İşleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.5. Toplumsal Güvenliğin Sağlanması		
3.5.1. Doğal Afetlere Karşı Hazırlık	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
3.5.2. Park Aydınlatılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Destek Hizmetleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.6. Dezavantajlı Kesimlerin Yapabilirlik Kapasitesinin Artırılması		
3.6.1. Engellilere Beceri ve Meslek Kazandırma Kursları Verilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.7. Çevrenin Korunması		
3.7.1. Çevre Bilincinin Geliştirilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Temizlik İşleri Müdürlüğü
3.7.2. Atık Toplama ve Geri Dönüşüm Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Temizlik İşleri Müdürlüğü
3.7.3. Geri Dönüşüm Park Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
3.7.4.Çocuk Trafik Eğitim Pisti Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.8. Sportif Hayatın Geliştirilmesi		
3.8.1. Spor Tesislerinin Yapılması	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü

3.8.2. Sportif Etkinliklerin Düzenlenmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.8.3. Spor Kulüplerine Destek Verilmesi	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.9. Kent Temizliğinin Sağlanması		
3.9.1. Evsel Atık Toplama Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Temizlik İşleri Müdürlüğü
3.9.2. Süpürme-Yıkama Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Temizlik İşleri Müdürlüğü
Stratejik Hedef 3.10. İlçe Eğitimine Katkı Sağlanması		
3.10.1. Okul Bakım Onarımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Fen İşleri Müdürlüğü
3.10.2. Öğrencilere Yönelik Eğitim ve Yardım Çalışmaları	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.10.3. Eğitime Destek Hizmetleri	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
3.10.4. İbadethanelerin Bakım ve Onarımı	2024 yılı sonuna kadar her yıl	Temizlik İşleri Müdürlüğü

11. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

11.1. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesine yönelik gelişmelerin belirlenen dönem doğrultusunda raporlanması ve değerlendirmeye sunulması (paydaşların) izleme faaliyetini meydana getirmektedir. İzleme süreci yönetime yardımcı bir süreçtir.

Ünye Belediyesi'nde Stratejik Planın güncelleştirme sonrası uygulama süreci, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 27 Aralık 2007 tarihinde Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan İç Kontrol Standartları tebliği doğrultusunda uygulamaya geçirilen "İç Kontrol Sistemi" ile bilimsel kriterlere uygun olarak takip edilebilecektir. Bu amaçla, gerekli veriler sürekli güncellenerek, belirli yöntemler aracılığıyla analizlerin yapılması planlanmaktadır.

Stratejik Plan güncelleştirmesinin Belediye Meclisi tarafından kabulü sonrası "2020–2024 yılı Stratejik Planının uygulanma sürecinde, gerekli veri toplama, analiz ve raporlama sistemleri oluşturulması planlanmaktadır. Raporlama sıklığı, hizmetin niteliğine göre belirlenecektir. Değerlendirme yıllık dönemler halinde yapılacaktır. Ancak, hizmetin gerektirdiği durumlarda farklı periyotlarda da ölçüm ve değerlendirmeler yapılabilecektir.

Diğer taraftan, her mali yıl bütçesi hazırlanırken kaynak tahsisi yapılan, stratejik plana uygun performans hedefleri ve faaliyetler oluşturulacaktır. Performans göstergeleri girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite göstergeleri olarak sınıflandırılmaktadır ve buna uygun olarak göstergeler belirlenecektir.

Mali yılın sonunda, harcama birimlerinden gelen gösterge gerçekleşmeleri incelenerek stratejik gösterge ve performans göstergelerine ulaşma düzeyi performans sonuç raporları ile birlikte üst yöneticiye (Belediye Başkanı'na) sunulacaktır.

Stratejik planın güncelleştirme sonrası uygulama süreci, yıllık bazda hazırlanacak "Faaliyet Raporu" ile de takip edilecektir. Rapor kapsamında Stratejik Plan ve Performans Programına göre yürütülen faaliyetler, performans hedeflerinin belirlenmiş olan performans ölçütlerine göre gerçekleşme durumu, varsa meydana gelen sapmaların nedenleri ve diğer konularda açıklayıcı bilgilere yer verilecektir. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına da gönderilecek, ayrıca kamuoyuna kurumsal internet sitesi aracılığıyla açıklanacaktır.

11.1. İZLEME VE DEĞERLENDİRME SORUMLULUĞU

İzleme değerlendirme sisteminin işlerliğini sağlayabilmek için yetki ve sorumlulukların tanımlanması gerekmektedir. Hedeflerle ilgili birimler, uygulama sorumluluğunun yanı sıra izleme ve Değerlendirmeye ilişkin temel verilerin sağlanmasından da sorumludur. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin koordinasyonu Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

